

2015

SZKOŁA PODSTAWOWA

SPRAWOZDANIE

ZE SPRAWDZIANU
PRZEPROWADZONEGO
W OSTATNIM ROKU NAUKI
W ROKU 2015
W WOJEWÓDZTWIE
MAZOWIECKIM

**Okręgowa Komisja Egzaminacyjna
w Warszawie**

**Osiągnięcia uczniów
kończących szkołę podstawową
w roku 2015**

w województwie mazowieckim

Opracowanie:

Część 1.

Dorota Plata (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Edyta Warzecha (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Jerzy Borkowicz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie)
Dorota Palczewska-Groth (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
dr Monika Szymańska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Jaworznie)
Joanna Wawrowska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)
Maria Raczkowska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Ragna Ślęzakowska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Część 2.

Anna Kusztal (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Anna Łochowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariusz Mazurek (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Hanna Putsiato (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Jolanta Szatan (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Anna Badetko-Bereda (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Andrzej Pyszkiewicz (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Barbara Grześ-Krzywańska (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Monika Zdunik (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)
Maria Olchowik (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Warszawie)

Opieka merytoryczna:

dr Marcin Smolik (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Grażyna Miłkowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Ludmiła Stopińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Beata Trzcińska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca:

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Mariola Jaśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Wydział Badań i Analiz Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Warszawie

OKRĘGOWA KOMISJA EGZAMINACYJNA W WARSZAWIE

00-844 WARSZAWA Plac Europejski 3

tel. (22) 457-03-35 fax (22) 457-03-45

<http://www.oke.waw.pl> e-mail info@oke.waw.pl

SPIS TREŚCI

I. CZĘŚĆ PIERWSZA	7
1. Opis arkusza standardowego	7
2. Dane dotyczące populacji uczniów	7
3. Przebieg sprawdzianu	8
4. Podstawowe dane statystyczne	9
Język polski	13
Podstawowe dane statystyczne	13
Komentarz	17
Matematyka	25
Podstawowe dane statystyczne	25
Komentarz	30
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	36
II. CZĘŚĆ DRUGA	40
Język angielski	40
1. Opis arkusza standardowego	40
2. Dane dotyczące populacji uczniów	40
3. Przebieg sprawdzianu	41
4. Podstawowe dane statystyczne	42
Komentarz	47
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	55
Język niemiecki	59
1. Opis arkusza standardowego	59
2. Dane dotyczące populacji uczniów	59
3. Przebieg sprawdzianu	60
4. Podstawowe dane statystyczne	61
Komentarz	66
Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych	72
Język rosyjski	73
1. Opis arkusza standardowego	73
2. Dane dotyczące populacji uczniów	73
3. Przebieg sprawdzianu	74
4. Podstawowe dane statystyczne	75
Informacja o arkuszach dostosowanych	79
Język francuski	80
1. Opis arkusza standardowego	80
2. Dane dotyczące populacji uczniów	80
3. Przebieg sprawdzianu	81
4. Podstawowe dane statystyczne	82
Język hiszpański	87
1. Opis arkusza standardowego	87

Aneks	89
1. Odsetek uczniów z dysleksją rozwojową na sprawdzianach w województwie mazowieckim	89
2. Wyniki uczniów w powiatach województwa mazowieckiego i w dzielnicach Warszawy	90
3. Liczba laureatów konkursów przedmiotowych, którzy zostali zwolnieni z części pierwszej sprawdzianu, w powiatach województwa mazowieckiego i dzielnicach Warszawy	93

I. CZĘŚĆ PIERWSZA

1. Opis arkusza standardowego

W 2015 roku uczniowie klas szóstych przystępowali do sprawdzianu przygotowanego według nowej formuły. Zadania egzaminacyjne sprawdzały realizację celów kształcenia i treści nauczania zapisanych w podstawie programowej.

Arkusz egzaminacyjny w wersji standardowej zawierał 27 zadań, w tym 13 z języka polskiego (11 zamkniętych i 2 otwarte) i 14 z matematyki (11 zamkniętych i 3 otwarte). Były to w większości zadania sprawdzające umiejętności złożone, w tym analizowanie i interpretowanie informacji, planowanie i realizowanie rozwiązania. Wśród zadań zamkniętych występowały: zadania wyboru wielokrotnego, w których uczeń wybierał jedną z podanych odpowiedzi, zadania typu prawda-falsz oraz zadania na dobieranie.

Podstawę zadań zamkniętych i zadania otwartego krótkiej odpowiedzi z języka polskiego stanowił tekst publicystyczny z kontekstem przyrodniczym *Słoń i inne mądrale* Magdaleny Frender-Majewskiej oraz fragment komiksu Michaela Coxa. Zadanie sprawdzające umiejętność tworzenia tekstu polegało na napisaniu opowiadania twórczego.

Z zakresu matematyki dominowały zadania osadzone w kontekście praktycznym. Uzupełniono je rysunkami, tabelami i wykresem. Zadania otwarte wymagały od ucznia samodzielnego sformułowania rozwiązania.

Za poprawne wykonanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 41 punktów, w tym 21 punktów z języka polskiego i 20 punktów z matematyki.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		49 141
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji standardowej	bez dysfunkcji	40 947
	z dysleksją rozwojową	8 194
	chłopcy	24 828
	dziewczeta	24 313
	ze szkół na wsi	17 997
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	6 101
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	8 496
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	16 547
	ze szkół publicznych	46 402
	ze szkół niepublicznych	2 739
	w języku litewskim	0
	w języku ukraińskim	0

Ze sprawdzianu zwolniono w województwie mazowieckim 342 uczniów, w tym 201 laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji dostosowanej

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu w wersji dostosowanej	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	252
	słabowidzący i niewidomi	68
	słabosłyszący i niesłyszący	109
	z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim	509
Ogółem		938

3. Przebieg sprawdzianu

Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu sprawdzianu

Termin sprawdzianu		1 kwietnia 2015 r.	
Czas trwania sprawdzianu		80 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym	
		do 120 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym	
Liczba szkół		1 533	
Liczba zespołów egzaminatorów		27	
Liczba egzaminatorów		565	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)		548	
Liczba unieważnień ²	w przypadku:		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu sprawdzianu	0
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu	3
	inne (np. złe samopoczucie)		3
Liczba wglądów ³ (§ 50)		75	

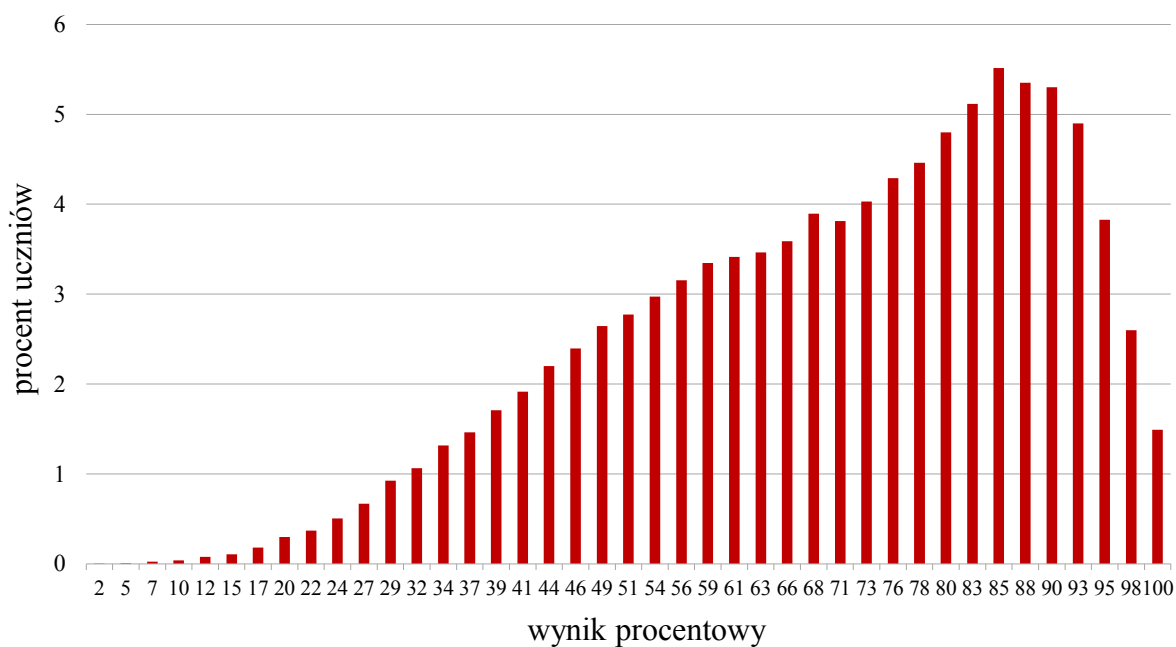
¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U nr 83, poz. 562, ze zm.)

² Tamże.

³ Tamże.

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
49 154	70	2	100	73	85	19

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

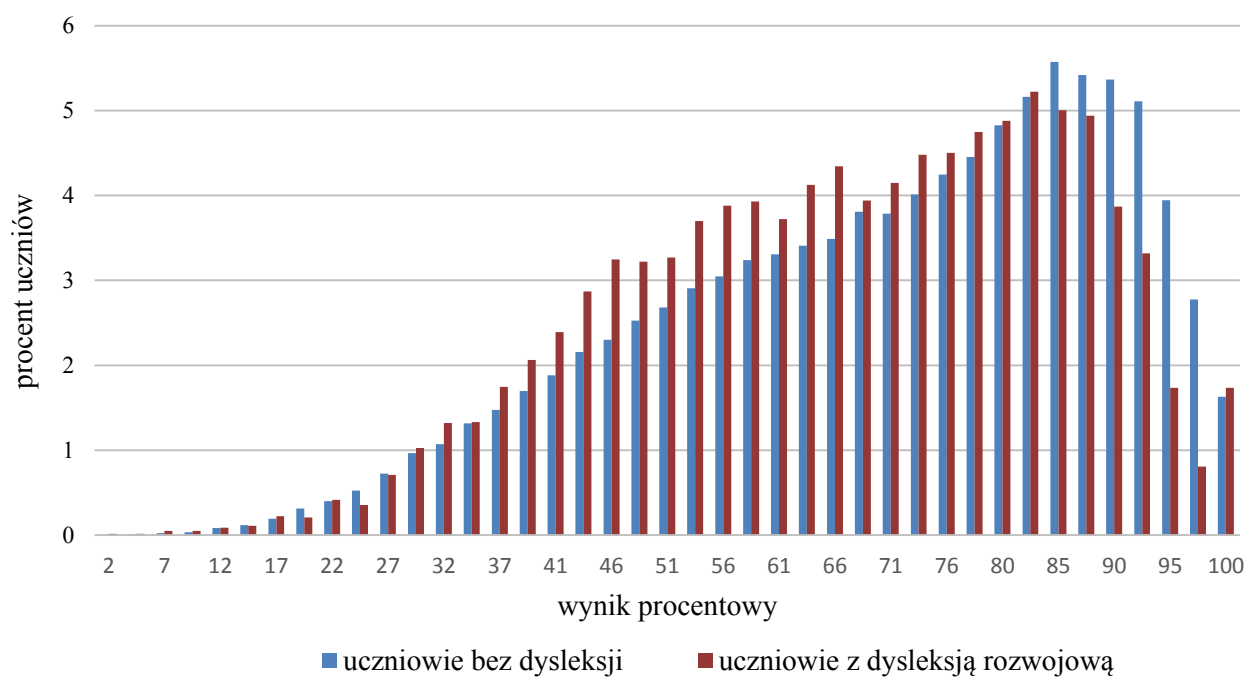
Stanin	Przedział wyników (w %)
1	0–29
2	32–39
3	41–49
4	51–61
5	63–73
6	76–83
7	85–90
8	93–95
9	98–100

Średnie wyniki szkół na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	23–51
2	52–56
3	57–60
4	61–63
5	64–66
6	67–70
7	71–74
8	75–79
9	80–96

Wyniki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

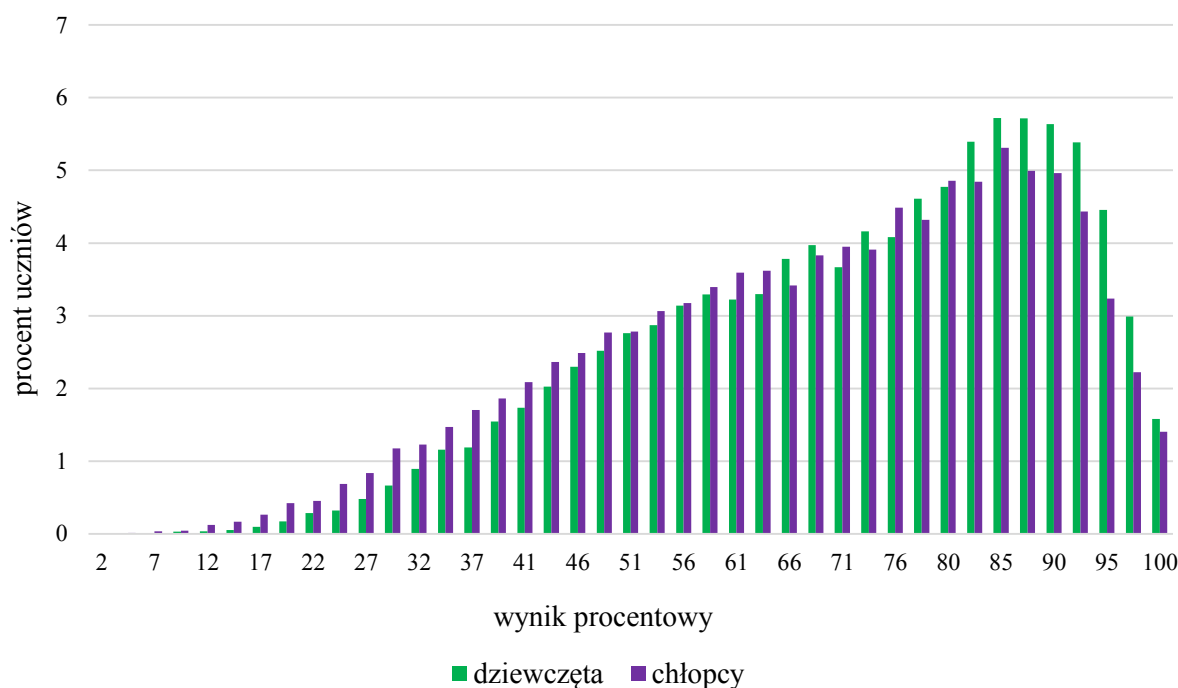

Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	40 947	70,0	2	100	73	85	18,4
Uczniowie z dysleksją rozwojową	8 194	68,6	5	100	71	85	19,5

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	24 313	71,4	7	100	76	85	18,8
Chłopcy	24828	71,0	2	100	71	85	19,9

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od wielkości miejscowości – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	17 997	65	2	100	66,0	80,0	19
Miasto do 20 tys. mieszkańców	6 101	68	7	100	71,0	85,0	19
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	8 496	69	7	100	71,0	85,0	19
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	16 547	76	7	100	80,0	90,0	18

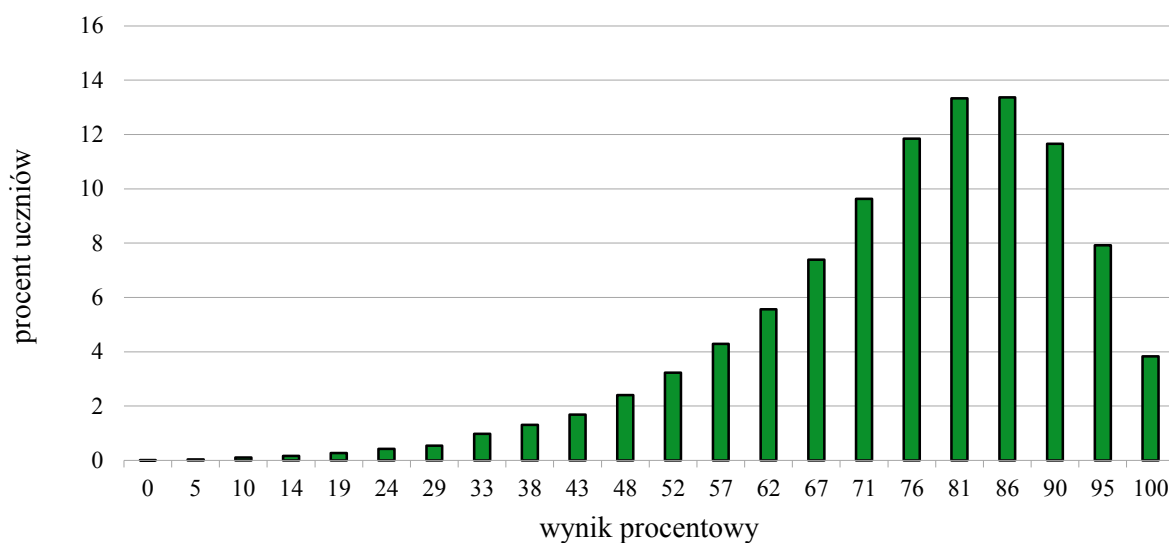
Wyniki uczniów szkół publicznych i uczniów szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i uczniów szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	46 402	69,1	2	100	73	85	19,3
Szkoła niepubliczna	2 739	82,4	5	100	88	93	16,4

Język polski

Wyniki uczniów

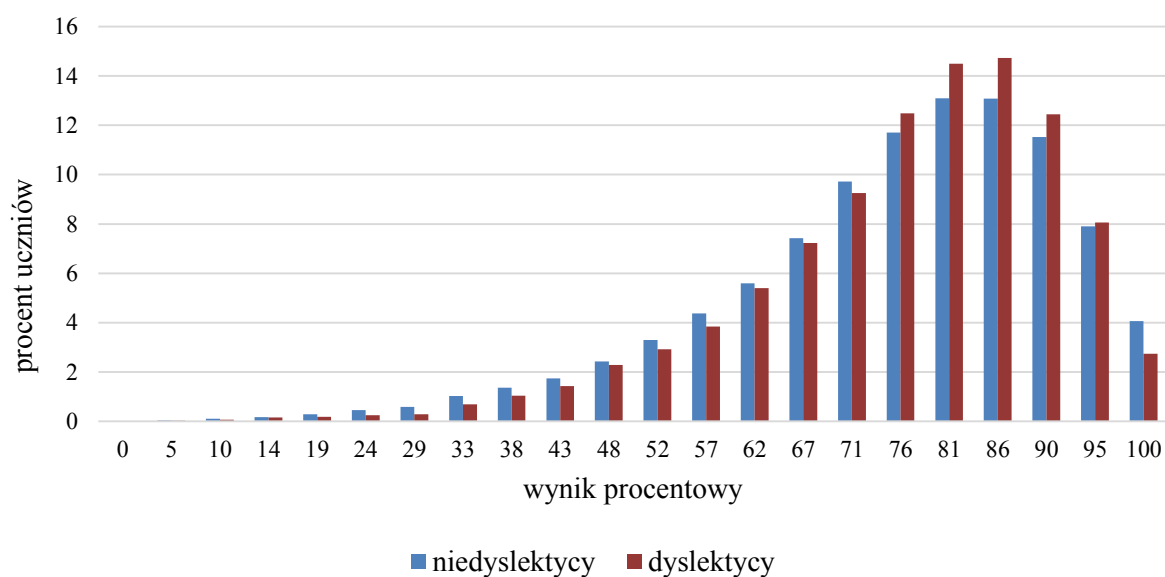

Wykres 4. Rozkład wyników uczniów

Tabela 11. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
49 141	76	0	100	81	86	16

Wyniki uczniów bez dysleksji i z dysleksją rozwojową

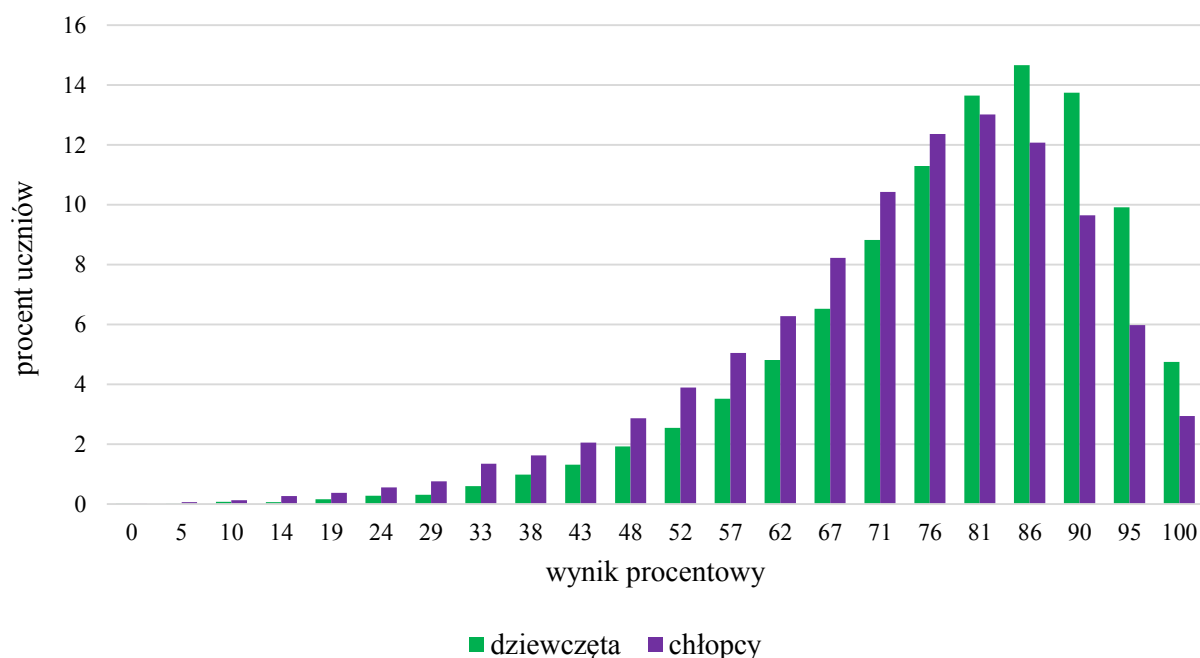

Wykres 5. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 12. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	40 947	75,4	0	100	76	81	16,4
Uczniowie z dysleksją rozwojową	8 194	46,5	5	100	81	86	15,1

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 6. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 13. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	24312	78,0	0	100	81	86	15,2
Chłopcy	24829	73,2	0	100	76	81	16,9

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 14. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	17997	71,2	0	100	76,0	76,0	17,0
Miasto do 20 tys. mieszkańców	6101	74,8	5	100	76,0	81,0	16,2
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	8496	75,6	5	100	76,0	81,0	15,9
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	16547	80,6	5	100	81,0	90,0	14,0

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 15. Wyniki uczniów szkół publicznych i uczniów szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	46402	75,04	0	100	76,0	81,0	16,2
Szkoła niepubliczna	2739	84,6	5	100	86,0	90,0	13,7

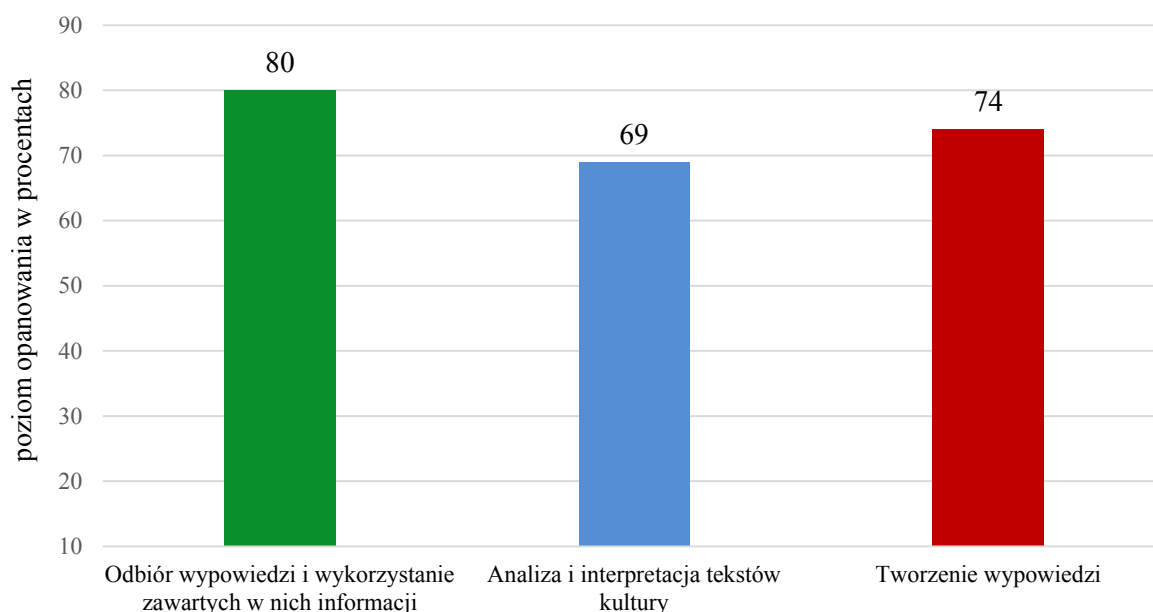
Poziom wykonania zadań z języka polskiego

Tabela 16. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 7) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).	94
2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 7) wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio (ukryte).	93
3.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 6) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od informacji drugorzędnych.	83
4.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.	81

5.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 10) dostrzega relacje między częściami składowymi wypowiedzi (tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapity).	80
6.1.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 1) rozpoznaje podstawowe funkcje składniowe wyrazów użytych w wypowiedziach (podmiot [...])	78
6.2.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	3. Świadomość językowa. Uczeń: 4) rozpoznaje w tekście formy przypadków [...] – rozumie ich funkcję w wypowiedzi.	28
7.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 2) określa temat [...] tekstu.	94
8.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 9) omawia akcję, wyodrębnia wątki i wydarzenia.	82
9.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 9) wyciąga wnioski wynikające z przesłanek zawartych w tekście.	71
10.	I. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	1. Czytanie i słuchanie. Uczeń: 3) identyfikuje nadawcę [...] wypowiedzi [...].	94
11.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	65
12.	II. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	2. Analiza. Uczeń: 10) charakteryzuje i ocenia bohaterów.	65
13.	III. Tworzenie wypowiedzi.	1. Mówienie i pisanie. Uczeń: 1) tworzy spójne teksty na tematy [...] związane z otaczającą rzeczywistością i poznanymi tekstami kultury; 4) świadomie posługuje się różnymi formami językowymi [...]; 5) tworzy wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie twórcze [...]; 6) stosuje w wypowiedzi pisemnej odpowiednią kompozycję i układ graficzny zgodny z wymogami danej formy gatunkowej (w tym wydziela akapity). 2. Świadomość językowa. Uczeń: 5) pisze poprawnie pod względem ortograficznym [...]; 6) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (kropki, przecinka, znaku zapytania, cudzysłowu, dwukropka, nawiasu, znaku wykrzyknienia); 7) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych [...].	74

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 7. Wyniki z podziałem na wymagania ogólne z języka polskiego

Komentarz

Podczas sprawdzianu z zakresu języka polskiego badano zarówno umiejętności proste, np. wyszukiwanie w tekście informacji wyrażonych wprost i pośrednio, odróżnianie informacji ważnych od drugorzędnych, jak i umiejętności złożone, np. wyciąganie wniosków z przesłanek zawartych w tekście, charakteryzowanie i ocenianie bohaterów czy tworzenie wypowiedzi pisemnej w formie opowiadania.

Umiejętności polonistyczne na tegorocznym sprawdzianie badano zadaniami, które odnosiły się do dwóch tekstów – popularnonaukowego *Słoń i inne mądrale* oraz komiksu. Uczniowie z województwa mazowieckiego uzyskali odpowiednio: za wykonanie zadań z zakresu odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji – 80% punktów możliwych do zdobycia, z zakresu analizy i interpretacji tekstów kultury – 69% punktów oraz za zadania z zakresu tworzenia wypowiedzi – 74% punktów.

Wśród zadań sprawdzających poziom opanowania umiejętności odbioru wypowiedzi i wykorzystania zawartych w nich informacji najłatwiejsze dla uczniów kończących szkołę podstawową na Mazowszu okazały się zadania: 7., 10., 1. i 2.

Punkt za poprawny wybór tytułu najtrafniej oddającego treść historyjki obrazkowej (zadanie 7.) uzyskało 94% uczniów.

Do umiejętności rozpoznawania narratora w tekście odwoływało się zadanie 10. (94% poprawnych odpowiedzi). Uczniowie wskazujący inną odpowiedź niż *Zeuksis wykorzystał swe zdolności i namalował piękne winogrona*. (rysunek 4.) nie odróżniali wypowiedzi narratora od kwestii bohaterów.

Temat tekstu *Słoń i inne mądrale* (zadanie 1.), traktującego przede wszystkim o zachowaniach i cechach słoni ujawniających ich inteligencję, umiało określić również 94% piszących.

Zaledwie 1 punkt procentowy mniej – 93% wyniósł wynik osiągnięty przez uczniów za rozwiązanie zadania 2., w którym mieli oni wykazać się umiejętnością wyszukania w tekście informacji podanych wprost i pośrednio, dotyczących przeprowadzonego w zoo eksperymentu z udziałem słonia. Eksperymentem tym potwierdzono, że słoń samodzielnie radził sobie z rozwiązywaniem stawianych przed nim problemów. Uczniowie, którzy wybierali odpowiedź *rozpoznawać innych przedstawicieli*

stada, prawdopodobnie nie odczytywali polecenia ze zrozumieniem i sięgali po informacje do nieodpowiedniego fragmentu tekstu.

Nieco trudniejsze dla szóstoklasistów z województwa mazowieckiego okazały się umiejętności świadomego, krytycznego odbioru informacji – odróżnienia informacji ważnych od drugorzędnych (zadanie 3., poziom wykonania 83%) czy wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście – jak w zadaniu 4. (poziom wykonania 81%). Zadanie 4. sprawdzało umiejętność złożoną – wnioskowania na podstawie przesłanek z tekstu popularnonaukowego. 19% piszących uznało, że przytoczenie w tekście wypowiedzi dyrektora ogrodu zoologicznego pełni inną funkcję niż poszerzanie wiedzy czytelników o zachowaniach słoń.

W obrębie tego samego wymagania ogólnego zadaniem 5. badano umiejętność dostrzegania relacji między częściami składowymi wypowiedzi – tytułem, wstępem i ostatnim akapitem tekstu. W tym zadaniu trzeba było dwukrotnie wybrać odpowiedź – najpierw wskazać jedną z dwóch podanych części składowych tekstu, następnie jedno z dwóch uzasadnień.

Jednym z trudniejszych zadań zamkniętych na tegorocznym sprawdzianie było zadanie 9., w którym szóstoklasiści oceniali prawdziwość dwóch podanych zdań. Oba z nich powinny zostać ocenione jako prawdziwe, tymczasem 29% uczniów wyciągnęło błędne wnioski z przesłanek zawartych w tekście, uznając za fałszywe zdanie pierwsze lub drugie, albo obydwa zdania. Prawidłowej odpowiedzi udzielili ci szóstoklasiści, którzy dostrzegli, że obaj malarze podziwiali kunszt swojego rywala (uczniowie umieli więc wykorzystać informacje zawarte na ilustracjach 4. i 9.), a także wysnuli właściwy wniosek z całej historii.

Zadanie 6. – najtrudniejsze spośród polonistycznych – sprawdzało świadomość językową uczniów. Szóstoklasista miał rozpoznać funkcję składniową wyrazu *słoń* w wypowiedzeniu *Słoń sięgnął trąbkę po owoc* (zadanie 6.1. – poziom wykonania 78%) oraz rozpoznać formy przypadku rzeczownika *owoc* występującego w tym samym zdaniu (zadanie 6.2. – poziom wykonania 28%). Podczas gdy niespełna 80% szóstoklasistów kończących szkołę podstawową na Mazowszu poprawnie wskazało podmiot w zdaniu, to zaledwie 28% uczniów potrafiło zadać pytanie o rzeczownik *owoc*: sięgnął po kogo? co? i określić, że temu wyrazowi nadano formę biernika. Ci, którzy wybierali niepoprawną odpowiedź: „mianownik” prawdopodobnie kierowali się jedynie postacią wyrazu (identyczną w obu przypadkach gramatycznych), nie wiążąc jej z funkcją wyrazu w wypowiedzi.

Do analizy i interpretacji tekstów kultury odnosiły się dwa zadania zamknięte i jedno otwarte (krótkiej odpowiedzi). Za umiejętności z tego zakresu szóstoklasiści z województwa mazowieckiego uzyskali średnio 69% punktów. Z zadań zamkniętych zdecydowanie łatwiejsze okazało się dla piszących zadanie 8. (poziom wykonania – 82%). Uczniowie mieli trafnie wskazać analogię w reakcjach ptaka i jednego z malarzy na widok dzieł rywalizujących ze sobą twórców: obaj „odbiorcy” sztuki ulegli złudzeniu, co zostało potwierdzone ich specyficznym zachowaniem.

Rozwiązując zadanie 11., uczniowie powinni wywnioskować ze słów bohatera, jakie są jego odczucia. Poprawnej odpowiedzi udzieliło w tym zadaniu 65% piszących. Uczniowie, którzy błędnie odczytali intencję wypowiedzi Zeuksisa, najczęściej sądzili, że na widok kotary na ścianie zareagował on oburzeniem.

W zadaniu 12. piszący mogli zdobyć dwa punkty za trafne ocenienie zachowania bohaterów. Szóstoklasiści w miarę dobrze poradzili sobie z tym zadaniem. Redagowali zwięzłą wypowiedź, wyjaśniając, dlaczego jeden z malarzy uznał drugiego za lepszego twórcę. Maksymalną liczbę dwóch punktów zdobyło na Mazowszu 44% uczniów. Uczniowie ci zawarli w swoich wypowiedziach dwa elementy: wyjaśniali, że Zeuksis dał się zwieść malarskiej iluzji, oraz stwierdzali, że dzieło Parrazjosa naśladowało rzeczywistość. Poniżej zamieszczono przykłady (od 1. do 2.) w pełni poprawnych rozwiązań.

Przykład 1.

Zeuksis... uznał... Parrazjosa... za... lepszego malarza... od... siebie...
 ponieważ... dał... się... nabrać... że... zastona namalowana na ścianie...
 była prawdziwa. Był... bardzo... zaskoczony... realizmem... obrazu, przy...
 którym... jego... dzieło... wydawało... się... błache...

Dzieło dodatkowo przywołane przez autora wypowiedzi, nazwane przez niego błahym, to obraz Zeuksisa przedstawiający winogrona (za prawdziwe uznał je tylko ptak).

Przykład 2.

Zeuksis... uznał... Parrazjosa... za... lepszego malarza, gdyż...
 myślał... że... schował... o... sobie... obraz... z... kotarą... Okazało...
 się... że... Parrazjos... namalował... na... ścianie... bardzo...
 realistyczny... kotarę... i... Zeuksis... zaczął... drapać... ścianę...
 z... myślą... że... sięgnie... zastany...

Uczeń ma świadomość, jak ważna była reakcja Zeuksisa na doskonałe dzieło Parrazjosa – świadczyła o kunszcie jego twórcy.

Jeżeli w swoim uzasadnieniu piszący uwzględnił tylko jeden z dwóch wymaganych elementów: zwrócił uwagę jedynie na to, że Zeuksis dał się zwieść malarskiej iluzji, lub wskazał tylko przyczynę reakcji malarza – to, że dzieło Parrazjosa naśladowało rzeczywistość, wówczas za rozwiązanie zadania uzyskiwał jeden punkt. Taką liczbę punktów zdobyło 41% szóstoklasistów z województwa mazowieckiego.

Przykład 3. obrazuje sytuację, gdy uczeń koncentruje się na walorach obrazu Parrazjosa (mówi o jego realistyczności), natomiast pomija odbiór tego dzieła przez Zeuksisa (fakt, że malarz uznał dzieło konkurenta za prawdziwy przedmiot).

Przykład 3.

Zeuksis... uznał... Parrazjosa... za... lepszego...
 malarza... od... siebie... ponieważ... w... starożytnej...
 Grecji... ceniono... dzieła... wiernie... oddające...
 rzeczywistość... a... takim... obrazem...
 był... malunek... Parrazjosa...

Autor kolejnego przykładowego 4. rozwiązania skupia uwagę na zachowaniu Zeuksisa (malarz ulega iluzji), pomija natomiast w swojej wypowiedzi przyczynę reakcji Zeuksisa, czyli informację o tym, jak wiernie obraz Parrazjosa oddawał rzeczywistość.

Przykład 4.

Zeuksis... uznał... Parrazjosa... za... lepszego malarza... od... siebie... ponieważ...
 Zeuksis... myślał... że... Parrazjos... ukrył... swój... obraz... z... kotarą... a... ta...
 kotara... była... namalowana... właśnie... przez... Parrazjosa...

Trzecie wymaganie ogólne z podstawy programowej kształcenia ogólnego przedmiotu język polski było reprezentowane w arkuszu przez jedno zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi – 13.: *Napisz opowiadanie zatytułowane „Tajemnicze pudełko”*. Za jego pełną realizację piszący mogli otrzymać 7 punktów. Średni poziom wykonania całego zadania przez uczniów z województwa mazowieckiego wyniósł 74%, a zatem zadanie okazało się dla nich łatwe. Poziom wykonania tego zadania przez uczniów w kraju wyniósł 69%, co oznacza, że dla całej populacji tegorocznych szóstoklasistów zadanie było umiarkowanie trudne.

Zadanie to sprawdzało następujące umiejętności zapisane w podstawie programowej:

- tworzenie spójnego tekstu na tematy związane z otaczającą rzeczywistością,
- formułowanie wypowiedzi pisemnej w odpowiedniej formie gatunkowej,
- świadome posługiwanie się różnymi formami językowymi,
- przestrzeganie norm poprawności językowej,
- pisanie poprawne pod względem ortograficznym,
- poprawne używanie znaków interpunkcyjnych,
- operowanie słownictwem z określonych kręgów tematycznych.

Za napisanie pracy na temat, zależnie od stopnia realizacji tematu, szóstoklasiści mogli uzyskać od zera do trzech punktów. Mazowieccy uczniowie otrzymali średnio 77% punktów możliwych do zdobycia. Okazało się, że zgodnie z wymaganiami podstawy programowej dla I poziomu edukacyjnego, forma opowiadania jest im dobrze znana, utrwalona w trakcie edukacji polonistycznej. W opowiadaniach, których treść oceniono na 3 punkty, uczniowie prezentowali bogaty świat przedstawiony, z rozbudowaną akcją, uporządkowanymi logicznie wydarzeniami, określonymi, wyrazistymi bohaterami. Dodatkowym walorem tych wypowiedzi było opisywanie przeżyć bohaterów (emocje dominujące to zaciekawienie, zachwyt, fascynacja tajemniczością), czasem także prezentowanie tła zdarzeń.

Przykład 1.

.....
 To był zwykły, mroczny poranek. Dzieci
 2. klasy Ani, zebrały się już przed
 salą, lekcyjną, czekając na dźwięk
 Kiedy sygnał do rozpoczęcia zajęć wreszcie
 przebrzmiał, nauczycielka przyrody otworzyła
 klasę, dzieci wbiegły do środka. I stanęły
 jak wryte. Na biurku leżało pudełko.
 Zwykłe – czarne, kwadratowe, niktym nie
 odróżniało, co może być w środku
 Natychmiast wywołało zainteresowanie ~~całej~~ całej klasy.
 Nauczycielka tylko się uśmiechnęła i spokojnie
 zaczęła prowadzić lekcję o mikroskopach.
 Straszna nuda. Chyba nikt jej nie słuchał.
 Pod koniec lekcji pani znnowu powstała przedem
 tajemniczy uśmiech i podeszła do skrzynki.
 - Teraz sprawdzimy, kto uważał na lekcji -
 powiedziała. Zaraz każdy się spiesił, rozpaczliwie
 chciał coś sobie przypomnieć.
 Pani otworzyła skrzynkę - a tam nie było!
 Od czasu tej nauki klasa Ani zawsze
 jest wzruszona, słucha stawa nauczycieli. Wam też
 tak radzę!

Kluczowe dla realizacji tematu *pudełko* przybierało w opowiadaniach różnorodne postacie; oprócz tekturowych lub drewnianych pudełek były to np. metalowe skrzyneczki, stare kufry, drogie szkatułki, bogato zdobione kasetki. Najczęściej bohaterowie natrafiali na nie w swoich domach albo osób bliskich (dziadków, wujostwa), w trudniej dostępnych pomieszczeniach – jak strych, czasem w otoczeniu domu – w ogrodzie, pobliskim lesie. Wydarzenia rozgrywały się nie tylko w świecie wzorowanym na rzeczywistym, ale także we śnie lub fantazji bohaterów. Uczniowie chętnie nadawali pudełkom niezwykle, magiczne właściwości pozwalające postaciom z opowiadań spełniać marzenia i rozwiązywać ich problemy. Tajemniczość była przypisywana podarunkom, pamiątkom po przodkach, dokumentom z dawnych dziejów rodzinnych. Pudełka z taką zawartością miały, oprócz materialnej, sentymentalną wartość, wysoko cenioną przez autorów opowiadań. Z uczniowskich rozwiązań wynika, że temat wypracowania pozwalał na swobodę twórczą, uwolnienie wyobraźni, z czego autorzy prac bardzo chętnie korzystali.

Przykład 2.

Tajemnicze pudełko

Był ciuchy, deszczowy, wrześniowy. Kasia siedziała w fotelu i czytała ulubioną książkę.

Gdy skończyła, postanowiła, że poszuka innej powieści o tym samym.

Natęła niechętnie, przeszła przez wszystkie kasy i wreszcie po schodach na górę. Zatrzymała się dopiero przed starymi, drewnianymi drzwiami. Pasała tylko, które było od przedziału, do którego miała wyjść i przez ciemną ^{drzwi} przeszła. Wyszła, ale postanowiła obejrzeć.

Panował półmrok. Dźwięczała datarka do szafy, na której i zaczęła przeglądać tytuły. Niespodziewanie opowiadała o zgodności lub... niewygodzie, gdyż... Kasia... zamyślała... się... projektowaniem... zgodności... - Pasała... coś... ciekawego... było... - przepiękne do... się... przebiegające... palcami... zakurzone... grzbiotach... książek...

Właśnie... miejscu... w... traciła... stała... stara, brudna... zniszczona... książka. Dźwięczała... wysła... ją... przeszyta... tytuł...

- Tajemnicze pudełko... - uśmiechnęła się sama do siebie. - To jest coś dla mnie.

Została na dół i ponownie usiadła w fotelu.

Zagłębiła się w kolejny, wciągający świat pełen dziwnych stworzeń... i postaci. Zapomniała o rzeczywistości i niepostrzeżenie... przegodziła... z... książką... pod... tytułem „Tajemnicze pudełko”

Cenną umiejętnością uwzględnianą przy ocenie opowiadań było ich urozmaicenie, np. poprzez opis tła zdarzeń, umiejętne budowanie nastroju, przedstawianie przeżyć bohaterów, szczegółowy opis przedmiotu czy funkcjonalne wprowadzenie dialogu. Krótki dialog wprowadzony w poniższej wypowiedzi został zreżymowany w ciąg wydarzeń, a jednocześnie posłużył do zaprezentowania odczuć bohaterów, tym samym – do ich scharakteryzowania.

Przykład 3.

Ela oraz Piotr wyjechali razem do swojego dziadka na wieś. Nie cieszyło ich to bardzo, bo nigdy nie lubili przebywać na świeżym powietrzu. Lubili siedzieć w domu i grać na swoich iPadach.

Ela siedziała przed oknem w małym domku dziadka, próbując znaleźć Wi-Fi.

- Ech, dziadku, u ciebie nawet internetu nie ma! - brzęczyła Ela.

- No właśnie, nie mogę grać w minecrafta! - dodał Piotr.

- Dostę tego! Oddajcie mi swoje iPady, już! - krzyknął dziadek i zabrał dzieciom sprzęty.

Rozczewnictwo było zrozumiałe. Co oni niby mieli bez tego robić? Z powodu nudzy postanowili pójść do piwnicy dziadka.

Seulieli czegoś do zabawy, gdy nagle ich oczom ukazała się mała pudelfka. Piotr próbował ją zwerbować, ale nie udało mu się. W końcu puścił mimo to ciame. Pudelfka otworzyła się, a z niego wyłeciały... zabawki! Dzieci po raz pierwszy zobaczyły coś takiego. Piotr natychmiast zaczął bawić się klockami, a Ela chwyciła za lalkę. To było dla nich coś niesamowitego.

Pierste godziny spędzili bawiąc się ich ulubionymi „skarbkami”.

W pracach uczniów oceniano również konsekwencję w posługiwaniu się stylem dostosowanym do formy wypowiedzi. Zaledwie 3% piszących na Mazowszu nie zdobyło punktu za umiejętność doboru stosownych środków słownikowo-stylistycznych; pozostali potrafili snuć swoją opowieść językiem adekwatnym do przyjętej konwencji, a jeśli wplatali dialog do narracji – to umiejętnie. W dialogach pozwalali mówić swoim postaciom ich własnym, zindywidualizowanym językiem. Wśród cech stosowanego przez tych uczniów dobrego, komunikatywnego stylu warto wymienić te najważniejsze: jasność (zrozumiałość) i dynamiczność.

Najczęściej stwierdzane przez egzaminatorów niedoskonałości formalne tegorocznych wypowiedzi to zaburzenie proporcji między rozbudowanym wstępem i lapidarnie ujętym trzonem opowiadania oraz ubóstwo fabuły.

„Pod lupą” – język i zapis

Temat zaproponowany szóstoklasistom w tym roku nie narzucał szczególnych rygorów ich wypowiedziom. Forma opowiadania pozwoliła uczniom na posługiwanie się słownictwem z dobrze znanego im zakresu, przede wszystkim z codziennego życia. Ze zredagowaniem opowiadania w pełni poprawnego pod względem językowym lub zawierającego nie więcej niż 4 błędy poradziło sobie 77% szóstoklasistów z województwa mazowieckiego. Ponad 20% piszących pięciokrotnie lub częściej nie zachowało norm językowych. Uczniowie ci w niedostatecznym stopniu opanowali umiejętności tworzenia różnych form gramatycznych odmiennych części mowy, stosowania wyrazów bliskoznacznych, posługiwanie się związkami frazeologicznymi, budowania poprawnych językowo zdań, w tym – właściwego wyznaczania ich granicy.

Najczęściej pojawiające się nadużycia norm to stosowanie wyrazów w niewłaściwej formie gramatycznej oraz powtórzenia wyrazów lub konstrukcji składniowych wynikające z ubóstwa słownictwa czynnego uczniów. Ten niedostatek rzutował m.in. na poprawność frazeologii i składni wypowiedzi.

Poniżej przedstawiono przykłady popełnionych przez uczniów błędów rażących, których częstą konsekwencją było zakłócenie komunikatywnej funkcji języka:

- niepoprawna forma gramatyczna wyrazów, np. *wziełem, podeszłem, lubiał*;
- użycie słów w niewłaściwym znaczeniu lub niepoprawne połączenia wyrazów, np. *jedno z otaczających drzew, na zapelnionej kwiatami polanie, wybrali się na pływanie*;
- zmiana formy związku frazeologicznego, np. *wpadł w wielką radość, cudy się przydarzają*;
- rażące powtórzenia słów, nadużywanie zaimków, kolokwializmy, np. *opowiem wam opowieść, kształt był w kształcie kwadratu*;
w tym błędy w budowie zdań takie jak:
- niezgodność formy wyrazu określającego z określanym, np. *uczennice napisały; rodzice powiedziały; Dzieci poszły po narzędzia, wrócili i wzięli się do roboty*;
- niecelowe powtarzanie struktur składniowych w obrębie zdania, np. *Było tak brudno jak było rok temu*.
- nieumiejętność wyznaczania granicy zdania, np.
Obok mnie zmaterializowali się wszyscy moi ulubieni bohaterowie książek przywitałem się i cofnęło mnie w czasie gdy następnego dnia sprawdziłem czy jest tam ten strych nie było go.

Większość szóstoklasistów w sposób naturalny respektuje zasadę stosowności doboru środków językowo-stylistycznych do przyjętej formy wypowiedzi. Zdarzają się jednak uczniowie, którzy zbyt chętnie wykorzystują kolokwializmy (*wkurzyła się, facet, ciuchy, walnął*), niwecząc w ten sposób efekt literackości opowiadania. Wynika to prawdopodobnie z tego, że uczniowie nie odróżniają formy mówionej od pisanej oraz z nawyków związanych z codzienną obsługą ogólnodostępnych komunikatorów, utrudniających doskonalenie praktyki pisarskiej.

Trudności sprawiło uczniom także przestrzeganie zasad poprawności ortograficznej w zapisie opowiadania. Punkt w tym kryterium otrzymało 58% zdających – napisali oni pracę bezbłędnie lub poprawnie, popełniając najwyżej dwa błędy. Pozostali uczniowie naruszyli zasady ortograficzne w swoich wypowiedziach co najmniej trzykrotnie.

Najwięcej błędów u piszących odnotowano w zakresie oznaczania miękkości głosek (*dżadka*), pisowni wyrazów z i, j (*swojich, jaskinii*), pisowni wyrazów przyimkowych i przyimków złożonych (*popołudniu, poprostu*), pisowni wyrazów wielką literą (*grecy, indie, bieszczady*), także nieuzasadnione stosowanie wielkiej litery (*27 Stycznia, Mecz, na Matematyce*), pisowni „nie” z przymiotnikami w stopniu równym (*nie zwykle, nie wesoły*) oraz z czasownikami w formie osobowej i z bezokolicznikami (*niewiedziały, nieschowwał, niebyło, niewierzyli, niemówić*), pisowni wyrazów z głoskami ą, ę oraz połączeniami głosek em, en, om, on (*nacisnołem, przyciągnęło, brzęknęło*), pisowni wyrazów z u, ó (*pódelko, w biórku, zaoważyłem, połódnie*), pisowni wyrazów z rz, ż (*otwożył, uwiezę, na lierzakach*), pisowni wyrazów z ch, h (*howała, otuhy, bez wachania*).

Nadal liczna grupa szóstoklasistów ze szkół mazowieckich niedostatecznie zna zasady interpunkcyjne – 52% zdających zdobyło w tym roku punkt za stosowania wymaganych w tym zakresie zasad. W całej wypowiedzi popełnili oni najwyżej trzy błędy w stosowaniu podstawowych znaków: przecinka, kropki, znaku zapytania, wykrzyknika, dwukropka, pauzy, cudzysłowu i nawiasu.

Najczęściej powtarzające się w pracach uczniów uchybienia interpunkcyjne polegały na braku kropki na końcu zdania oznajmującego, znaku zapytania zamykającego zdanie pytające, dwukropka przed przytoczeniem cudzych i własnych wypowiedzi lub przed wyliczeniem szczegółów poprzedzonych określeniem ogólnym, cudzysłowu w przytaczanych wypowiedziach, myślników w zapisie dialogu, przecinka między wyrazami użytymi w ramach wyliczenia, między powtórzonymi elementami oraz przecinka oddzielającego zdania składowe w zdaniu złożonym, np.:

Kiedy szliśmy w oddali zobaczyłam dwa jasnoczerwone punkty.;

Filip powiedział że jeśli oni się boją to on otworzy skrzynkę. Gdy to zrobił ujrzał kawałek papieru na którym było napisane „skarb”.

Wstałem włożyłem pudełko do plecaka i wyszedłem z domu.

Było jej smutno bo nie miała pojęcia gdzie jest.

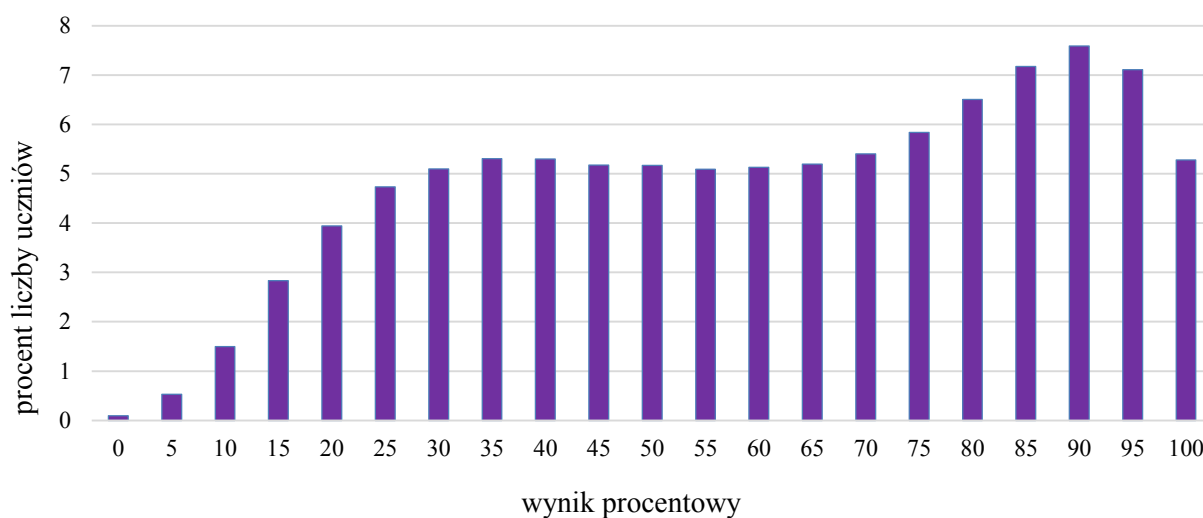
Uczniowie nie oddzielają przecinkami zdań składowych w zdaniu złożonym – nie tylko połączonych bezspójnikowo, ale nawet z doskonale znanymi uczniom spójnikami: *ale, bo, dlatego, gdy, kiedy, który, ponieważ, więc, że, żeby*. Ten typ błędu interpunkcyjnego występował w opowiadaniach zdecydowanie najczęściej.

Wnioski i rekomendacje

- Najtrudniejsze dla szóstoklasistów było funkcjonalne wykorzystanie wiedzy z zakresu świadomości językowej (odmiana rzeczownika przez przypadki). Zadania dotyczące tych zagadnień mogą się pojawiać na każdym sprawdzianie; wynika to z wymagań ujętych w podstawie programowej przedmiotu język polski dla pierwszego i drugiego etapu edukacyjnego, obowiązującej uczniów kończących szkołę podstawową. Umiejętność ta wymaga utrwalania poprzez odpowiednie ćwiczenia, np. polegające na rozpoznawaniu przypadków danych wyrazów w kontekście zdań, w których te wyrazy występują.
- Odbiór tekstów kultury ze świadomością ich specyfiki, odczytywanie sensu utworu – to dla szóstoklasistów umiejętności umiarkowanie trudne, które należy doskonalić. Uczniowie wymagają systematycznego kształcenia umiejętności wyszukiwania informacji w tekstach różnego typu, analizowania ich i wnioskowania na tej podstawie.
- Ze sformułowaniem uzasadnienia na podstawie przesłania, które niósł komiks, uczniowie poradzi sobie w zadowalającym stopniu, jak na wysoki poziom trudności zadania i tekstu. Warto w czasie zajęć utrwalać percepcję czytelniczą uczniów na innych tekstach niż literackie, np. opisywać obrazy czy analizować afisze teatralne.
- Należy kształtować wrażliwość uczniów szkoły podstawowej na zagadnienia poprawności językowej, ortograficznej i interpunkcyjnej. Proponujemy nauczycielom, aby czasami w pracach uczniów tylko podkreślali błędy, które uczeń miałby samodzielnie poprawić. Warto również położyć większy nacisk na kwestię stosowności doboru środków językowo-stylistycznych do przyjętej formy wypowiedzi.

Matematyka

Wyniki uczniów

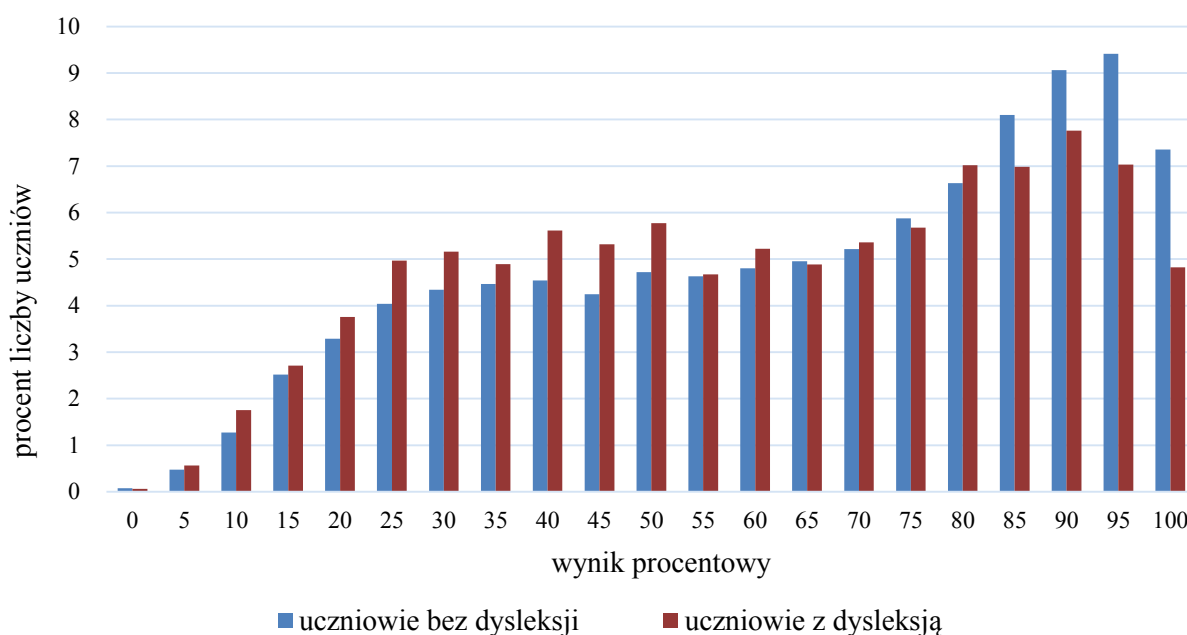

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów

Tabela 17. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
49 141	64	0	100	70	95	26

Wyniki uczniów bez dysleksji i uczniów z dysleksją rozwojową

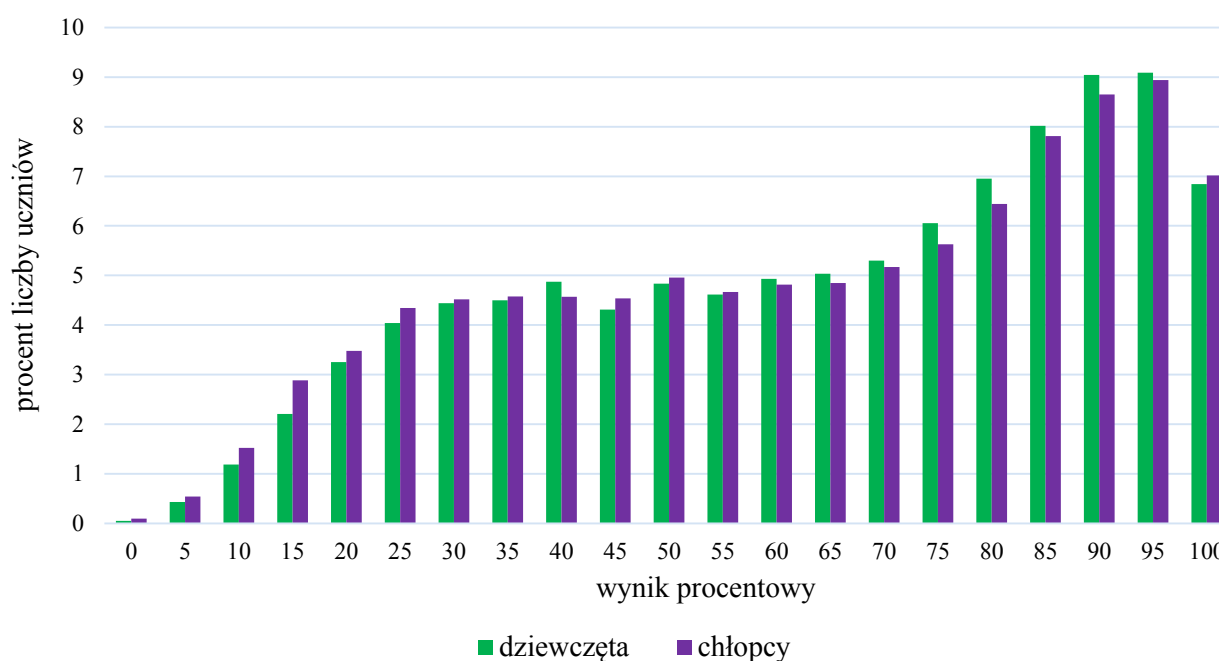

Wykres 9. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 18. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	40 947	64,49	0	100	70	95	26,34
Uczniowie z dysleksją rozwojową	8 194	60,31	0	100	60	90	26,11

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 10. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 19. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	24 312	64,36	0	100	70	95	25,99
Chłopcy	24 829	63,23	0	100	65	95	26,68

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 20. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	17997	58,32	0	100	60	90	26,13
Miasto do 20 tys. mieszkańców	6101	60,84	0	100	65	90	26,04
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	8496	62,38	0	100	65	95	26,24
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	16547	71,55	0	100	80	95	24,86

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 21. Wyniki uczniów szkół publicznych i uczniów szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	46402	62,83	0	100	65	90	26,27
Szkoła niepubliczna	2739	79,95	5	100	90	100	22,00

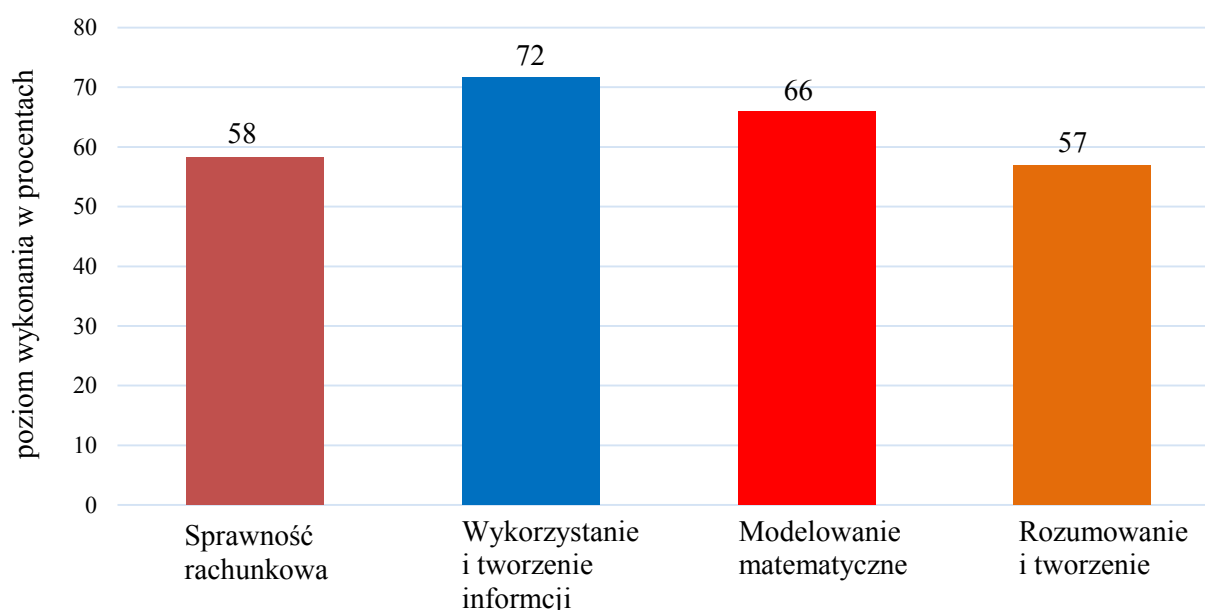
Poziom wykonania zadań

Tabela 22. Poziom wykonania zadań

Nr zad.	Wymaganie ogólne zapisane w podstawie programowej	Wymagania szczegółowe zapisane w podstawie programowej	Poziom wykonania zadania (%)
14.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Liczby naturalne w dziesiętkowym układzie pozycyjnym. Uczeń: 5) liczby w zakresie do 30 zapisane w systemie rzymskim przedstawia w systemie dziesiętkowym, a zapisane w systemie dziesiętkowym przedstawia w systemie rzymskim. 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 1) dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe [...]; liczbę jednocyfrową dodaje do dowolnej liczby naturalnej i odejmuje od dowolnej liczby naturalnej.	76
15.	I. Sprawność rachunkowa.	5. Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych. Uczeń: 8) wykonuje działania na ułamkach dziesiętnych, używając własnych, poprawnych strategii [...].	38
16.	I. Sprawność rachunkowa.	2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 10) oblicza kwadraty i sześciany liczb naturalnych; 11) stosuje reguły dotyczące kolejności wykonywania działań.	78
17.	I. Sprawność rachunkowa.	3. Liczby całkowite. Uczeń: 5) wykonuje proste rachunki pamięciowe na liczbach całkowitych.	59
18.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	4. Ułamki zwykłe i dziesiętne. Uczeń: 1) opisuje część danej całości za pomocą ułamka.	84
19.	IV. Rozumowanie i tworzenie strategii.	14. Zadania tekstowe. Uczeń: 5) do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody.	70
20.	III. Modelowanie matematyczne.	5. Działania na ułamkach zwykłych i dziesiętnych. Uczeń: 5) oblicza ułamek danej liczby naturalnej. 12. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 3) wykonuje proste obliczenia zegarowe na godzinach, minutach [...].	75
21.	III. Modelowanie matematyczne.	12. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 2) w przypadkach osadzonych w kontekście praktycznym oblicza procent danej wielkości w stopniu trudności typu 50%, 10%, 20%. 2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 2) [...] odejmuje liczby naturalne wielocyfrowe [...].	72

22.	IV. Rozumowanie i tworzenie strategii.	2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 6) porównuje różnicowo i ilorazowo liczby naturalne. 11. Obliczenia w geometrii. Uczeń: 2) oblicza pola: kwadratu, prostokąta [...] przedstawionych na rysunku [...]. 14. Zadania tekstowe. Uczeń: 3) dostrzega zależności między podanymi informacjami.	60
23.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	1. Proste i odcinki. Uczeń: 2) rozpoznaje odcinki i proste prostopadłe i równoległe; 5) wie, że aby znaleźć odległość punktu od prostej, należy znaleźć długość odpowiedniego odcinka prostopadłego.	74
24.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	11. Obliczenia w geometrii. Uczeń: 4) oblicza objętość i pole powierzchni prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi.	66
25.	II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.	2. Działania na liczbach naturalnych. Uczeń: 1) dodaje i odejmuje w pamięci liczby naturalne dwucyfrowe [...]; liczbę jednocyfrową dodaje do dowolnej liczby naturalnej [...]. 13) Elementy statystyki opisowej. Uczeń: 2) odczytuje i interpretuje dane przedstawione w tekstach, tabelach, diagramach i na wykresach. 14. Zadania tekstowe. Uczeń: 1) czyta ze zrozumieniem prosty tekst zawierający informacje liczbowe.	65
26.	III. Modelowanie matematyczne.	12. Obliczenia praktyczne. Uczeń: 8) oblicza rzeczywistą długość odcinka, gdy dana jest jego długość w skali [...]; 6) zamienia i prawidłowo stosuje jednostki długości [...].	61
27.	IV. Rozumowanie i tworzenie strategii.	14. Zadania tekstowe. Uczeń: 4) dzieli rozwiązanie zadania na etapy, stosując własne, poprawne, wygodne dla niego strategie rozwiązania; 5) do rozwiązywania zadań osadzonych w kontekście praktycznym stosuje poznaną wiedzę z zakresu arytmetyki i geometrii oraz nabyte umiejętności rachunkowe, a także własne poprawne metody. 11. Obliczenia w geometrii. Uczeń: 4) oblicza objętość [...] prostopadłościanu przy danych długościach krawędzi; 5) stosuje jednostki objętości i pojemności: litr, mililitr, dm^3 , m^3 , cm^3 , mm^3 .	53

Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Wykres 11. Średnie wyniki uczniów w zakresie wymagań ogólnych

Komentarz

Zadania matematyczne na tegorocznym sprawdzianie badały wszystkie wymagania ogólne podstawy programowej z matematyki. *Sprawność rachunkowa* szóstoklasistów była sprawdzana trzema zadaniami zamkniętymi różnych typów. Wśród zadań, które badały *Wykorzystanie i tworzenie informacji*, były cztery zamknięte (trzy wyboru wielokrotnego i jedno typu prawda-falsz) oraz jedno zadanie otwarte krótkiej odpowiedzi. Z tymi zadaniami zdający poradzili sobie najlepiej. Poziom ich wykonania wyniósł 72%. Wśród zadań, które sprawdzały *Modelowanie matematyczne*, wystąpiły dwa zadania zamknięte oraz jedno otwarte krótkiej odpowiedzi. *Rozumowanie i tworzenie strategii* badane było w arkuszu dwoma zadaniami zamkniętymi (jedno zadanie wyboru wielokrotnego i jedno zadanie prawda-falsz) oraz zadaniem otwartym rozszerzonej odpowiedzi.

Treść kilku zadań matematycznych została uzupełniona rysunkami pomocniczymi (zadania: 18., 22., 23., 24., 26. i 27.) oraz diagramem (zadanie 25.). Z analizy rozwiązań tych zadań wynika, że uczniowie dobrze radzili sobie z odczytywaniem informacji przedstawionych w postaci rysunków. Na szczególną uwagę w tej grupie zasługuje zadanie 18. – najłatwiejsze spośród zadań matematycznych (poziom wykonania 84%). Aby je rozwiązać, zdający musieli określić, z ilu kwadratów składa się dana figura i jaką część tej figury zacieniowano.

Większą trudność sprawiło odczytywanie wartości z diagramu przedstawionego w treści zadania 25. (poziom wykonania 65%). Problemem było właściwe zinterpretowanie wysokości tych słupków diagramu, które odpowiadały nieparzystej liczbie wysłanych SMS-ów. Zdarzało się, że w takich przypadkach uczniowie odczytywali niecałkowite liczby wysłanych SMS-ów, np. we wtorek Wojtek wysłał 4,5 SMS-a. Ten sposób interpretacji ilustruje przykład 1.

Przykład 1.

powinno być 13

powinno być 5

powinno być 9

$8 + 4,5 + 12,1 + 18,5 + 10 = 43,5$

$43,5 \cdot 16 = 700,8$

$736 \text{ gr} = 100 = 7 \text{ zł } 36 \text{ gr}$

Odp: Smsy kosztowały 7 zł 36 gr.

Rozwiązując zadanie 25., uczniowie musieli wykazać się także umiejętnością właściwego stosowania cennika przedstawionego w treści zadania, oraz zamiany jednostek (grosze na złote). Poniższe przykłady ilustrują typowe błędy, które dotyczyły tych dwóch aspektów rozwiązania.

Przykład 2. obrazuje sytuację, w której uczeń właściwie wykorzystuje cennik, ale niepoprawnie zamienia jednostki, przyjmując, że 1 złoty jest równoważnością kwoty 60 groszy. Ten rodzaj błędu popełniła znaczna liczba uczniów, przenosząc taki przelicznik z zamiany jednostek czasu.

Przykład 2.

$8 + 5 + 13 + 9 + 10 \text{ SMS-ów} = 45 \text{ SMS w dni piątne}$

$45 \cdot 16 \text{ gr} = 720 \text{ gr} = 12 \text{ zł}$

Odpowiedź: Wojtko SMS-y kosztowały 12 zł.

Przykład 3. pokazuje niepoprawny sposób obliczenia kosztu wysłanych SMS-ów – część zdających nie uwzględniła wszystkich informacji podanych w treści zadania (w soboty i niedziele Wojtek wysłał SMS-y za darmo).

Przykład 3.

$8 + 5 + 13 + 9 + 10 + 15 + 3 = 63 - \text{smsy}$

$63 \cdot 0,16 \text{ zł} = 10,08 \text{ zł}$

Odpowiedź: SMS-y wysłane przez Wojtkę w tym tygodniu kosztowały 10,08 zł.

Większość zadań matematycznych sprawdzianu osadzona była w kontekście praktycznym. Poziom ich wykonania był bardzo zróżnicowany – od 53% do 84%. Trzy z nich (20., 21. i 26.) odnosiły się do umiejętności szczegółowych ujętych w podstawie programowej jako *obliczenia praktyczne* oraz do wymagania ogólnego *Modelowanie matematyczne*. Uczniowie dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 20. (poziom wykonania 75%), w którym musieli wykonać obliczenia dotyczące między innymi czasu. Trochę gorzej rozwiązali zadanie 21. (poziom wykonania 72%), w którym należało obliczyć 20% danej kwoty. Zadanie 26. okazało się najtrudniejszym zadaniem w tej grupie (poziom wykonania 61%). Uczniowie musieli ustalić rzeczywistą długość odcinka, gdy dana była jego długość na mapie o podanej skali. Typowe błędy popełniane przez uczniów w rozwiązaniu tego zadania to: nieumiejętność wykorzystania skali, błędy rachunkowe lub błędy w przeliczaniu jednostek. Pokazują to cztery kolejne przykłady.

Przykład 4.

Handwritten student work on grid paper. At the top, a calculation is written: $2,2 + 9 + 2,8 = 2$. Below it, the expression $150\,000 \cdot 9 =$ is written, with the entire expression circled in blue. To the right, a vertical multiplication is shown: $150\,000 \cdot 9$, with the result 1350000 written above it. A text box below the circled expression states: "powinno być $9 \cdot 150\,000$ ".

Uczniowie często nie potrafili poprawnie wykonać działań na ułamkach dziesiętnych: mnożenia przez liczbę naturalną (Przykład 5.) lub dodawania (Przykład 6.).

Przykład 5.

Handwritten student work on grid paper. On the left, a vertical multiplication is shown: $22 \cdot 150\,000$, with the result 3300000 written below it. A text box below the result states: "powinno być 330 000". In the center, another vertical multiplication is shown: $22 \cdot 150\,000$, with the result 4200000 written below it. A text box below the result states: "powinno być 420 000". On the right, a calculation is shown: $3300000 \text{ cm} = 33000 \text{ m} = 33 \text{ km}$. Below it, another vertical multiplication is shown: $22 \cdot 150\,000$, with the result 6000000 written below it. A text box below the result states: "powinno być 420 000".

Przykład 6.

Handwritten student work on grid paper. On the left, a vertical multiplication is shown: $2,8 \cdot 2,2$, with the result $5,4$ written below it. A text box to the left of the result states: "4 wpisane w miejscu części dziesiętnych". To the right, a calculation is shown: $2,8 \cdot 2,2 = 9,0$, with the result $9,0$ written below it. A text box below the result states: "powinno być 9,0".

Szóstoklasiści popełniali też błędy w zamianie jednostek długości (Przykład 7.).

Przykład 7.

Zadania: 15., 16., 17., 22. i 23. sprawdzały umiejętności, których opanowanie jest niezbędne do uzyskania dobrych wyników na wyższych poziomach edukacji matematycznej. Poziom wykonania tych zadań był bardzo zróżnicowany.

Trzy spośród nich (15., 16. i 17.) badały umiejętności związane z działaniami na liczbach naturalnych, całkowitych i ułamkach dziesiętnych. Zadania te odnosiły się do *Sprawności rachunkowej*. Najłatwiejsze okazało się zadanie 16., które badało umiejętność obliczania kwadratów i sześciątów liczb naturalnych przy zastosowaniu reguł dotyczących kolejności wykonywania działań (poziom wykonania 78%). Dużą trudność sprawiło zadanie 15., w którym uczniowie musieli wykazać się znajomością zasad mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych bez konieczności wykonywania tych działań. Wystarczyło zauważyć, że odpowiednia zmiana położenia przecinków w danych liczbach nie skutkuje zmianą wartości wyrażenia. W sytuacji, gdy uczeń nie zastosował takiego sposobu rozwiązania, mógł wykazać się umiejętnością stosowania algorytmów mnożenia i dzielenia ułamków dziesiętnych. Było to najtrudniejsze zadanie w całym arkuszu (poziom wykonania 38%).

Dwa pozostałe zadania (22. i 23.) badały umiejętności związane z geometrią płaską. Zdający bardzo dobrze poradzili sobie z rozwiązaniem zadania 23. (poziom wykonania 74%), w którym mieli rozpoznać na rysunku odcinek będący wysokością danego trójkąta. Było to zadanie, które nie wymagało wykonywania obliczeń. Znacznie trudniejsze okazało się zadanie 22. (poziom wykonania 60%). Należało ono do grupy zadań w zakresie *Rozumowania i tworzenia strategii*. Rozwiązanie tego zadania wykraczało poza rozpoznawanie obiektów na rysunku i wymagało od szóstoklasistów wykazania się umiejętnością obliczania pól kwadratów i prostokątów oraz dostrzegania zależności między informacjami zamieszczonymi na rysunku pomocniczym oraz w treści zadania.

Oprócz zadania 22. do wymagania ogólnego *Rozumowanie i tworzenie strategii* odnosiły się także zadania 19. i 27. Należały one do umiarkowanie trudnych.

Rozwiązanie zadania 19. (poziom wykonania 70%) osadzonego w kontekście praktycznym wymagało umiejętności mnożenia i dzielenia liczb naturalnych w celu obliczenia ilości cukru potrzebnego do upieczenia porcji ciasta.

Zadania 24. (poziom wykonania 66%) i 27. (poziom wykonania 53%) badały umiejętność obliczania objętości prostopadłościanu. Uczniowie lepiej poradzili sobie z rozwiązaniem pierwszego z nich, w którym zamieszczono rysunki sześcianu i prostopadłościanu z zaznaczonymi na nich sześcianami jednostkowymi. Uczeń mógł wykorzystać te rysunki do obliczenia objętości bez korzystania ze wzorów. Natomiast rozwiązanie zadania 27. wymagało znajomości wzoru na objętość prostopadłościanu.

Najwięcej niepowodzeń przy rozwiązywaniu zadania 27. spowodowanych było stosowaniem niewłaściwej metody obliczania pojemności skrzynki, której rysunek z opisanymi długościami odpowiednich krawędzi zamieszczono w zadaniu. Wielu uczniów zamiast objętości wyznaczało pole powierzchni całkowitej lub częściowej prostopadłościanu (Przykład 8.), inni wyznacжали sumę długości jego krawędzi.

Przykład 8.

$$2 \cdot 1,5 + 2 \cdot 11 + 1,5 \cdot 11 = 3 + 22 + 16,5 = 41,5 \text{ dm}^3$$

$$41,5 \text{ dm}^3 \cdot 4 = 166 \text{ dm}^3$$

$$166 \text{ l} : 20 \text{ l} = 8$$

Przykład 9. ilustruje jedną z błędnych metod wyznaczania najmniejszej liczby worków z ziemią potrzebną do wypełnienia 4 skrzynek.

Przykład 9.

$$11 \cdot 1,5 \cdot 2 = 33 \text{ dm}^3$$

$$33 - 20 = 13$$

$$20 + 20 = 40$$

$$40 - 33 = 7$$

$$4 \cdot 2 = 8$$

Odpowiedź: Pani Wanda musiata kupić 8 worków ziemi.

Niemalą grupę stanowili uczniowie, którzy przeoczyli podaną w zadaniu informację o liczbie skrzynek i wszystkie swoje rachunki wykonywali, uwzględniając tylko jedną skrzynkę (Przykład 10.).

Przykład 10.

$$11 \cdot 2 \cdot 1,5 = 11 \cdot 3 = 33 \text{ [dm}^3\text{]}$$

$$33 : 20 = 1,65$$

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić najmniej 2 worki z ziemią.

Wielu zdających stosowało poprawne metody obliczenia liczby worków z ziemią potrzebną do wypełnienia skrzynek. Często jednak w takich rozwiązaniach pojawiały się błędy rachunkowe, które nie zawsze miały wpływ na końcowy wniosek (Przykład 11.).

Przykład 11.

$$1 \text{ skrzynka} - V = 11 \cdot 1,5 \cdot 2 = 33 \text{ dm}^3$$

$$4 \text{ skrzynek} - 33 \text{ dm}^3 \cdot 4 = 132 \text{ dm}^3$$

$$132 \text{ dm}^3 = 132 \text{ litry}$$

$$132 : 20 = 6,6$$

$$6,6 \rightarrow 7 \text{ worków}$$

powinno być $132 : 20 = 6,6$

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić co najmniej 7 worków ziemi.

Inni uczniowie szacowali liczbę worków metodą prób i błędów (Przykład 12.).

Przykład 12.

Obj. prostok. = ~~11 * 2 * 1.5~~ $11 \cdot 2 \cdot 1,5 = 33 \text{ [dm}^3\text{]}$

1

33

$\frac{33}{1,2} = 27,5$ $\approx$ objętość 1 worka w dm^3 .

201 - ziemia

20

$\times 17$

140

worki $\rightarrow 20, 40, 60, 80, 100,$

132 $\text{dm}^3 = 1321$

132 < 140

120, 140, 160, 180, 200, 220, 240, 260, 280, 300, 320, 340, 360, 380, 400, 420, 440, 460, 480, 500, 520, 540, 560, 580, 600, 620, 640, 660, 680, 700, 720, 740, 760, 780, 800, 820, 840, 860, 880, 900, 920, 940, 960, 980, 1000

Odpowiedź: Pani Wanda musi kupić najmniej 28 worków.

Jeszcze inni stosowali sposób polegający na rozdzielaniu ziemi pozostałej w poszczególnych workach (Przykład 13.).

Przykład 13.

$a = 11 \text{ dm}$ $b = 1,5 \text{ dm}$ $P = a \cdot b = 11 \cdot 1,5 = 16,5 \text{ dm}^2$

$V = P \cdot h$

$V = 16,5 \cdot 2 = 33 \text{ dm}^3$

$V = ?$

$P = ?$

1 work - 1 work + 13.5 = 2 w.

2 worki $\rightarrow 2 \text{ worki} + 13.5 = 4 \text{ worki} + 3 \text{ worki} = 7 \text{ worków}$

7 worków

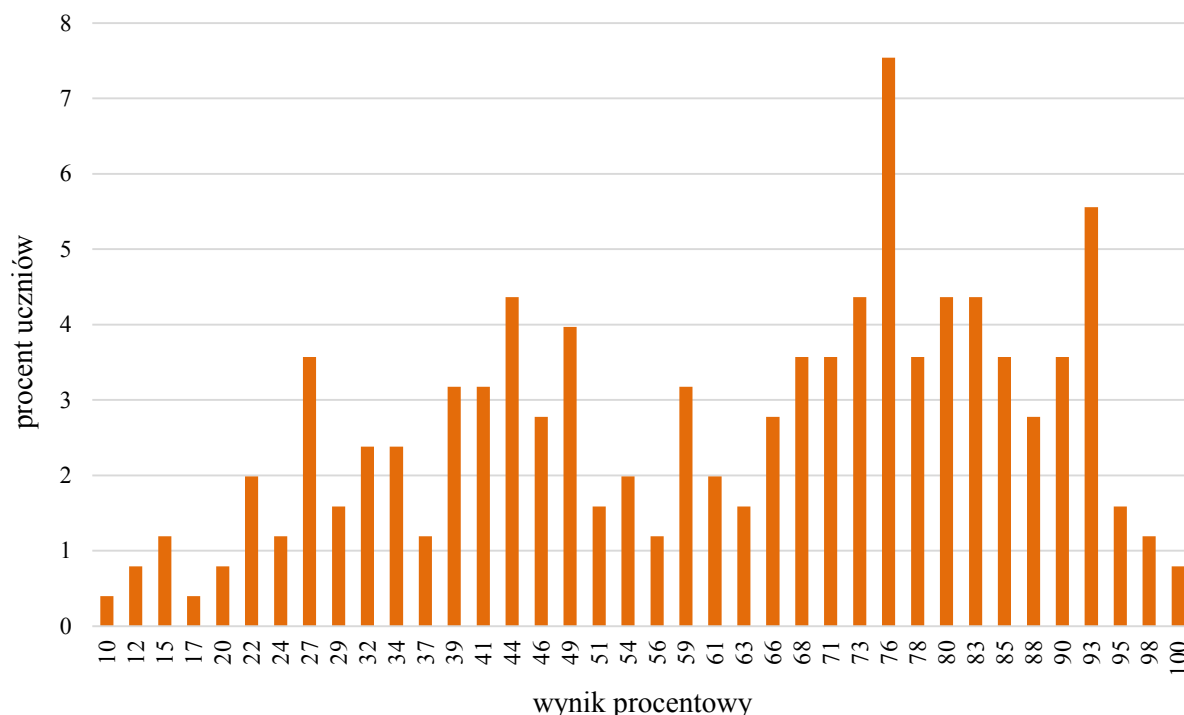
Wnioski i rekomendacje

- Uczniowie dobrze poradzi sobie z wykonywaniem działań na liczbach naturalnych i ułamkach zwykłych oraz z rozpoznaniem odcinka będącego wysokością trójkąta.
- Zdający mieli kłopot z wykonywaniem działań na ułamkach dziesiętnych. Istotne więc wydaje się zwiększenie liczby ćwiczeń utrwalających prawidłowe stosowanie algorytmów działań na ułamkach dziesiętnych. Ważne jest, aby uczniowie dobrze rozumieli reguły dotyczące „przesuwania przecinka” w liczbach dziesiętnych przy ich mnożeniu lub dzieleniu.
- Szóstoklasistom sprawiało trudność obliczenie objętości prostopadłościanu, szczególnie w przypadku, gdy konieczne było posłużenie się odpowiednim wzorem. Mylili również objętość bryły z polem jej powierzchni. Dobrze byłoby w procesie nauczania uwzględnić większą liczbę ćwiczeń kształtujących pojęcia objętości i pola powierzchni, np. przez budowanie brył z podanych elementów, rozkładanie modeli brył i „rozkładanie” ich na płaszczyźnie.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (SP-2-152), został przygotowany na podstawie arkusza SP-1-152. Zgodnie z zaleceniami specjalistów dostosowano w nim instrukcję dla ucznia i polecenia do zadań. Dodatkowo przy każdym zadaniu zamkniętym umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi. Zgodnie z potrzebami uczniów opracowano też układ graficzny arkusza: przy każdym zadaniu podano informację o tekście, do którego zadanie się odnosi, zwiększono interlinię, zastosowano pionowy układ odpowiedzi.

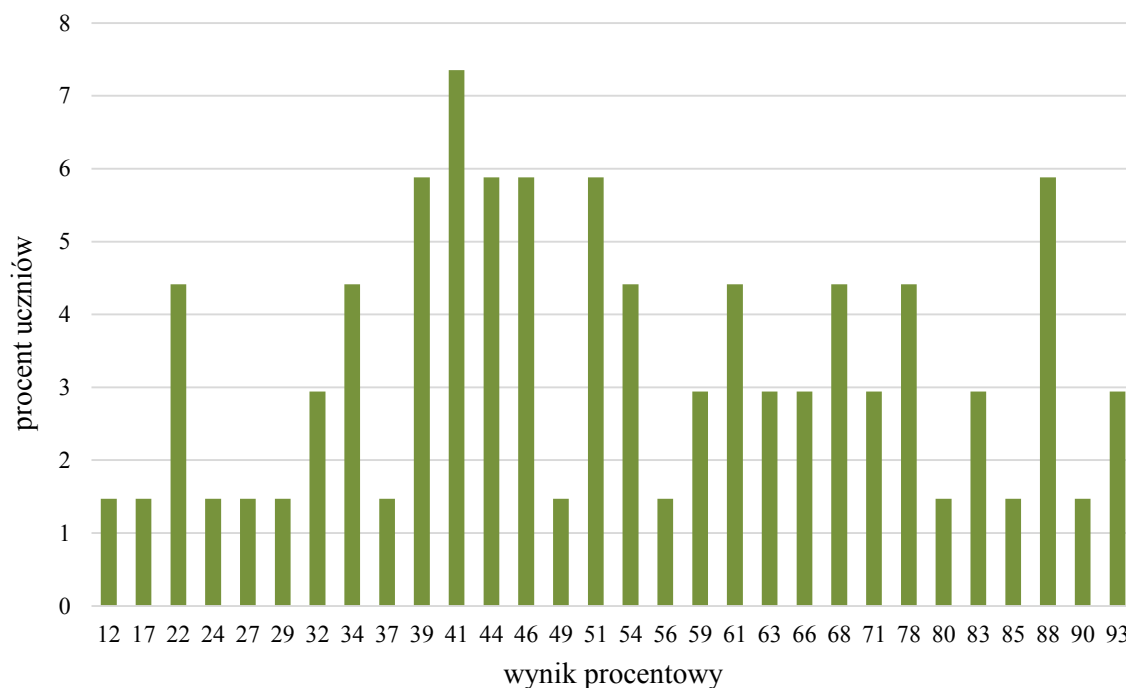
Wykres 12. Rozkład wyników uczniów

Tabela 24. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
252	62	10	100	68	76	23

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych (SP-4-152, SP-5-152, SP-6-152) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: SP-4-152 – Arial 16 pkt., SP-5-152 – Arial 24 pkt. W niektórych zadaniach przededagowano polecenia, a rysunki zastąpiono szczegółowymi opisami. Uproszczono zapisy danych w tabelach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. Wyraźnie oddzielono od siebie wiązki zadań do poszczególnych tekstów. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze zadań w brajlu.

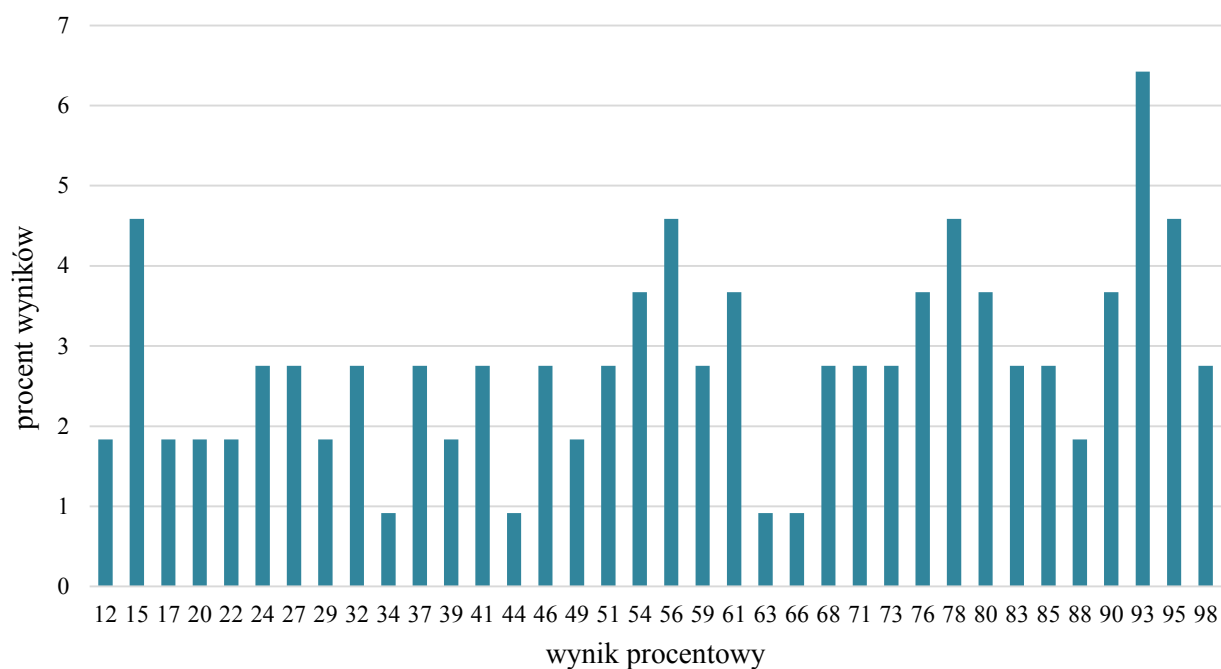
Wykres 13. Rozkład wyników uczniów

Tabela 25. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
68	54	12	93	51	41	20,9

Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania w arkuszu dostosowanym do ich dysfunkcji (SP-7-152). Arkusz składał się z 27 zadań, w tym 13 zadań z języka polskiego (11 zamkniętych i 2 otwartych) i 14 z matematyki (11 zamkniętych i 3 otwartych). Do sprawdzenia umiejętności polonistycznych wykorzystano tekst publicystyczny z kontekstem przyrodniczym *Słoń i inne mądrale* oraz fragment komiksu. Zadania matematyczne uzupełniono rysunkami, tabelami i wykresem. Uproszczono słownictwo w poleceniach i treści zadań.

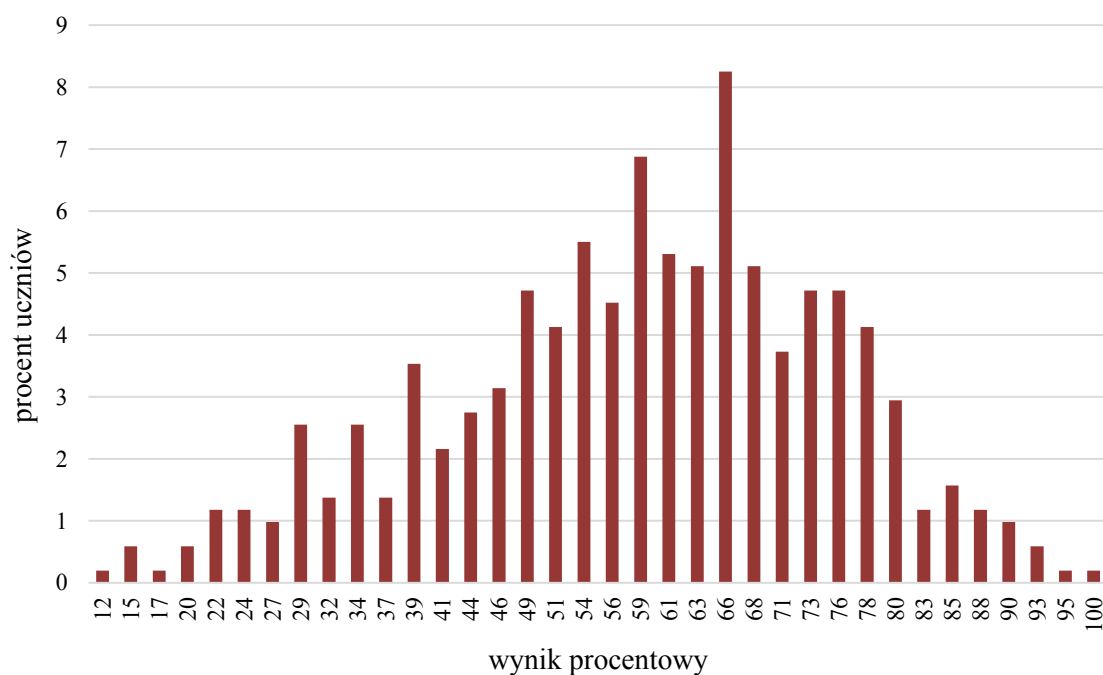
Wykres 14. Rozkład wyników uczniów

Tabela 26. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
109	59,3	12	98	61	93	26,1

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SP-8-152. Podstawą zadań były krótkie teksty kultury: literacki (wiersz) i popularnonaukowy, komiks, rysunki, wykres. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym uczniów. Arkusz składał się z 26 zadań, w tym 14 zadań z języka polskiego (12 zamkniętych i 2 otwartych) i 12 z matematyki (10 zamkniętych i 2 otwartych). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 41 punktów.

Wykres 15. Rozkład wyników uczniów

Tabela 27. Wyniki uczniów upośledzonych w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
509	58,3	12	100	59	66	16,8

II. CZĘŚĆ DRUGA

Język angielski

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		48 432
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	bez dysleksji rozwojowej	40 878
	z dysleksją rozwojową	8 054
	dziewczeta	23 980
	chłopcy	24 452
	ze szkół na wsi	17 862
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	6 007
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	8 169
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	16 394
	ze szkół publicznych	45 746
	ze szkół niepublicznych	2 686

Ze sprawdzianu z języka angielskiego zwolniono 429 uczniów – laureatów i finalistów olimpiad przedmiotowych oraz laureatów konkursów przedmiotowych o zasięgu wojewódzkim lub ponadwojewódzkim.

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	251
	słabowidzący i niewidomi	67
	słabosłyszący i niesłyszący	109
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	482
	Ogółem	909

3. Przebieg sprawdzianu

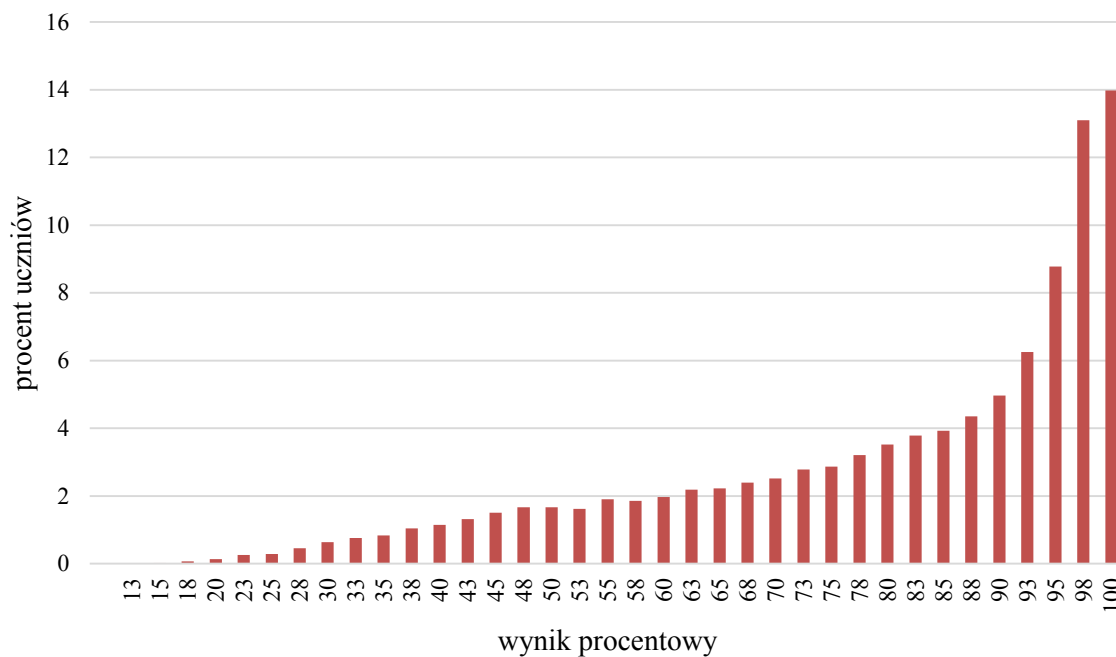
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu sprawdzianu

Termin sprawdzianu			1 kwietnia 2015 r.
Czas trwania sprawdzianu			45 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym
			do 70 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym
Liczba szkół			1554
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)			451
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	1
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu sprawdzianu	0
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu	9
	§ 146 ust. 4	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie)		0
	Liczba wglądów ¹ (§ 50)		

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. Nr 83, poz. 562 ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
48 432	80	13	100	88	100	20

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	0–35
2	38–48
3	50–60
4	63–75
5	78–88
6	90–95
7	98
8	100
9	

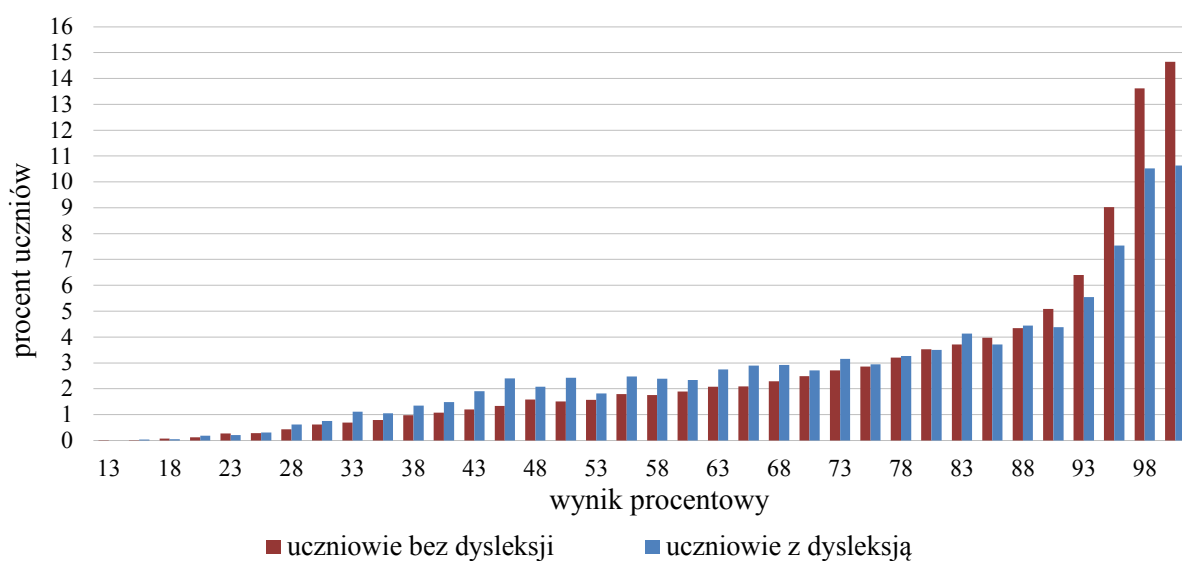
Średnie wyniki szkół² na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	18–59
2	60–64
3	65–69
4	70–73
5	74–78
6	79–82
7	83–86
8	87–91
9	92–100

² Ilećroć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2015 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu SA-1-152.

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

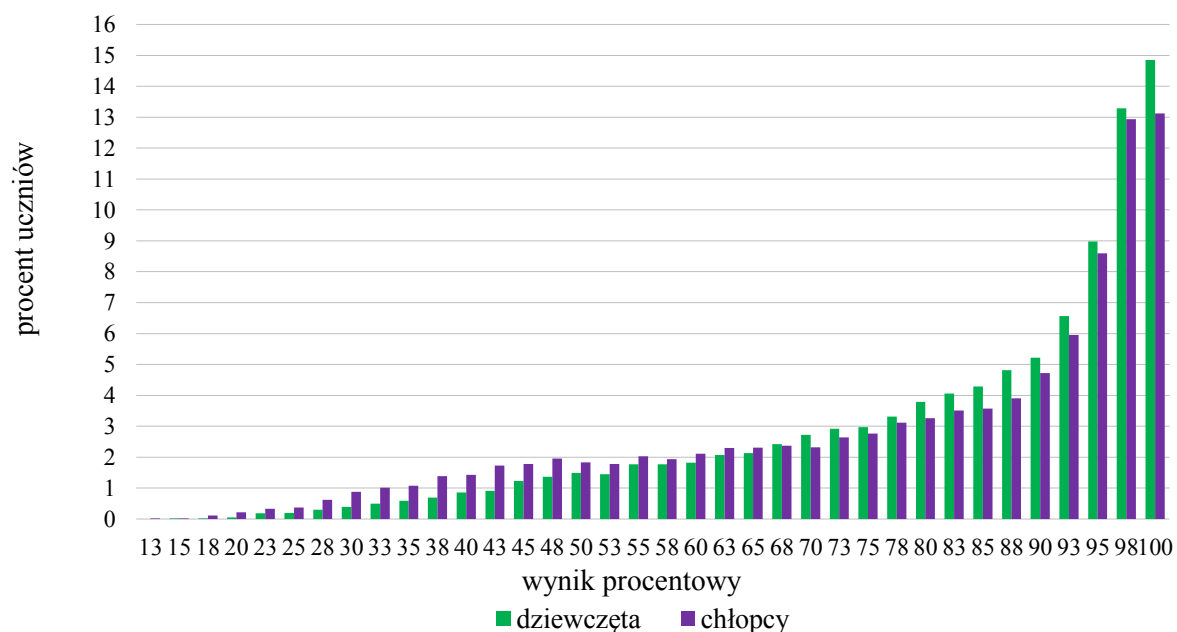

Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	40 478	81,15	13	100	88	100	19,48
Uczniowie z dysleksją rozwojową	8 054	76,67	15	100	83	100	20,68

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	23 980	82,16	15	100	88	100	18,23
Chłopcy	24 452	78,68	13	100	85	100	21,01

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	17 862	73,99	13	100	78	98	20,53
Miasto do 20 tys. mieszkańców	6 007	78,97	13	100	85	98	19,93
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	8 169	81,57	18	100	88	98	19,08
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	16 394	87,34	13	100	95	100	19,53

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne

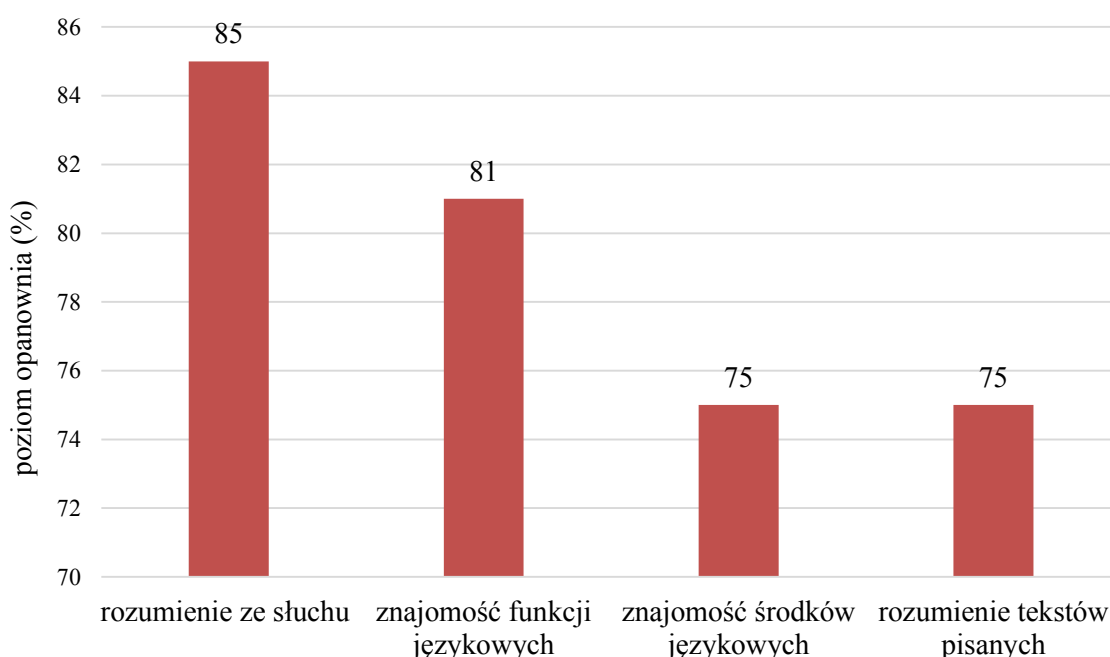
	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	45 746	79,67	13	100	85	98	19,81
Szkoła niepubliczna	2 686	93	15	100	98	100	13,64

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	94
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.	89
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	94
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.	80
	2.2.		75
	2.3.		74
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	88
	3.2.		93
	3.3.		89
	3.4.		89
	4.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	80
	4.2.		64
	4.3.		92
	4.4.		91
	4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.	91
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.	66
	5.2.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów [...].	77
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.	77
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].	85
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.	85
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	95
	6.4.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	85
	6.5.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	80
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	97
	7.2.		87
	7.3.		94
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	65
	8.2.		61
	8.3.		45
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.	73
	9.2.		84
	9.3.		84
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	79
	10.2.		64
	10.3.		78
	10.4.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	62
	11.1.		76
	11.2.		76
	11.3.		79
	11.4.		70

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Szóstoklasiści przystępujący do sprawdzianu w 2015 r. po raz pierwszy rozwiązywali zadania sprawdzające znajomość języka obcego nowożytnego. Zadania te sprawdzały opanowanie umiejętności językowych w zakresie następujących obszarów:

- rozumienie ze słuchu
- znajomość funkcji językowych
- znajomość środków językowych
- rozumienie tekstów pisanych.

Za rozwiązanie wszystkich zadań w tegorocznym sprawdzianie z języka angielskiego uczniowie uzyskali średnio 78% punktów. Szóstoklasiści najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność rozumienia ze słuchu, za które otrzymali średnio 85% punktów. Podobnie wysoki wynik (81% punktów) uzyskali za zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych. Nieco większym wyzwaniem okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych oraz umiejętność rozumienia tekstów pisanych, za które uczniowie uzyskali taki sam średni wynik 75% punktów.

Poniżej zamieszczona jest krótka analiza wyników sprawdzianu z języka angielskiego, której celem jest przedstawienie mocnych i słabych stron szóstoklasistów oraz wskazanie potencjalnych przyczyn trudności jakie pojawiły się podczas rozwiązywania zadań w tegorocznym sprawdzianie.

Pierwszą grupę zadań, z którymi zmierzili się zdający podczas sprawdzianu, stanowiły zadania z obszaru rozumienia ze słuchu. Z analizy wyników tych zadań wynika, że uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność ogólnego rozumienia ze słuchu, w tym rozumienia intencji rozmówców (zadania 1.1. i 1.3.) lub ogólnego sensu prostego tekstu (zadanie 1.2.) oraz reagowania na polecenia (zadanie 4.5.). W zadaniach tych uczniowie osiągnęli wyniki w przedziale od 89% do 94% punktów. Nawet uczniowie, których wynik za cały sprawdzian był stosunkowo niski, opanowali te umiejętności w zadowalającym stopniu. Dość dobrze szóstoklasiści poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność rozpoznawania rodzajów sytuacji komunikacyjnych (zadania 2.1.–2.3.), w których średnie wyniki mieszczą się w przedziale od 74% do

80% punktów. Większe zróżnicowanie wyników wystąpiło wśród zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania prostych informacji szczegółowych. W tych zadaniach uczniowie uzyskali wyniki mieszczące się w przedziale od 64% do 93% punktów.

Przyjrzyjmy się dwóm zadaniom, które sprawdzały tę umiejętność.

4.3. W którym domu mieszka dziewczynka?

A. ☐

B. ☒

C. ☐

Transkrypcja:

Dziewczynka: This is a photo of our new house. I'm very happy because the house has a big garden and I can play with my dog there. My room is upstairs. It's got a balcony, so in summer I can sit there and read.

Zadanie 4.3. okazało się najłatwiejszym w całym zadaniu 4. 92% zdających wyszukało w tekście szczegóły odróżniające dom, w którym mieszka dziewczynka od pozostałych domów i poprawnie wybrało rysunek **B**. Aby udzielić poprawnej odpowiedzi należało wyszukać fragmenty tekstu mówiące, że dom ma ogród (*The house has a big garden.*) i jest piętrowy (*My room is upstairs.*). Dodatkową informacją pomocniczą była wzmianka, że dom ma balkon (*It's got a balcony.*). Ponadto, tekst ten nie zawierał zbyt wielu szczegółów, a zawarte w nim struktury i słownictwo były dla zdających dobrze znane i utrwalane od samego początku nauki języka angielskiego. Występowały tu głównie czasowniki *być* i *mieć* w prostych zdaniach twierdzących, które uczniowie poznają już w pierwszym etapie edukacyjnym i utrwalają ich użycie w II etapie edukacyjnym.

Dużo trudniejszym okazało się zadanie 4.2. sprawdzające tę samą umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych w tekście słuchanym. O trudności tego zadania świadczy fakt, że tylko 64% uczniów wybrało poprawną odpowiedź **B**.

4.2. O której godzinie klasa ma rozpocząć jutro lekcje?

A. ☐B. ☒C. ☐

Transkrypcja:

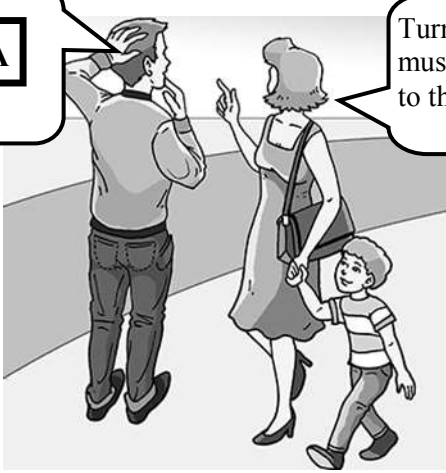
Kobieta: Class, can I have your attention please? Tomorrow you won't have Maths at eight o'clock because your teacher is ill. You'll only have English at nine o'clock. Later, at 10 o'clock we're going to the theatre. Please, remember to wear something smart.

Duża część uczniów wybrała niepoprawną odpowiedź A, czyli godzinę ósmą. Może to wynikać z faktu, że zdający prawdopodobnie kierowali się tylko godzinami usłyszanymi w tekście, a godzina ósma padła w tekście jako pierwsza. Ponadto zdający mogli sugerować się tym, że jest to typowa godzina, o której oni sami zazwyczaj rozpoczynają lekcje w szkole. Wynika z tego, że nie zrozumieli kontekstu, w którym pojawiły się poszczególne godziny. Prawdopodobnie duża część zdających nie zrozumiała odniesienia do przyszłości w formie przeczącej, z którego wynikało, że jutro o godzinie ósmej nie będzie lekcji (*You won't have maths...*) ponieważ nauczyciel jest chory (*...because your teacher is ill*). Tak więc trudność w tym zadaniu, w porównaniu do innych zadań sprawdzających tę samą umiejętność, mogły stanowić struktury gramatyczne pojawiające się w nagraniu (formy wyrażania przyszłości użyte zarówno w zdaniach twierdzących jak i przeczących) oraz konieczność połączenia kilku informacji zawartych w tekście i wyciągnięcia z nich wniosku, o której rozpoczną się lekcje.

Kolejną grupę zadań, z którą zmierzili się szóstoklasiści podczas sprawdzianu stanowiły zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych (zadania 5. i 6.). W zadaniach tych uczniowie uzyskali wysoki średni wynik 81% punktów. Uczniowie znacznie lepiej poradzili sobie z zadaniem 6. (średni wynik 86% punktów) niż z zadaniem 5. (średni wynik 73% punktów). Jednym z powodów wysokiego wyniku uzyskanego przez uczniów w zadaniu 6. może być fakt, że opis sytuacji, do których uczniowie mieli wybrać właściwą reakcję był sformułowany w języku polskim i uczniowie nie mieli problemów z właściwym zrozumieniem sytuacji, na którą mieli zareagować. A co za tym idzie, prawdopodobieństwo doboru niewłaściwej reakcji było znacznie mniejsze.

Najtrudniejszym wśród zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych okazało się zadanie 5.1. Poprawnej odpowiedzi udzieliło tylko 66% zdających.

5.1. A

Turn left. The museum is next to the bank.

- A. Excuse me, how can I get to the museum?
- B. Excuse me, what time does the museum open?
- C. Excuse me, what museum is it?

W zadaniu tym uczniowie mieli z odpowiedzi kobiety wywnioskować jakie pytanie zadał jej mężczyzna. Aby udzielić prawidłowej odpowiedzi należało zrozumieć pierwszą część wypowiedzi kobiety, zawierającą jeden z typowych zwrotów używanych w celu wskazania drogi (*Turn left.*), i na tej podstawie zdecydować, że pytanie mężczyzny było pytaniem o drogę do muzeum, a nie pytaniem jakie to muzeum czy o której godzinie otwierają muzeum. Uczniowie, którzy wybrali nieprawidłowe pytanie prawdopodobnie nie znali zarówno podstawowych zwrotów używanych do wskazywania drogi jak i typowego sposobu zadania pytania o drogę (*How can I get to the museum?*). Dodatkową trudnością w tym zadaniu mogło być to, że zdający mieli uzupełnić rozmowę pytaniem, a nie zareagować na zadane pytanie.

Największym wyzwaniem dla tegorocznych szóstoklasistów były zadania sprawdzające znajomość środków językowych (zadania 7. i 8.) oraz umiejętność rozumienia tekstów pisanych (zadania 9.–11.). Porównując wyniki zadań sprawdzających znajomość środków językowych obserwujemy dużą różnicę pomiędzy wynikiem osiągniętym przez szóstoklasistów w zadaniu 7. (średni wynik 92%), a wynikiem w zadaniu 8. (średni wynik 57%). Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że uczniowie wykazali się lepszą znajomością środków językowych w zadaniach opartych na materiale ilustracyjnym (zadanie 7.), niż w zadaniach opartych na tekście (zadanie 8.).

A. cold	B. making	C. skating	D. ski	E. snow	F. tired
---------	-----------	------------	--------	---------	----------

Hi there! Look out of the window. Winter is back. There's a lot of **8.1. E** outside. The trees, houses and streets are all white. But it's not too **8.2. A** today. We can make a big snowman or go **8.3. C** on the new ice-rink near the school!

Zadanie 8. wymagało od uczniów uzupełnienia luk w tekście odpowiednimi słowami z ramki. Można przypuszczać, że błędny dobór słów do luk w tekście spowodowany był zarówno nieznaną znajomością słownictwa dotyczącego zjawisk pogodowych związanych z zimą i sposobami spędzania czasu o tej porze roku, jak i brakiem zrozumienia kontekstu, w jakim te słowa miały być użyte. Najwyższe wyniki uczniowie uzyskali w zadaniu 8.1. 65% zdających właściwie zinterpretowało kontekst wypowiedzi, z którego wynika, że wróciła zima i wszystkie drzewa, domy i ulice są białe (*Winter is back. The trees, houses and streets are all white.*) i poprawnie uzupełniło lukę słowem śnieg (*snow*). Najwięcej problemów sprawiło uczniom dobranie odpowiedniego słowa do luki 8.3. Poprawnie wykonało to zadanie tylko 45% uczniów. W tym konkretnym przypadku ważne było nie tylko dobranie słowa pasującego do kontekstu ale również użycie go w poprawnej formie gramatycznej. Duża część uczniów wybierając błędną odpowiedź D. prawdopodobnie kierowała się wyłącznie kontekstem

i znaczeniem słowa, które logicznie mogło uzupełniać lukę, a nie zwróciła uwagi na występujący w zdaniu czasownik *go*, po którym wymagane jest użycie formy gerundialnej (*go skating*) a nie bezokolicznikowej (*go ski*).

Analiza zadań 7. i 8., sprawdzających znajomość środków językowych pozwala wyciągnąć wnioski, że trudność zadania 8. mogła, między innymi, polegać na tym, że uczeń musiał się zmierzyć z wyborem właściwej odpowiedzi spośród sześciu opcji, natomiast w zadaniu 7. wybór był bardziej ograniczony. Ponadto, w zadaniu 8. podstawę zadania stanowił kilkuzdaniowy tekst tworzący spójną i logiczną całość, wymagający od zdającego zrozumienia całego tekstu wraz z jego szczegółami. Natomiast w zadaniu 7. zdający koncentruje się jedynie na rozumieniu pojedynczych, niepowiązanych ze sobą zdań. Okazuje się, że zdającym łatwiej jest skoncentrować się na każdym ze zdań osobno, które odnoszą się do konkretnego elementu obrazka, niż wczytać się w kilkuzdaniowy tekst, złożony z powiązanych ze sobą zdań i mający tworzyć pewną spójną i logiczną całość. Ponadto zadanie 7. nie wymaga od zdającego zastanawiania się nad poprawnością gramatyczną wybieranych opcji odpowiedzi, a jedynie wybrania (spośród podanych poprawnych językowo odpowiedzi) tej, która jest zgodna

z treścią obrazka.

W zadaniach 9.–11. sprawdzających różne umiejętności rozumienia tekstów pisanych obserwujemy bardzo wyrównany poziom ich opanowania. Uzyskane przez uczniów wyniki mieszczą się w przedziale od 62% do 84% punktów.

W zadaniu 9. sprawdzającym umiejętność rozumienia ogólnego sensu tekstu można zauważyć, że zdający uzyskali bardzo wysoki średni wynik za rozwiązanie zadań 9.2. i 9.3. (84%). Natomiast gorzej poradzili sobie z zadaniem 9.1.

A. a cinema	B. a concert	C. a match	D. a shop
--------------------	---------------------	-------------------	------------------

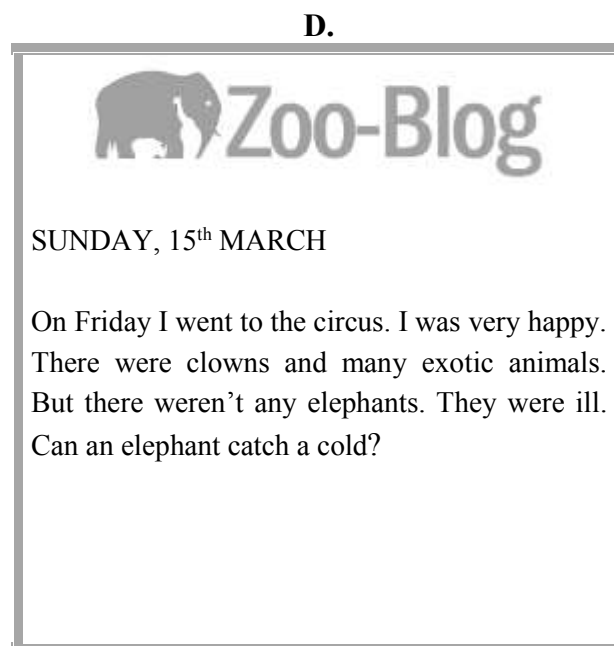
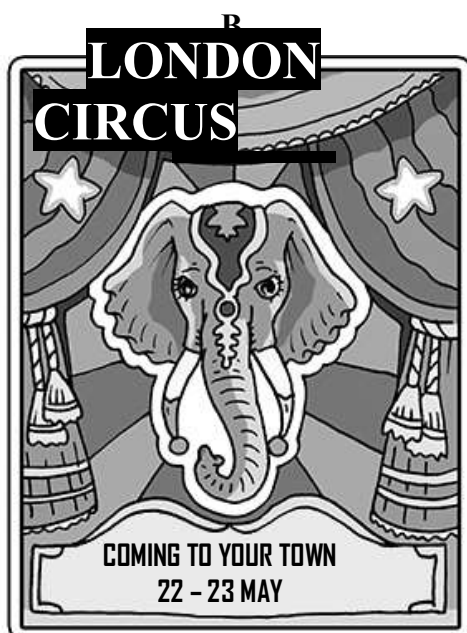
9.1.
 It was a wonderful day. A lot of people came.
 Our team played very well. We won. John Brown was the best footballer. He scored two goals.
 The winners got cinema tickets as a prize.

This text is about C.

W zadaniu tym uczniowie mieli dopasować do podanego tekstu właściwy temat. 73% zdających poprawnie zdecydowało, że tematem tekstu jest mecz (odpowieź C.). Aby udzielić poprawnej odpowiedzi należało zrozumieć następujące fragmenty tekstu *our team played very well, best footballer, scored two goals*. Zdający, którzy dokonali błędnego wyboru wybierali głównie odpowiedź A. *a cinema*. Kierowali się prawdopodobnie wyłącznie pojawieniem się w tekście wyrażenia *cinema tickets* i nie zwrócili uwagi na kontekst, w którym to słowo zostało użyte. Słowo *cinema* występuje tu w roli przymiotnika określającego bilety, jakie drużyna dostała w nagrodę za wygrany mecz (*The winners got cinema tickets as a prize.*), a nie oznacza ono tematu tekstu.

Porównywalny średni wynik (75%) zdający uzyskali w zadaniu 11. Natomiast nieco większym wyzwaniem okazało się zadanie 10., które sprawdzało tę samą umiejętność (średni wynik 71%). Zdający dobrze poradzili sobie z większością jednostek w tym zadaniu, sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, jednak wśród nich pojawiło się jedno zadanie (zadanie 10.4.), które okazało się znacznie trudniejsze od pozostałych.

Tata pyta:	Lucy odpowiada:	Z którego tekstu Lucy dowiedziała się o tym?
Do you know why people didn't see elephants at the circus?	Yes, I do.	10.4. D

W zadaniu tym tylko 62% zdających wybrało poprawną odpowiedź **D**. Był to wpis na blogu informujący, że słonie nie pojawiły się w pokazie cyrkowym z powodu choroby (*But there weren't any elephants. They were ill*). Duża część zdających jednak wybrała odpowiedź **B**, czyli plakat zapraszający na pokaz cyrkowy, mimo że nie było tam żadnej informacji o tym, że słonie nie pojawią się w pokazie. Wynikało to prawdopodobnie z faktu, że zdający nie zrozumieli pytania, zasugerowali się jedynie pojawieniem się słów (*elephants* i *circus*), które występowały zarówno w pytaniu jak i na plakacie. Prawdopodobnie nie zwrócili również uwagi na zaimbek pytający *why*, wymagający wybrania tekstu, w którym była informacja o powodzie niepojawienia się słoni.

Wnioski i rekomendacje

Powyższa analiza wyników sprawdzianu powinna zachęcić nauczycieli języka angielskiego do położenia nacisku na:

- ❖ rozwijanie umiejętności rozumienia tekstów pisanych. Osiągnięcie najwyższych wyników w sprawdzianie zależy w dużej mierze od dobrze rozwiniętej umiejętności czytania. Zachęcamy do wykorzystywania różnego typu tekstów, odzwierciedlających różnorodność sytuacji z życia codziennego, w tym tekstów użytkowych różnego typu. Dobrze byłoby wprowadzić zwyczaj wyznaczania limitów czasowych w trakcie ćwiczeń na rozumienie tekstów pisanych. Czas powinien być odpowiednio dostosowywany – tzn. odpowiednio krótki zwłaszcza w przypadku ćwiczeń, których celem jest doskonalenie umiejętności ogólnego rozumienia tekstu (jego głównej myśli, kontekstu, intencji).

- ❖ rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, zarówno w tekście pisanym, jak i słuchanym. Należy zachęcić uczniów do uważnego czytania poleceń i niepodejmowania decyzji o wyborze odpowiedzi zbyt pochopnie. Wskazane jest uświadomienie uczniom jak istotne jest uważne i dokładne przeczytanie/wysłuchanie każdego tekstu do końca, jak również niesugerowanie się kolejnością informacji, w jakiej pojawiają się w danym tekście. Nauczyciele powinni zwracać uwagę na to, żeby uczniowie w trakcie czytania/słuchania skupiali się nie tylko na pojedynczych słowach, ale przede wszystkim na kontekście oraz celu, w jakim te słowa zostały użyte. Ćwicząc z uczniami tę umiejętność pomocne może być również zachęcanie uczniów do wyszukiwania w tekście nie tylko fragmentów tekstu stanowiących uzasadnienie poprawnej odpowiedzi, ale też znajdowania tych fragmentów, które pozwalają stwierdzić, dlaczego pozostałe odpowiedzi nie są poprawne i jakie informacje lub wyrażenia użyte w tekście na to wskazują.

- ❖ rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość środków językowych, w szczególności zadań opartych na tekście. Dobrą praktyką powinno być zachęcenie uczniów do podzielenia pracy nad tym zadaniem na dwa etapy. Najpierw uczniowie powinni zrozumieć ogólny sens całego tekstu, zastanowić się, jakich informacji w nim brakuje i w ten sposób dokonać wstępnej selekcji słów, które logicznie, zgodnie z kontekstem mogłyby pasować do danej luki. Ostateczna selekcja może być jednak dokonana dopiero po rozważeniu, które z branych pod uwagę opcji uzupełnienia luk pasują również pod względem gramatycznym (np. zgodność liczby, stopnia przymiotnika, formy czasownika, zaimka).

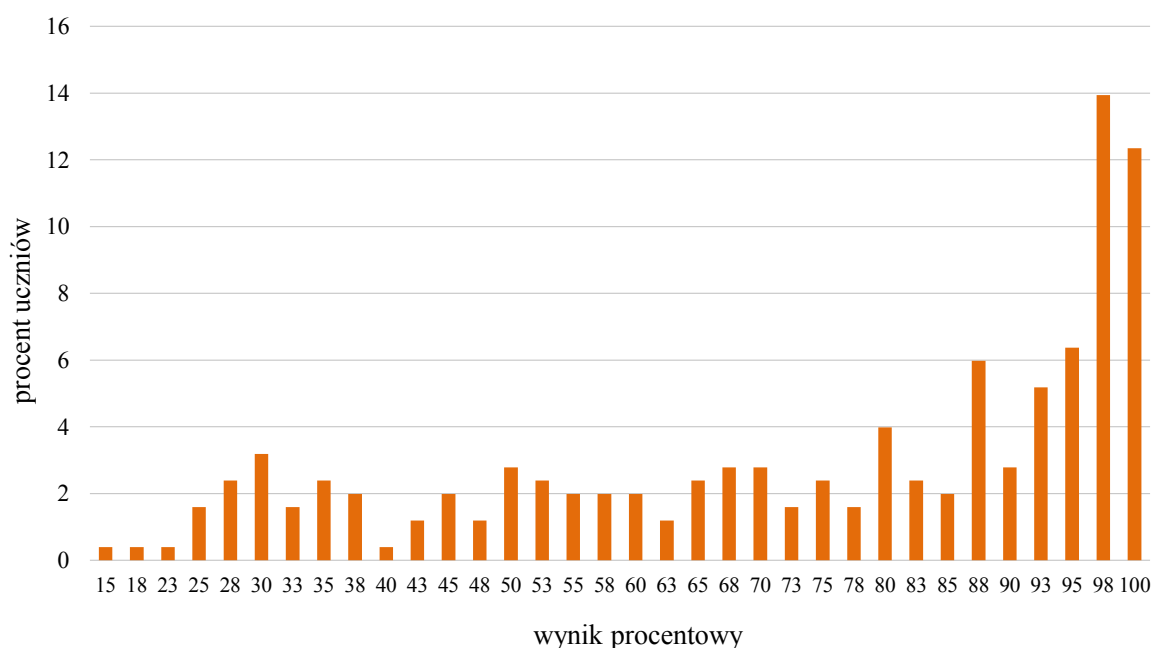
- ❖ rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych. Szczególnie trudne, zwłaszcza dla uczniów, którzy uzyskali najniższe wyniki, są te zadania, w których cała sytuacja opisana jest w języku angielskim. Może to świadczyć o tym, że nauczyciele nie używają języka angielskiego jako języka komunikacji na lekcjach. Zachęcamy więc do ograniczenia użycia języka ojczystego podczas zajęć oraz motywowania uczniów do interakcji między sobą jak również z nauczycielem w języku obcym i zbliżenia komunikacji w klasie do naturalnych sytuacji komunikacyjnych. Pomocnym może się okazać angażowanie uczniów w ćwiczenia wymagające od nich ustnego reagowania w typowych sytuacjach życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej np. zadawania pytań o wiek, miejsce zamieszkania, upodobania, emocje innych osób itp.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (SA-2-152), został przygotowany na podstawie arkusza SA-1-152 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Wykres 5. Rozkład wyników uczniów

Tabela 12. Wyniki uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera – parametry statystyczne

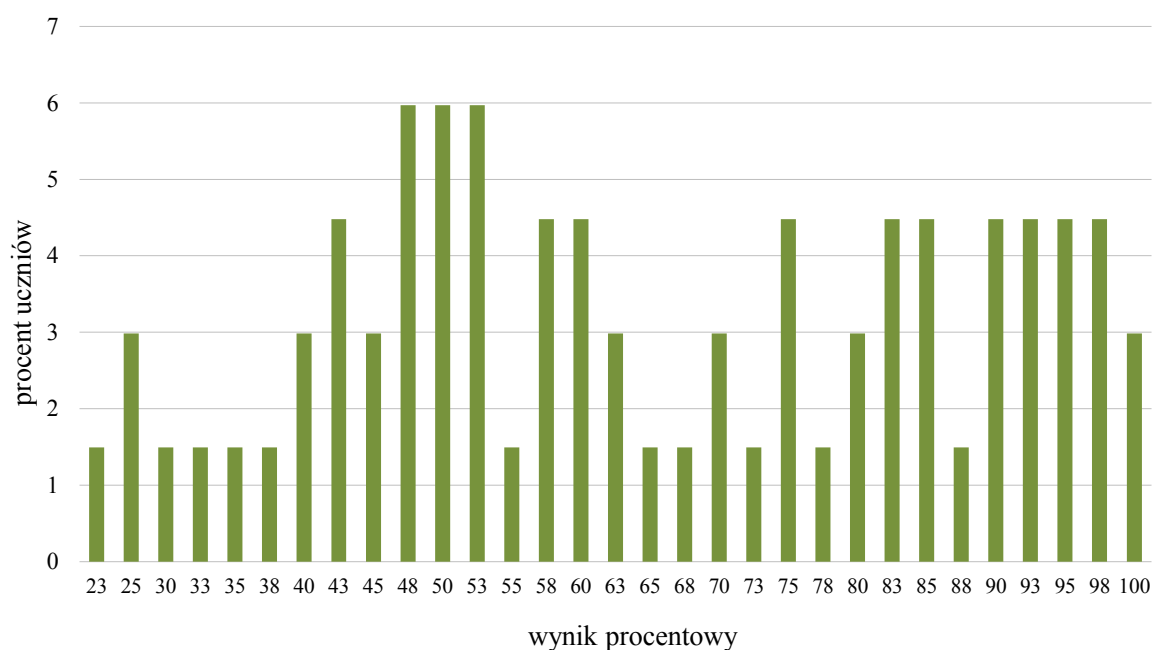
Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
251	74,49	15	100	83	98	24,50

Opis arkusza dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Arkusze dla uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych (SA-4-152, SA-5-152, SA-6-152) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: SA-4-152 – Arial 16 pkt, SA-5-152 – Arial 24 pkt. W arkuszu SA-5-152 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany.

Na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Dla uczniów niewidomych przygotowano arkusze w brajlu.

Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych

Wykres 6. Rozkład wyników uczniów

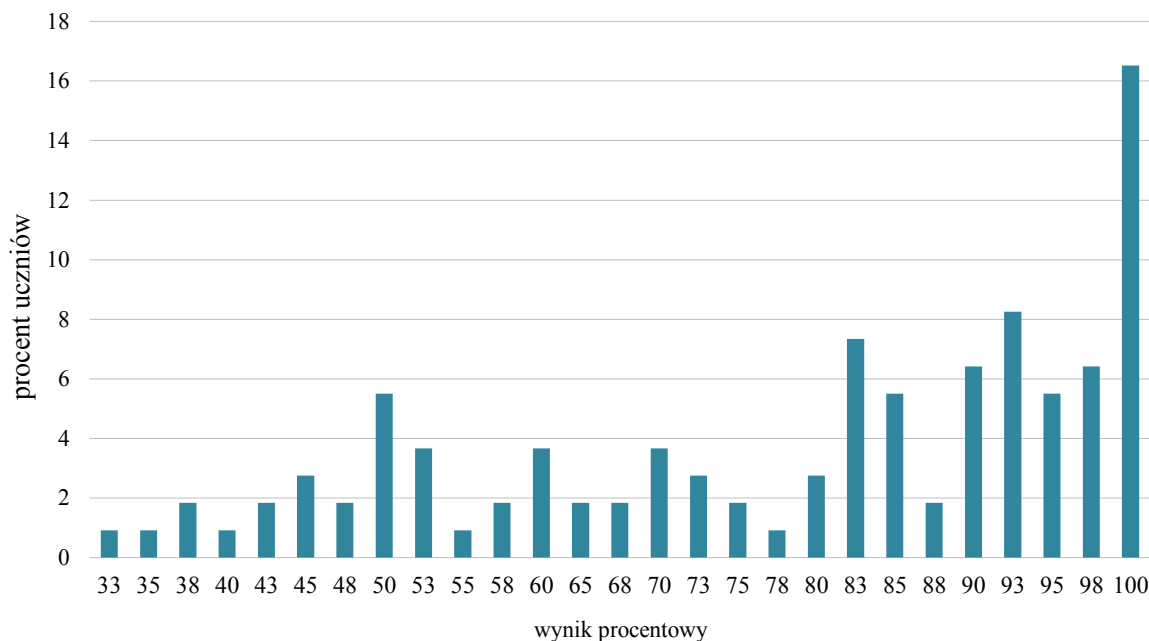
Tabela 13. Wyniki uczniów słabowidzących i uczniów niewidomych – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
67	65,31	23	100	63	48	21,75

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SA-7-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Wyniki uczniów słabosłyszących i niesłyszących

Wykres 7. Rozkład wyników uczniów

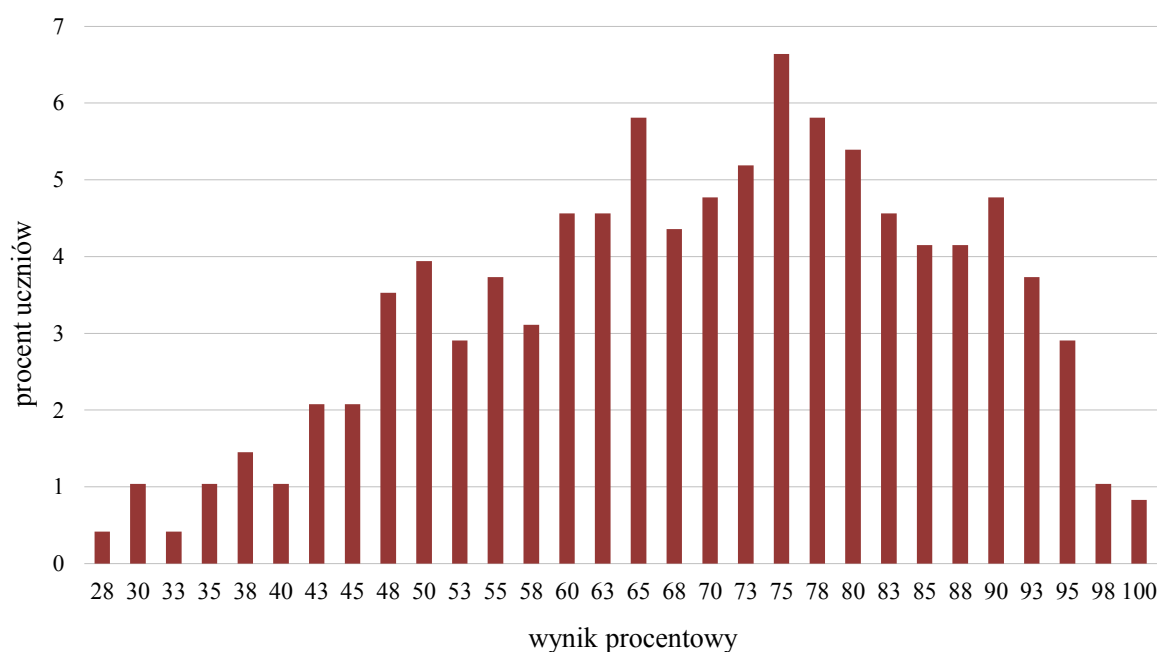
Tabela 14. Wyniki uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
109	78,26	33	100	85	100	20,03

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SA-8-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 16 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Wykres 8. Rozkład wyników uczniów

Tabela 15. Wyniki uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
482	69,43	28	100	70	75	16,47

Język niemiecki

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz składał się z 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań). Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		534
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	bez dysleksji rozwojowej	428
	z dysleksją rozwojową	106
	dziewczeta	257
	chłopcy	277
	ze szkół na wsi	86
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	95
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	267
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	86
	ze szkół publicznych	497
	ze szkół niepublicznych	37

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	2
	słabowidzący	1
	słabosłyszący i niesłyszący	1
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	11
	Ogółem	15

3. Przebieg sprawdzianu

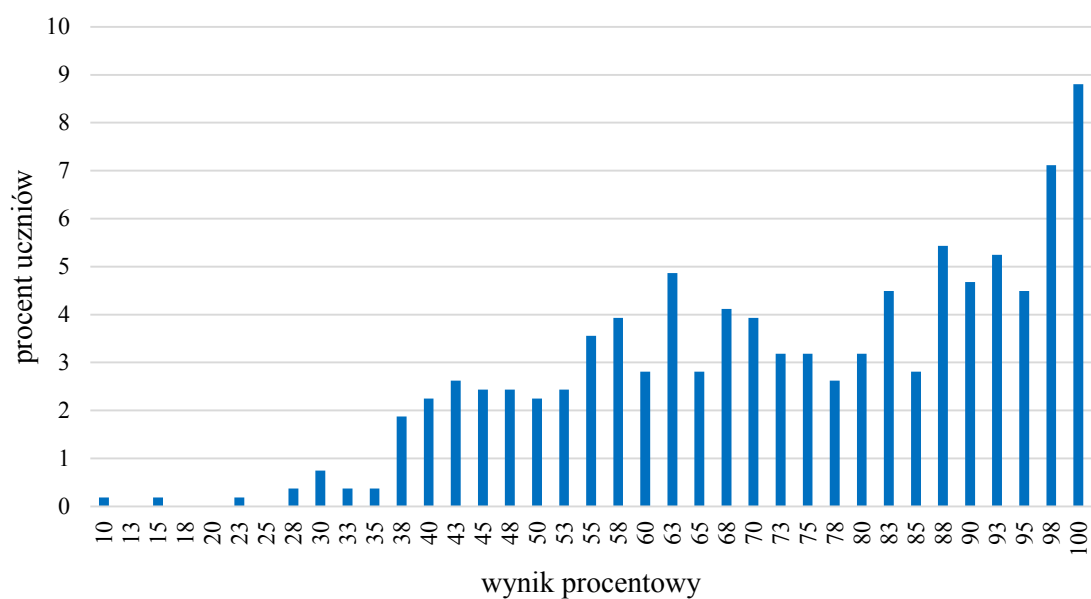
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu sprawdzianu

Termin sprawdzianu			1 kwietnia 2015 r.
Czas trwania sprawdzianu			45 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym
			do 70 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym
Liczba szkół			29
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)			8
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu sprawdzianu	0
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu	0
	§ 146 ust. 4	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie)		0
Liczba wglądów ¹ (§ 50)			0

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U nr 83, poz. 562, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
534	74	10	100	75	100	20

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

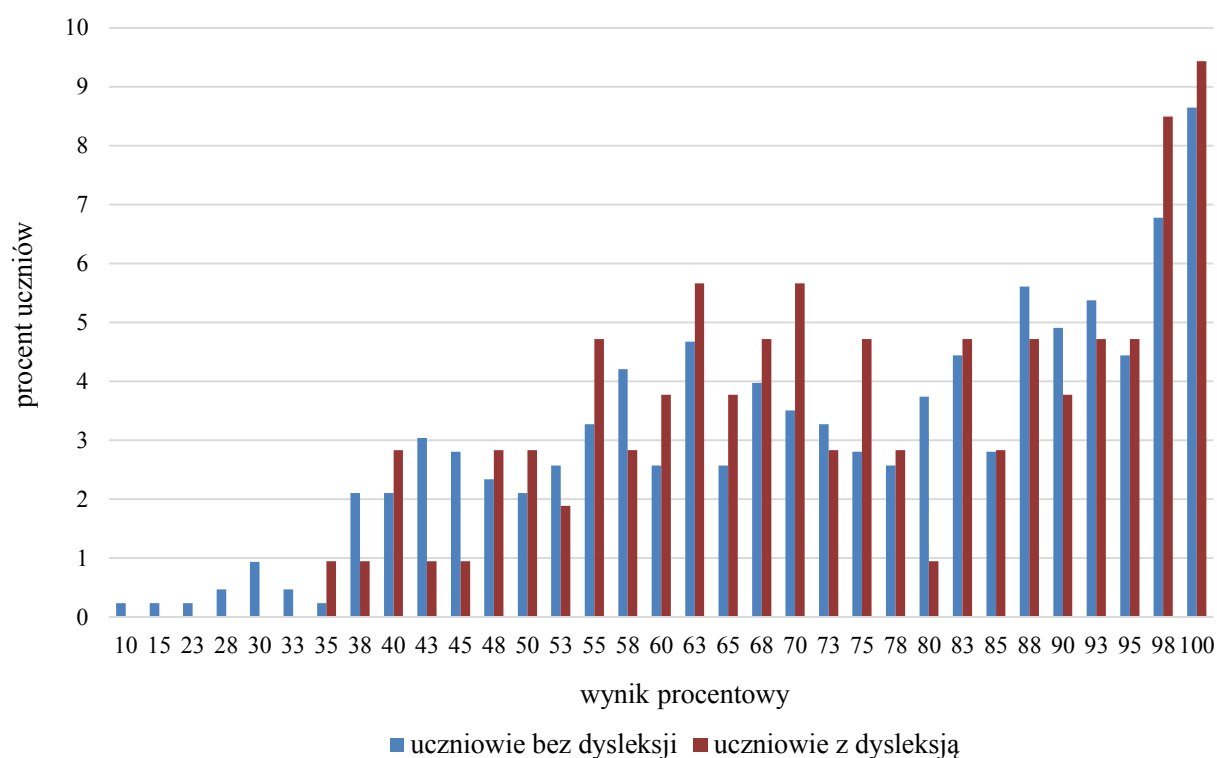
Stanin	Przedział wyników (w %)
1	0–35
2	38–45
3	48–53
4	55–63
5	65–75
6	78–85
7	88–93
8	95–98
9	100

Średnie wyniki szkół² na skali staninowej

Tabela 6. Wyniki szkół na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	28–54
2	55–59
3	60–63
4	64–67
5	68–71
6	72–75
7	76–80
8	81–87
9	88–98

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

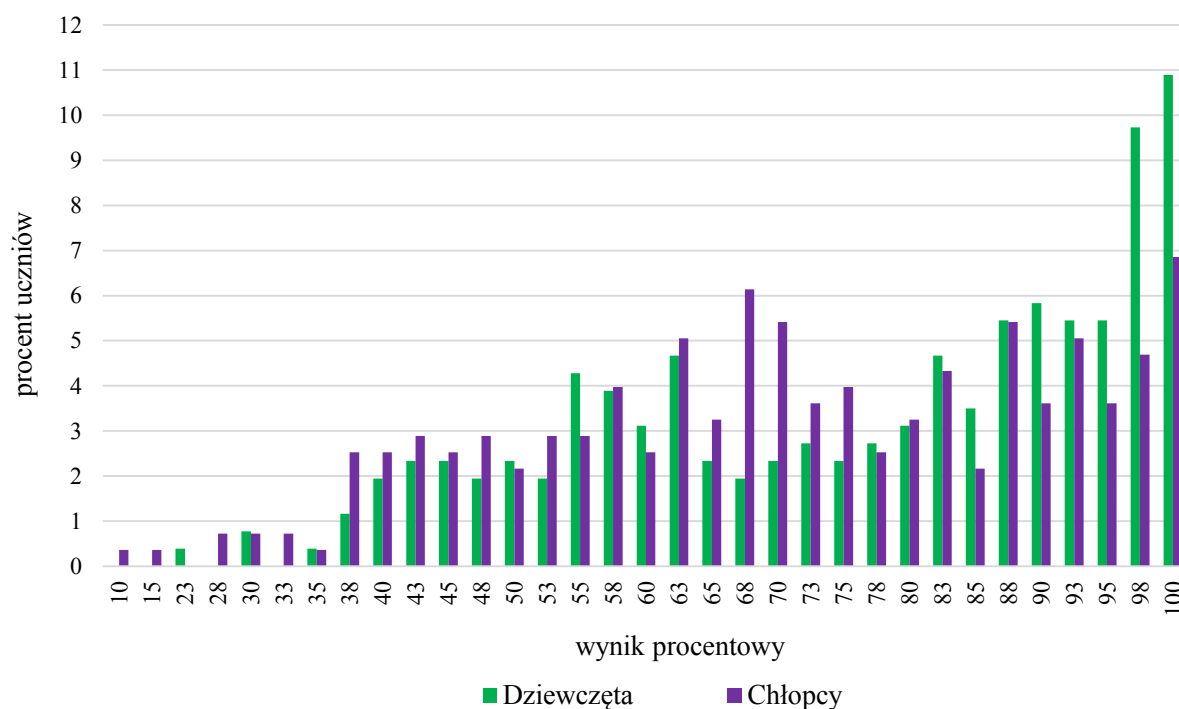
Wykres 2. Rozkład wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

² Ilekoć w niniejszym sprawozdaniu jest mowa o wynikach szkół w 2015 roku, przez szkołę należy rozumieć każdą placówkę, w której liczba uczniów przystępujących do sprawdzianu była nie mniejsza niż 5. Wyniki szkół obliczono na podstawie wyników uczniów, którzy wykonywali zadania z zestawu SN-1-152.

Tabela 7. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	428	73	10	100	75	100	20
Uczniowie z dysleksją rozwojową	106	75	35	100	75	100	19

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkład wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 8. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	257	77	23	100	83	100	20
Chłopcy	277	71	10	100	70	100	20

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 9. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	86	64	10	100	63	58	20
Miasto do 20 tys. mieszkańców	95	70	30	100	70	70	19
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	267	73	33	100	73	83	18
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	86	91	28	100	98	100	14

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 10. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne

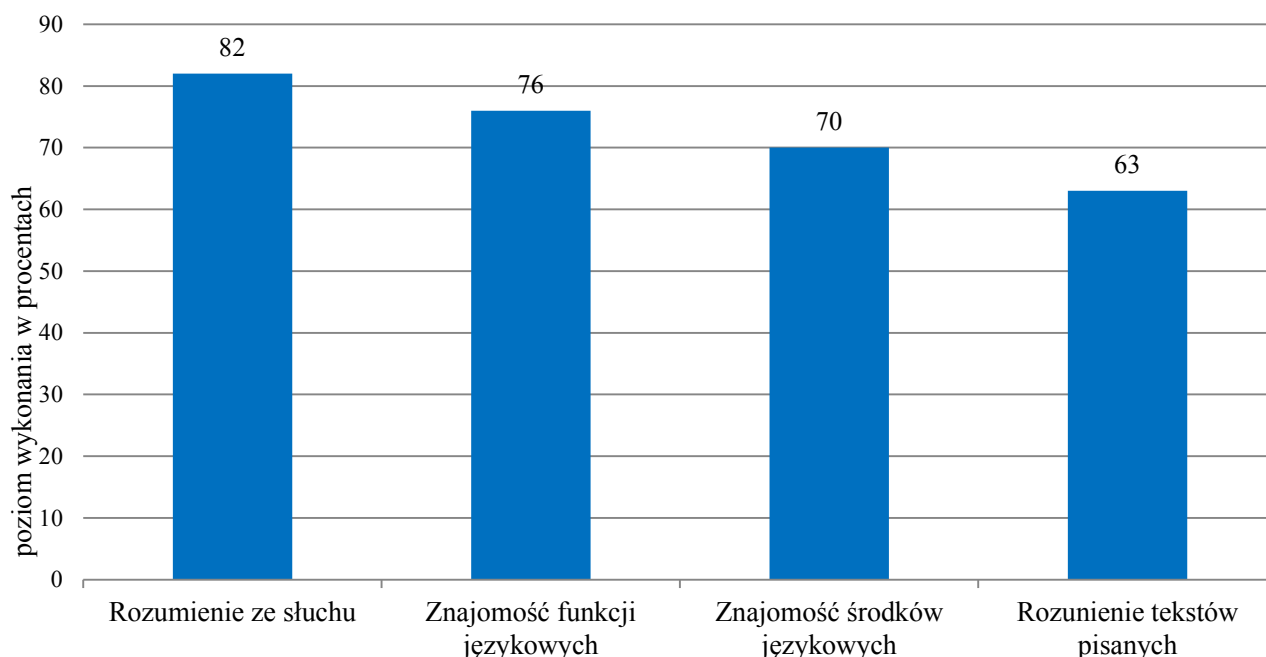
	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	497	72	10	100	73	100	20
Szkoła niepubliczna	37	94	68	100	98	100	9

Poziom wykonania zadań

Tabela 11. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	81
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.	90
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	94
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.	88
	2.2.		92
	2.3.		83
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	66
	3.2.		87
	3.3.		97
	3.4.		75
	4.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	69
	4.2.		70
	4.3.		82
	4.4.		81
	4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.	69
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.	57
	5.2.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów, [...].	74
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.	85
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].	78
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.	93
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	88
	6.4.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	69
	6.5.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	62
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	85
	7.2.		68
	7.3.		91
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	60
	8.2.		55
	8.3.		61
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.	52
	9.2.		69
	9.3.		70
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	74
	10.2.		63
	10.3.		76
	10.4.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	45
	11.1.		54
	11.2.		57
	11.3.		69
	11.4.		64

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Komentarz

Szóstoklasiści przystępujący do sprawdzianu w 2015 r. po raz pierwszy rozwiązywali zadania sprawdzające znajomość języka obcego nowożytnego. Zadania te sprawdzały opanowanie umiejętności językowych w zakresie następujących obszarów:

- rozumienie ze słuchu
- znajomość funkcji językowych
- znajomość środków językowych
- rozumienie tekstów pisanych.

Za rozwiązanie wszystkich zadań w tegorocznym sprawdzianie z języka niemieckiego uczniowie uzyskali średnio 74% punktów. Szóstoklasiści najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność rozumienia ze słuchu, za które otrzymali średnio 82% punktów. Nieco niższy wynik (76% punktów) zdający uzyskali za rozwiązanie zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych. Większym wyzwaniem dla szóstoklasistów okazały się zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik 70% punktów). Najwięcej trudności sprawiło uczniom wykonanie zadań sprawdzających umiejętność rozumienia tekstów pisanych (63%).

Poniżej zamieszczona została krótka analiza wyników sprawdzianu z języka niemieckiego, której celem jest przedstawienie mocnych i słabych stron szóstoklasistów oraz wskazanie potencjalnych przyczyn trudności, jakie pojawiły się podczas rozwiązywania zadań w tegorocznym sprawdzianie.

Pierwszą grupę zadań, z którymi zmierzli się zdający podczas sprawdzianu, stanowiły zadania z obszaru rozumienia ze słuchu. Z analizy wyników tych zadań wynika, że uczniowie najlepiej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność ogólnego rozumienia ze słuchu, w tym w rozumieniu ogólnych intencji rozmówców (zadanie 1.1 i 1.3. – 81% i 94%) oraz rozpoznawaniu rodzajów sytuacji komunikacyjnych (zadania 2.1.–2.3.), w których średnie wyniki mieszczą się w przedziale od 83% do 92% punktów. Równie dobrze szóstoklasiści poradzili sobie z zadaniem sprawdzającym umiejętność rozumienia ogólnego sensu prostego tekstu (zadanie 1.2 -90% punktów). W zadaniach polegających na wyszukaniu prostych informacji szczegółowych uczniowie osiągnęli

wyniki bardziej zróżnicowane: od 69% do 97% punktów. Nawet uczniowie, których wynik za cały sprawdzian był stosunkowo niski, opanowali tę umiejętność w zadowalającym stopniu.

Przyjrzyjmy się dwóm zadaniom, które sprawdzały tę umiejętność.

3.1. Katja

D

3.2. Monika

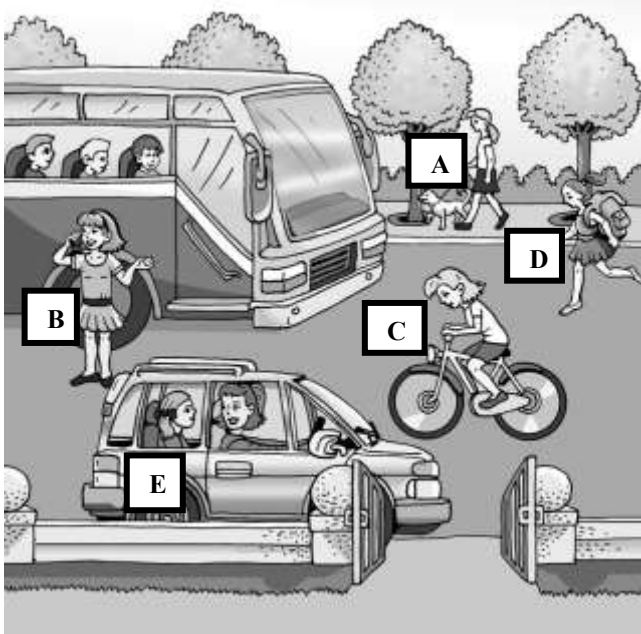
C

3.3. Patrizia

E

3.4. Martha

A

Transkrypcja:

Nauczyciel: In zehn Minuten fahren wir los. Sind alle im Bus? Ich sehe, nicht alle Mädchen sind da.

Dziewczynka: Da kommt Katja. Sie läuft so schnell. Sie hat einen super großen Rucksack.

Nauczyciel: Ja. Katjas Rucksack ist wie immer sehr groß. Und das Mädchen mit dem Handy, ist das Monika?

Dziewczynka: Nein, dieses Mädchen kenne ich nicht. Da ist doch Monika mit dem Fahrrad.

Nauczyciel: Und wo ist Patrizia?

Dziewczynka: Sie ist schon da. Patrizia sitzt im Auto. Sie spricht noch mit ihrer Mama. Und warum geht Martha mit ihrem Hund spazieren? Es ist schon spät.

Nauczyciel: Sie fährt nicht mit uns.

Dziewczynka: Das ist schade.

W zadaniu 3. uczniowie mieli dobrać do każdego imienia właściwą postać przedstawioną na obrazku. 97% szóstoklasistów bardzo dobrze poradziło sobie ze wskazaniem prawidłowej odpowiedzi w zadaniu 3.3. Kluczowym dla jego rozwiązania było skojarzenie słowa *Auto* z przedstawionym na obrazku samochodem osobowym, w którym siedziała dziewczynka rozmawiająca z mamą. Znacznie niższy wynik zdający uzyskali za rozwiązanie zadania 3.1. (66% poprawnych odpowiedzi). Jedna trzecia uczniów wybrała błędnie odpowiedź B. W związku z tym, że kluczowe informacje pojawiły się na początku dialogu można przypuszczać, że szóstoklasiści przeoczyli je. Słuchając dialogu, skupili swoją uwagę na słowie *Handy* i skojarzyli z dziewczynką rozmawiającą przez telefon. Należy podkreślić, że informacja dotycząca Katji została powtórzona dwa razy, co powinno było ułatwić uczniom zidentyfikowanie dziewczynki na obrazku.

Kolejną grupę zadań, z którą zmierzili się szóstoklasiści podczas sprawdzianu stanowiły zadania sprawdzające znajomość funkcji językowych (zadania 5. i 6.). W zadaniach tych uczniowie uzyskali średni wynik 76% punktów. Uczniowie lepiej poradzi sobie z zadaniem 6. (średni wynik 78% punktów) niż z zadaniem 5. (średni wynik 72% punktów). Jednym z powodów wyższego wyniku uzyskanego przez uczniów w zadaniu 6. może być fakt, iż opisy sytuacji, do których uczniowie mieli wybrać właściwe reakcje, były sformułowane w języku polskim i uczniowie nie mieli problemów

z właściwym zrozumieniem sytuacji, na którą mieli zareagować. A co za tym idzie prawdopodobieństwo doboru niewłaściwej reakcji było znacznie mniejsze.

Najtrudniejszym wśród zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych okazało się zadanie 5.1. Poprawnej odpowiedzi udzieliło tylko 57% zdających.

W zadaniu tym uczniowie mieli wywnioskować z odpowiedzi kobiety, jakie pytanie zadał jej mężczyzna. Aby udzielić prawidłowej odpowiedzi należało zrozumieć pierwszą część wypowiedzi kobiety, zawierającą jeden z typowych zwrotów używanych w celu wskazania drogi (*Gehen Sie nach....*) i na tej podstawie zdecydować, że pytanie mężczyzny było pytaniem o drogę do muzeum, a nie pytaniem, jakie jest to muzeum, czy kiedy je zwiedzisz. Uczniowie, którzy wybrali nieprawidłowe pytanie prawdopodobnie nie znali zarówno podstawowych zwrotów używanych do wskazywania drogi, jak i typowego pytania o drogę (*Wie komme ich zu ...?*). Dodatkową trudnością w tym zadaniu mogło być to, że zdający mieli uzupełnić rozmowę pytaniem, a nie zareagować na zadane pytanie.

Największym wyzwaniem dla tegorocznych szóstoklasistów były zadania sprawdzające znajomość środków językowych (zadania 7. i 8.) oraz umiejętność rozumienia tekstów pisanych (zadania 7. i 8.). Porównując wyniki uzyskane z zadań sprawdzających znajomość środków językowych, obserwujemy dużą różnicę pomiędzy wynikiem osiągniętym przez szóstoklasistów w zadaniu 7. (średni wynik 81%), a wynikiem w zadaniu 8. (średni wynik 59%). Na podstawie analizy wyników można stwierdzić, że uczniowie wykazali się lepszą znajomością środków językowych w zadaniu opartym na materiale ilustracyjnym (zadanie 7.), niż w zadaniu opartym na tekście (zadanie 8.).

A. kalt	B. klein	C. Schnee	D. regnet	E. Wetter	F. Wolke
---------	----------	-----------	-----------	-----------	----------

Der Winter beginnt. Das 8.1. E ist schön und es gibt viel Sonne. Schaut aus dem Fenster! Es liegt viel 8.2. C. Super! Die Straßen sind ganz weiß. Es ist aber nicht so 8.3. A, nur -5° Celsius. Die Temperatur ist perfekt zum Skifahren!

Zadanie 8. wymagało od uczniów uzupełnienia luk w tekście odpowiednimi słowami z ramki. Można przypuszczać, że błędny dobór słów do luk w tekście spowodowany był zarówno nieznanymi słownictwa dotyczącego zjawisk pogodowych związanych z zimą i sposobami spędzania czasu o tej porze roku, jak i brakiem zrozumienia kontekstu, w jakim te słowa miały być użyte. Najwięcej problemów sprawiło uczniom dobranie odpowiedniego słowa do luki 8.2. Poprawnie wykonało to zadanie tylko 55% szóstoklasistów. Wielu uczniów nie zauważyło, że w zdaniu z luką znajduje się już odmieniony czasownik i wybierali kolejny, zaznaczając błędną odpowiedź D.

Analiza wyników uczniów w zadaniach 7. i 8., sprawdzających znajomość środków językowych, pozwala wyciągnąć wnioski, że trudność zadania 8. mogła, między innymi, polegać na tym, że uczeń musiał się zmierzyć z wyborem właściwej odpowiedzi spośród sześciu opcji, natomiast w zadaniu 7. wybór był bardziej ograniczony. Ponadto, w zadaniu 8. podstawę zadania stanowi kilkuzdaniowy tekst tworzący spójną, logiczną całość, wymagający od zdającego zrozumienia całego tekstu wraz z jego szczegółami. Natomiast w zadaniu 7., zdający koncentruje się jedynie na rozumieniu pojedynczych, niepowiązanych ze sobą zdań. Okazuje się, że zdającym łatwiej jest skoncentrować się osobno na każdym ze zdań, które odnoszą się do konkretnego elementu obrazka, niż wczytać się w kilkuzdaniowy tekst, złożony z powiązanych ze sobą zdań i mający tworzyć pewną spójną i logiczną całość. Ponadto zadanie 7. nie wymaga od zdającego zastanawiania się nad poprawnością gramatyczną wybieranych opcji odpowiedzi, a jedynie wybiera on (spośród podanych poprawnych językowo odpowiedzi) tę, która jest zgodna z treścią obrazka.

Trudności ze zrozumieniem tekstów pisanych potwierdza również średni wynik za zadania 9.–11. sprawdzające wymagania z tego obszaru umiejętności (63% punktów).

W zadaniu 9., sprawdzającym umiejętność rozumienia ogólnego sensu tekstu, zdający uzyskali lepszy wynik za rozwiązanie zadań 9.2. i 9.3. (odpowiednio 69% i 70%). Natomiast gorzej poradzili sobie z zadaniem 9.1.

A. ein Geschäft	B. ein Kino	C. ein Konzert	D. ein Spiel
------------------------	--------------------	-----------------------	---------------------

9.1.
 Es ist nicht weit vom Stadion. Meine Freunde und ich, wir kaufen uns dort Souvenirs von unserem Fußballteam: Plakate, T-Shirts und auch DVDs mit Songs von Fußballfans. Der Verkäufer ist sehr nett.

Der Text ist über **A** **.**

W zadaniu tym uczniowie mieli dopasować do podanego tekstu właściwy temat. 52% zdających poprawnie zdecydowało, że tematem tekstu jest sklep. Kluczowe dla poprawnego rozwiązania były wyrażenia dotyczące kupowania (*wir kaufen uns dort*) oraz wymieniane produkty, które są kupowane (*Plakate, T-Shirts und auch DVDs mit Songs*). Zdający, którzy udzielili poprawnej odpowiedzi, słusznie zwrócili uwagę na słowo *der Verkäufer*. Zdający, którzy błędnie rozwiązali to zadanie, wybierali najczęściej odpowiedź D. Kierowali się prawdopodobnie występującymi w tekście słowami *Fußballteam, Fußballfans, Stadion* i nie zwrócili uwagi na kontekst, w którym zostały użyte.

Kolejne dwa zadania 10. i 11. z obszaru rozumienia tekstów pisanych sprawdzały umiejętność wyszukiwania w tekście informacji szczegółowych. Średnie wyniki w tych zadaniach wyniosły 65% za zadanie 10. i 61% za zadanie 11.

Wyniki za zadanie 10. były zróżnicowane. Z jednej strony znalazło się tutaj zadania, z którym uczniowie poradzili sobie dobrze (76% i 74% poprawnych odpowiedzi) – są to zadania 10.3. i 10.1., a z drugiej strony zadanie 10.4., które okazało się dla uczniów najtrudniejsze w całym arkuszu (45% poprawnych odpowiedzi).

Tata pyta:	Anna odpowiada:	Z którego tekstu Anna dowiedziała się o tym?
Was essen Elefanten gern? Weißt du das?	Ja.	10.3. E
Warum gibt es keinen Elefanten im Zirkus? Weißt du das?	Ja.	10.4. D

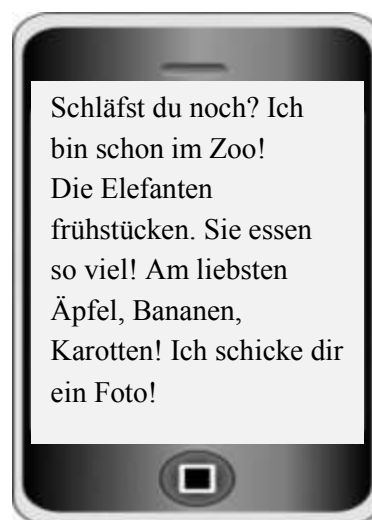
B.

D.

E.

W zadaniu 10.3. 76% uczniów wybrało poprawną odpowiedź. Zdający świetnie rozpoznali w wiadomości tekstowej produkty spożywcze (*Äpfel, Bananen, Karotten*), które słonie chętnie jedzą, i wskazali prawidłową odpowiedź. Fakt, że tak duża grupa uczniów rozwiązała to zadanie poprawnie, może świadczyć o tym, że opanowali oni podstawowe środki leksykalne w zakresie tematu żywienia.

Dużo gorzej uczniowie poradzili sobie z zadaniem 10.4. Tylko 45% zdających wybrało poprawną odpowiedź. Był to wpis na blogu informujący, że słoń nie pojawił się na pokazie cyrkowym z powodu choroby (*Schade, der Elefant war nicht da. Er ist krank.*). Duża część zdających wybrała odpowiedź B., czyli plakat zapraszający na pokaz cyrkowy, mimo że nie było tam żadnej informacji o tym, że słoń nie pojawi się na pokazie. Zdający prawdopodobnie nie zrozumieli pytania i zasugerowali się jedynie słowami *Elefant* i *Zirkus*, które występowały zarówno w pytaniu jak i na plakacie. Prawdopodobnie nie zwrócili również uwagi na zaimbek pytający *warum*, który wymagał wybrania tekstu, w którym była informacja o powodzie niepojawienia się słonia.

Wnioski i rekomendacje

Powyższa analiza wyników sprawdzianu powinna zachęcić nauczycieli języka niemieckiego do położenia nacisku na:

- ❖ rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających umiejętność wyszukiwania informacji szczegółowych, zarówno w tekście pisanym, jak i słuchanym. Należy zachęcić uczniów do uważnego czytania poleceń i niepodjmowania decyzji o wyborze odpowiedzi zbyt pochopnie. Wskazane jest uświadomienie uczniom, jak istotne jest uważne i dokładne przeczytanie/wysłuchanie każdego tekstu do końca. Nauczyciele powinni zwracać uwagę na to, żeby uczniowie w trakcie czytania/słuchania skupiali się nie tylko na pojedynczych słowach, ale przede wszystkim na kontekście oraz celu, w jakim te słowa zostały użyte. Ćwicząc z uczniami tę umiejętność, pomocne może być również zachęcanie uczniów do wyszukiwania w tekście nie tylko fragmentów tekstu stanowiących uzasadnienie poprawnej odpowiedzi, ale też znajdowania tych fragmentów, które pozwalają stwierdzić, dlaczego pozostałe odpowiedzi nie są poprawne i jakie informacje lub wyrażenia użyte w tekście na to wskazują.

- ❖ rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość środków językowych, w szczególności opartych na tekście. Nauczyciel powinien wskazać uczniom skuteczną technikę rozwiązywania tego typu zadań, ponieważ wymaga ono od uczniów wykazania się kilkoma umiejętnościami równocześnie. Dobrą praktyką powinno być zachęcanie uczniów do podzielenia pracy nad takim zadaniem na dwa etapy. Najpierw uczniowie powinni zrozumieć ogólny sens całego tekstu, zastanowić się, jakich informacji w nim brakuje i w ten sposób dokonać wstępnej selekcji słów, które logicznie, zgodnie z kontekstem, mogłyby pasować do danej luki. Ostateczna selekcja może być dokonana dopiero po rozważeniu, które z branych pod uwagę opcji uzupełnienia luk pasują również pod względem gramatycznym (np. zgodność liczby, stopnia przymiotnika, formy czasownika, zaimka).

- ❖ rozwijanie umiejętności rozwiązywania zadań sprawdzających znajomość funkcji językowych, w których cała sytuacja opisana jest w języku niemieckim (zadanie 5.). Pomocnym może się okazać angażowanie uczniów w ćwiczenia wymagające od nich ustnego reagowania w typowych sytuacjach życia codziennego, ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności wymienionych w podstawie programowej, np. zadawania pytań o wiek, miejsce zamieszkania, upodobania, emocje innych osób itp.

Podstawowe informacje o arkuszach dostosowanych

Opis arkusza dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera

Arkusz zadań dla uczniów z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera (SN-2-152), został przygotowany na podstawie arkusza SN-1-152 zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie otrzymali zadania dostosowane pod względem graficznym: wyróżniono informację o numerze każdego zadania i liczbie punktów możliwych do uzyskania za jego rozwiązanie, zwiększono odstępy między wierszami w tekstach i zastosowano pionowy układ odpowiedzi. W związku z wydłużonym czasem trwania egzaminu na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Przy każdym zadaniu umieszczono informację o sposobie zaznaczenia właściwej odpowiedzi.

Do rozwiązywania zadań w arkuszu przystąpiło **2** uczniów.

Opis arkusza dla uczniów słabowidzących

Arkusze dla uczniów słabowidzących (SN-4-152, SN-5-152) zostały przygotowane na podstawie arkusza standardowego zgodnie z zaleceniami specjalistów. Uczniowie słabowidzący otrzymali arkusze, w których dostosowano wielkość czcionki: SN-4-152 – Arial 16 pkt, SN-5-152 – Arial 24 pkt. W arkuszu SN-5-152 materiał ikonograficzny został dodatkowo opisany. W przypadku arkuszy SN-4-152 oraz SN-5-152 na płycie CD do zadań sprawdzających rozumienie tekstów słuchanych wydłużono przerwy przeznaczone na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie.

Do rozwiązywania zadań w arkuszu przystąpił **1** uczeń.

Opis arkusza dla uczniów słabosłyszących i uczniów niesłyszących

Uczniowie słabosłyszący i niesłyszący rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SN-7-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 9 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów pisanych, znajomość środków językowych oraz znajomość funkcji językowych.

Do rozwiązywania zadań w arkuszu przystąpił **1** uczeń.

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SN-8-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 16 zadań zamkniętych, sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Do rozwiązywania zadań w arkuszu przystąpiło **11** uczniów.

Język rosyjski

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		59
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	bez dysleksji rozwojowej	53
	z dysleksją rozwojową	6
	dziewczęta	25
	chłopcy	34
	ze szkół na wsi	52
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	6
	ze szkół publicznych	58
	ze szkół niepublicznych	1

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	16
	Ogółem	16

3. Przebieg sprawdzianu

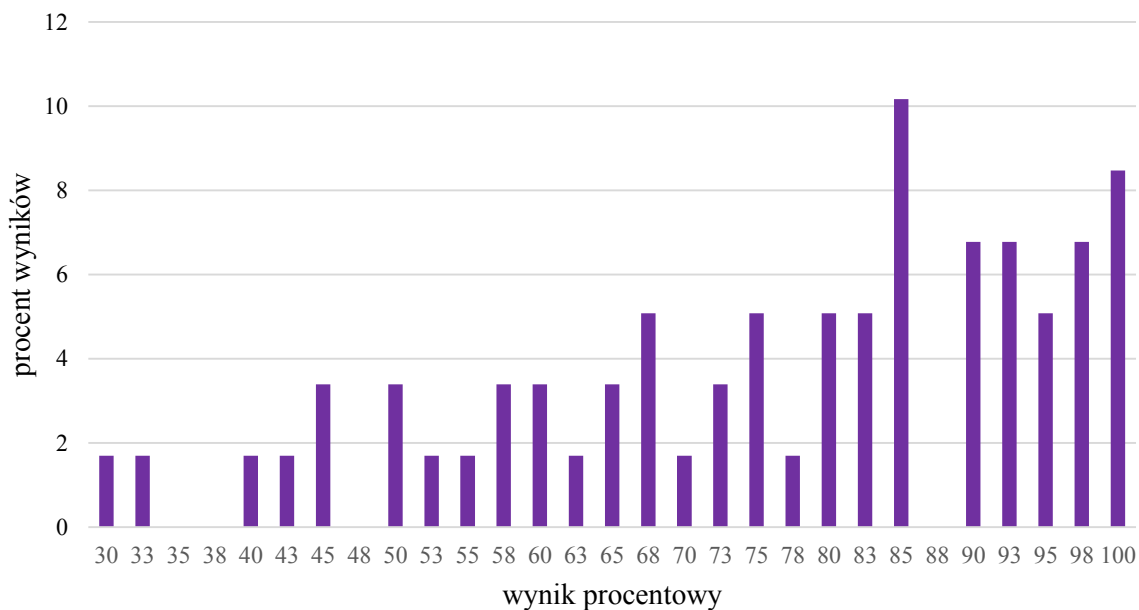
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu sprawdzianu

Termin sprawdzianu		1 kwietnia 2015 r.
Czas trwania sprawdzianu	45 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym	
	do 70 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym	
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)		0
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:	
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym uczniom
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu
	§ 146 ust. 4	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)
	inne (np. złe samopoczucie)	
Liczba wglądów ¹ (§ 50)		0

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U. nr 83, poz. 562, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres 1. Rozkłady wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

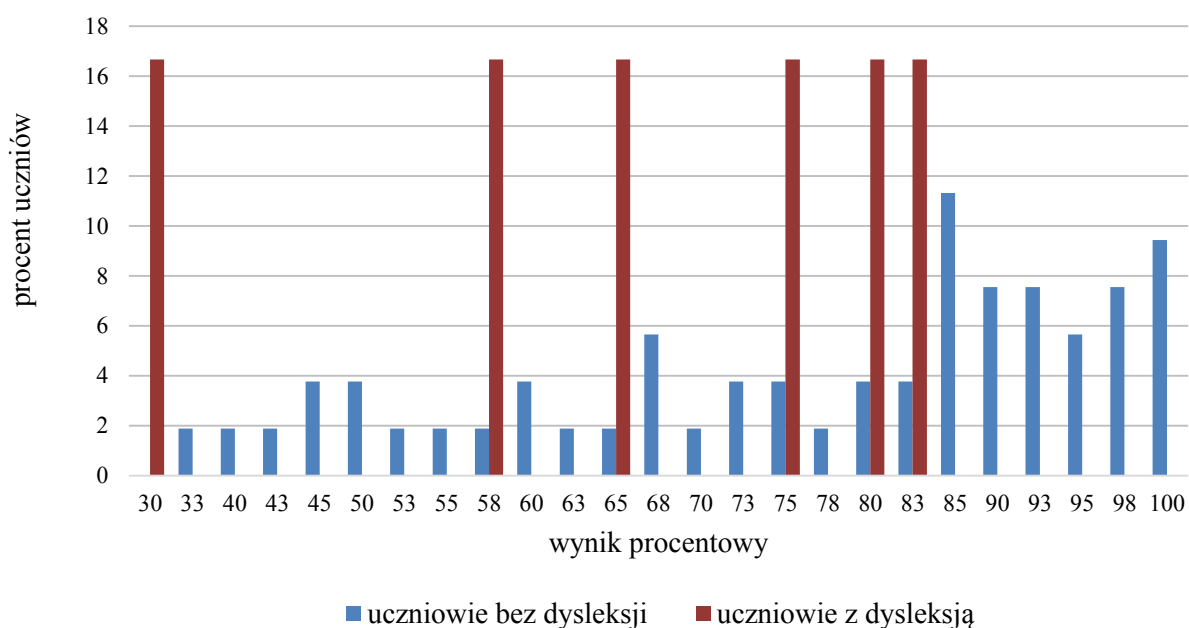
Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
59	76	30	100	80	85	19

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	20–28
2	30–33
3	35–45
4	48–68
5	70–85
6	88–93
7	95–98
8	100
9	

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

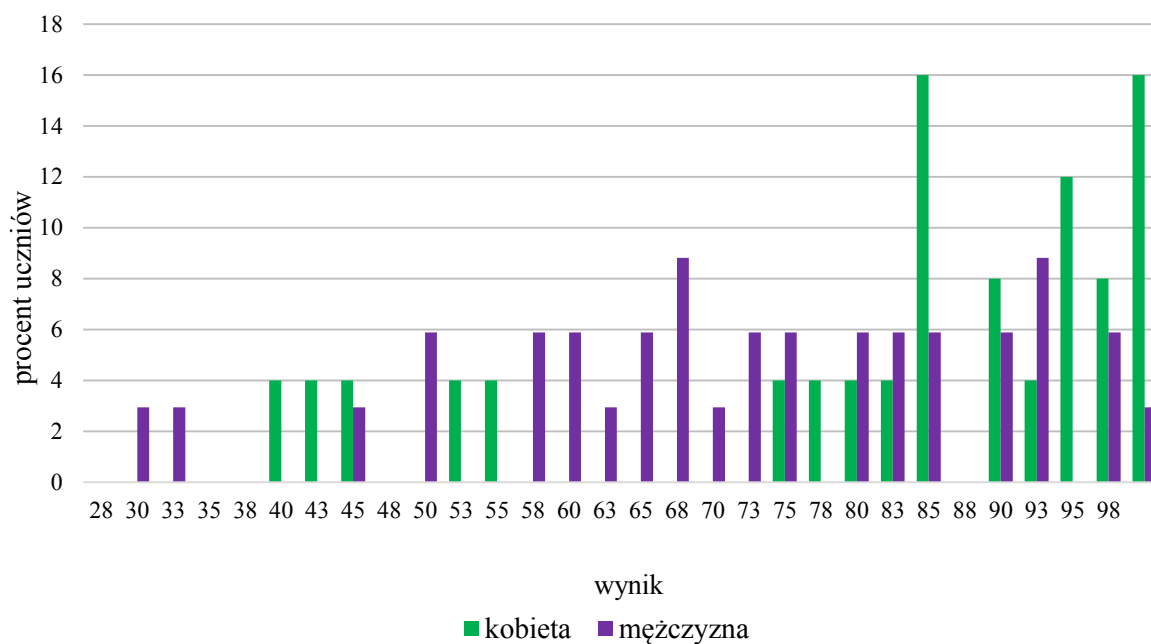
Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 6. Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową – parametry statystyczne*

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	53	78	33	100	83	85	19
Uczniowie z dysleksją rozwojową	6	65	30	83	70	30	20

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 7. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	25	82	40	100	85	85	19
Chłopcy	34	72	30	100	73	68	18

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 8. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne*

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	52	80	33	100	83	85	17
Miasto do 20 tys. mieszkańców	0	-	-	-	-	-	-
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	1	30	30	30	30	30	0
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	6	55	40	85	49	40	17

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

Tabela 9. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne*

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	58	77	33	100	82	85	18
Szkoła niepubliczna	1	30	30	30	30	30	0

* Parametry statystyczne są podawane dla grup liczących 30 lub więcej uczniów.

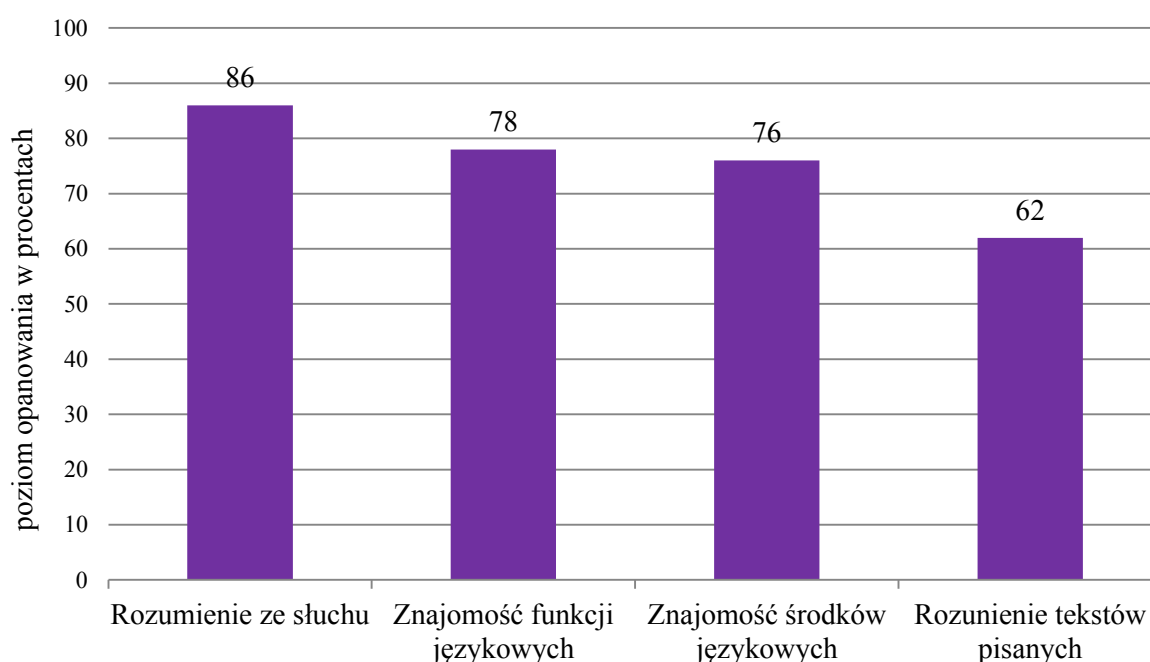
Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	85
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.	90
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	98
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.	83
	2.2.		83
	2.3.		88
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	68
	3.2.		75
	3.3.		83
	3.4.		83
	4.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	97
	4.2.		80
	4.3.		93
	4.4.		98
	4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.	92
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.	69
	5.2.	6.7) Uczeń wyraża [...] podziękowania.	75
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.	85
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].	80
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.	92
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	68
	6.4.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	68
	6.5.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	83
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	95
	7.2.		75
	7.3.		90
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	61
	8.2.		63
	8.3.		69

II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.	63
	9.2.		73
	9.3.		73
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	54
	10.2.		49
	10.3.		54
	10.4.		46
	11.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	64
	11.2.		71
	11.3.		76
	11.4.		56

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Opis arkusza dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim

Uczniowie z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim rozwiązywali zadania zawarte w arkuszu SR-8-152 przygotowanym zgodnie z zaleceniami specjalistów. Arkusz składał się z 16 zadań zamkniętych sprawdzających opanowanie przez uczniów umiejętności w następujących obszarach: rozumienie tekstów słuchanych, rozumienie tekstów pisanych, znajomość funkcji językowych oraz znajomość środków językowych. Dostosowane do potrzeb tej grupy zdających było tempo nagrań na płycie CD oraz długość przerw na zapoznanie się z treścią zadań oraz ich rozwiązanie. Zadania zamieszczone w arkuszu były bliskie sytuacjom życiowym zdających. Polecenia były jasne, proste i zrozumiałe.

Do sprawdzianu z języka rosyjskiego przystąpiło 16 uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim.

Język francuski

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz standardowy zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie) ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla II etapu edukacyjnego w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

2. Dane dotyczące populacji uczniów

Tabela 1. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym

Liczba uczniów		110
Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	bez dysleksji rozwojowej	95
	z dysleksją rozwojową	15
	dziewczęta	51
	chłopcy	59
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	57
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	53
	ze szkół publicznych	95
	ze szkół niepublicznych	15

Tabela 2. Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Uczniowie rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	1
	słabowidzący i niewidomi	0
	słabosłyszący i niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim	1
	Ogółem	2

3. Przebieg sprawdzianu

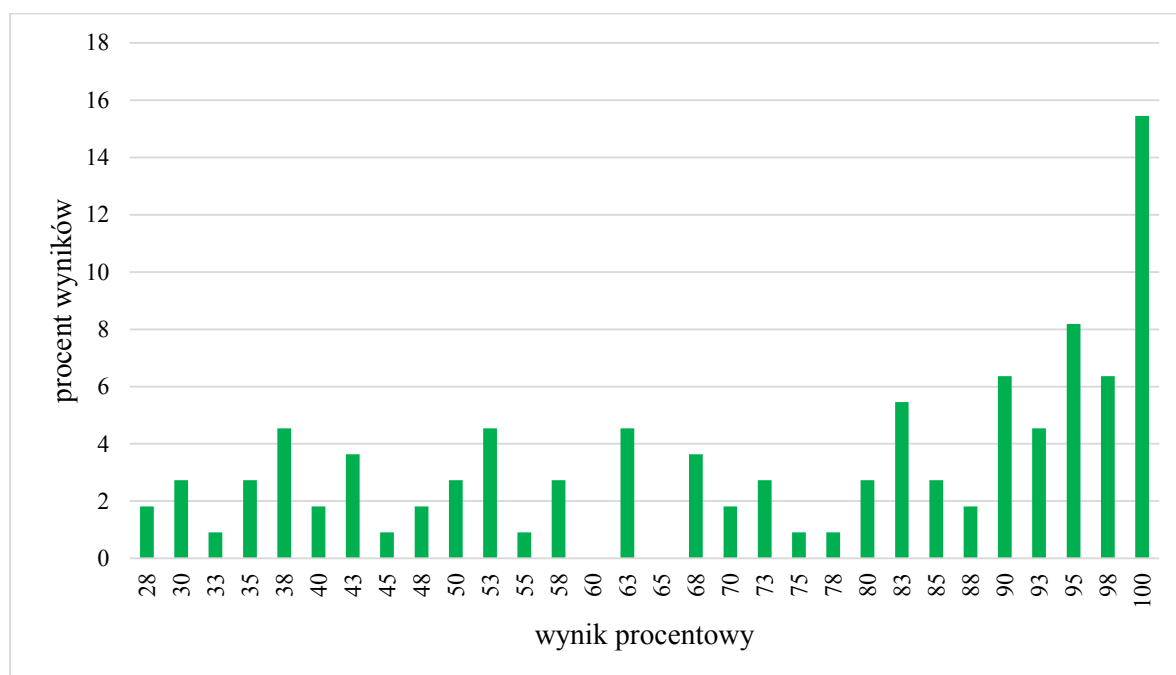
Tabela 3. Informacje dotyczące przebiegu sprawdzianu

Termin sprawdzianu			1 kwietnia 2015 r.
Czas trwania sprawdzianu			45 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu standardowym
			do 70 minut dla uczniów rozwiązujących zadania w arkuszu dostosowanym
Liczba obserwatorów ¹ (§ 143)			0
Liczba unieważnień ¹	w przypadku:		
	§ 47 ust. 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
		wniesienia lub korzystania przez ucznia w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
		zakłócenia przez ucznia prawidłowego przebiegu sprawdzianu	0
	§ 47 ust. 2	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez ucznia	0
	§ 146 ust. 3	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzania sprawdzianu	0
	§ 146 ust. 4	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcia karty odpowiedzi)	0
	inne (np. złe samopoczucie)		0
Liczba wglądów ¹ (§ 50)			0

¹ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych (Dz.U nr 83, poz. 562, ze zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki uczniów

Wykres . Rozkład wyników uczniów

Tabela 4. Wyniki uczniów – parametry statystyczne

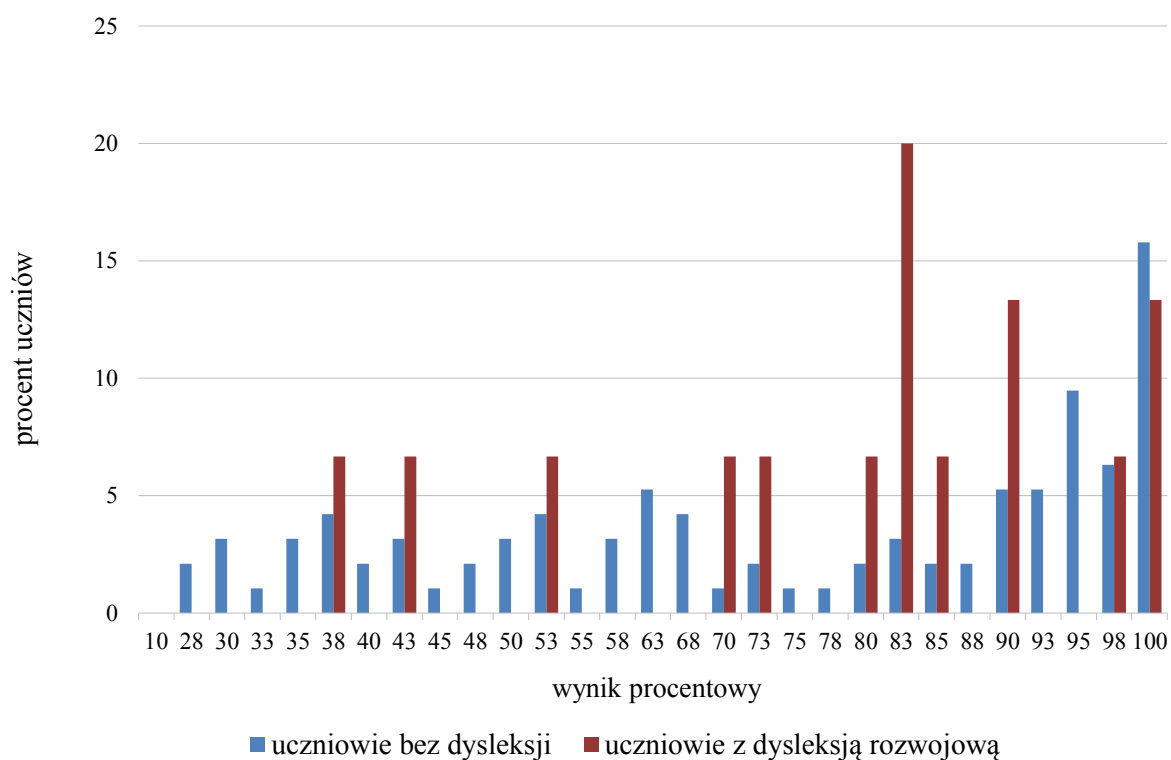
Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
110	74	28	100	83	100	24

Wyniki uczniów na skali staninowej

Tabela 5. Wyniki uczniów na skali staninowej

Stanin	Przedział wyników (w %)
1	18–30
2	33–40
3	43–50
4	53–68
5	70–85
6	88–93
7	95–98
8	100
9	

Wyniki uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

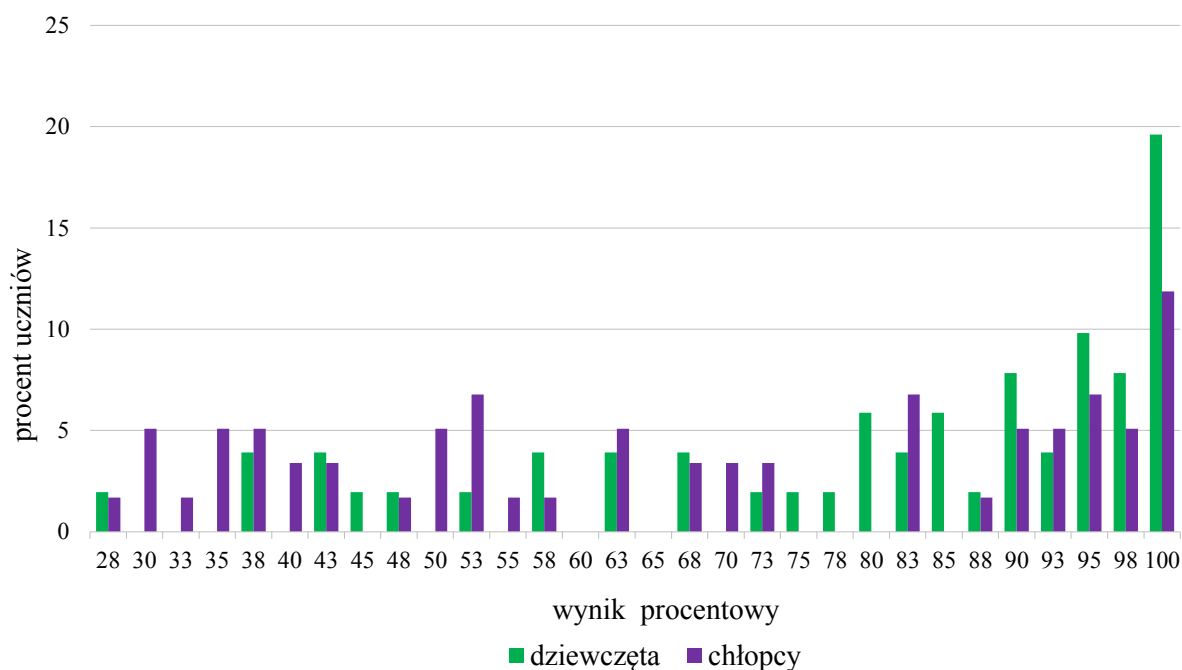

Wykres 2. Rozkłady wyników uczniów bez dysleksji oraz uczniów z dysleksją rozwojową

Tabela 6. Wyniki uczniów bez dysleksji – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Uczniowie bez dysleksji	95	73	28	100	80	100	24
Uczniowie z dysleksją rozwojową	15	78	38	100	83	83	19

Wyniki dziewcząt i chłopców

Wykres 3. Rozkłady wyników dziewcząt i chłopców

Tabela 7. Wyniki dziewcząt i chłopców – parametry statystyczne

Płeć	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Dziewczęta	51	80	28	100	88	100	21
Chłopcy	59	68	28	100	68	100	25

Wyniki uczniów a wielkość miejscowości

Tabela 8. Wyniki uczniów w zależności od lokalizacji szkoły – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Wieś	0	-	-	-	-	-	-
Miasto do 20 tys. mieszkańców	0	-	-	-	-	-	-
Miasto od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	57	58	28	98	53	38	22
Miasto powyżej 100 tys. mieszkańców	53	90	53	100	95	100	12

Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych

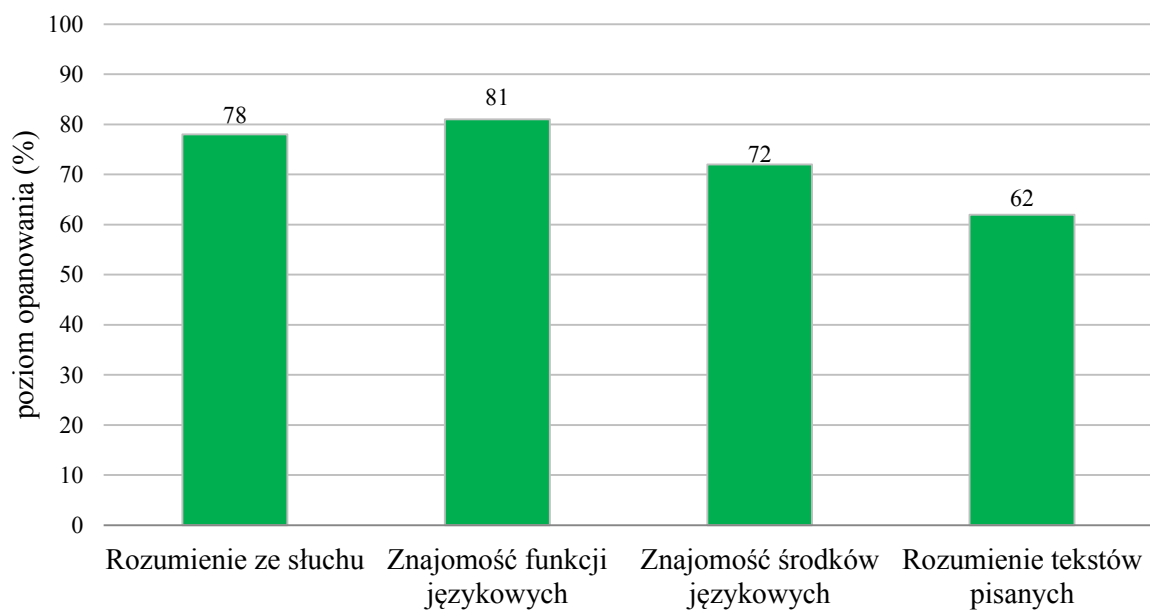
Tabela 9. Wyniki uczniów szkół publicznych i szkół niepublicznych – parametry statystyczne

	Liczba uczniów	Średnia (%)	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Odchylenie standardowe (%)
Szkoła publiczna	95	70	28	100	73	90	23
Szkoła niepubliczna	15	98	83	100	100	100	4

Poziom wykonania zadań

Tabela 10. Poziom wykonania zadań

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe	Poziom wykonania zadania (%)
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	79
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.	85
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.	90
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.	88
	2.2.		78
	2.3.		63
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	72
	3.2.		83
	3.3.		79
	3.4.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.	66
	4.1.		79
	4.2.		75
	4.3.		92
	4.4.		68
	4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.	77
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.	76
	5.2.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi w ramach wyuczonych zwrotów [...].	81
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.	83
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].	86
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.	89
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.	85
	6.4.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	76
	6.5.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].	75
I. Znajomość środków językowych II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	79
	7.2.		75
	7.3.		91
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].	64
	8.2.		61
	8.3.		61
	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.	50
	9.2.		74
	9.3.		64
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	58
	10.2.		59
	10.3.		63
	10.4.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.	54
	11.1.		68
	11.2.		61
	11.3.		63
	11.4.		70

Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Wykres 4. Średnie wyniki uczniów w zakresie poszczególnych obszarów umiejętności

Język hiszpański

1. Opis arkusza standardowego

Arkusz zawierał 40 zadań zamkniętych różnego typu: wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz oraz zadań na dobieranie, ujętych w 11 wiązek. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności określone w podstawie programowej dla II etapu edukacyjnego w czterech obszarach: rozumienie ze słuchu (15 zadań), rozumienie tekstów pisanych (11 zadań), znajomość funkcji językowych (8 zadań) oraz znajomość środków językowych (6 zadań).

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań uczeń mógł otrzymać 40 punktów.

Do sprawdzianu z języka hiszpańskiego przystąpiło w województwie mazowieckim **2** uczniów.

Wykaz sprawdzanych umiejętności w arkuszu egzaminacyjnym

Tabela 4. Wykaz wymagań sprawdzanych w arkuszu egzaminacyjnym

Wymagania ogólne	Nr zad.	Wymagania szczegółowe
II. Rozumienie wypowiedzi (ustnych) tj. Rozumienie ze słuchu	1.1.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.
	1.2.	2.3) Uczeń rozumie ogólny sens prostego tekstu.
	1.3.	2.5) Uczeń rozumie intencje rozmówców.
	2.1.	2.6) Uczeń rozpoznaje rodzaje sytuacji komunikacyjnych.
	2.2.	
	2.3.	
	3.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.
	3.2.	
	3.3.	
	3.4.	
	4.1.	2.4) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście słuchanym.
	4.2.	
	4.3.	
	4.4.	
	4.5.	2.1) Uczeń reaguje na polecenia.
IV. Reagowanie na wypowiedzi tj. Znajomość funkcji językowych	5.1.	6.5) Uczeń prosi o informacje.
	5.2.	6.7) Uczeń wyraża [...] podziękowania.
	5.3.	6.3) Uczeń podaje swoje upodobania.
	6.1.	6.4) Uczeń mówi, co posiada [...].
	6.2.	6.1) Uczeń przedstawia [...] członków swojej rodziny.
	6.3.	6.6) Uczeń wyraża swoje emocje.
	6.4.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].
	6.5.	(I etap edukacyjny) 5) Uczeń [...] udziela odpowiedzi [...].
I. Znajomość środków językowych	7.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].
	7.2.	
	7.3.	
	8.1.	1. Uczeń posługuje się bardzo podstawowym zasobem środków językowych [...].
	8.2.	
	8.3.	
II. Rozumienie wypowiedzi (pisemnych) tj. Rozumienie tekstów pisanych	9.1.	3.1) Uczeń rozumie ogólny sens tekstu.
	9.2.	
	9.3.	
	10.1.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.
	10.2.	
	10.3.	
	10.4.	3.2) Uczeń wyszukuje proste informacje szczegółowe w tekście.
	11.1.	
	11.2.	
	11.3.	
	11.4.	

Aneks

1. Odsetek uczniów z dysleksją rozwojową na sprawdzianach w latach 2010–2015

Powiat	2010	2011	2012	2013	2014	2015
białobrzeski	3,8	3,7	5,7	6,7	2,8	7,7
ciechanowski	17,1	20,0	17,8	22,1	20,8	22,5
garwoliński	13,2	17,4	19,2	23,1	22,7	24,8
gostyniński	4,6	3,0	8,4	9,0	12,0	12,0
grodziski	15,9	15,3	17,5	16,3	14,0	10,9
grójecki	10,7	12,7	9,4	12,8	16,5	16,7
kozienicki	3,5	4,4	3,3	3,0	3,0	2,6
legionowski	6,1	6,8	8,2	8,0	9,3	7,6
lipski	7,7	9,2	11,0	16,3	16,7	18,4
łosicki	0,9	0,3	1,4	2,4	4,2	4,8
m.Ostrołęka	8,9	9,2	12,1	5,7	10,3	8,8
m.Płock	12,5	15,8	18,0	20,9	25,3	21,2
m.Radom	5,2	4,6	5,3	5,1	6,0	4,7
m.Siedlce	6,7	7,5	11,3	11,1	11,8	15,8
makowski	3,5	5,4	6,7	8,5	8,6	8,1
miński	8,6	7,5	9,3	10,0	10,4	10,9
mławski	6,2	5,6	6,8	8,9	10,5	12,2
nowodworski	4,7	7,9	5,3	4,8	6,3	6,4
ostrołęcki	2,6	2,2	3,3	5,5	4,9	3,5
ostrowski	3,2	3,2	3,7	3,6	4,8	5,9
otwocki	16,3	18,1	21,2	21,4	23,5	25,6
piaseczyński	11,0	13,9	16,0	18,1	16,9	16,4
płocki	5,5	8,0	10,8	11,0	12,9	8,9
płoński	4,5	5,6	5,7	7,9	6,9	7,3
pruszkowski	19,6	21,5	21,5	20,7	22,9	22,0
przasnyski	5,4	6,5	9,2	15,3	10,8	12,8
przysuski	6,5	9,1	9,8	11,1	17,1	17,8
pułtowski	4,1	4,1	7,5	12,8	15,5	17,5
radomski	1,8	2,6	5,1	4,9	4,5	5,2
siedlecki	3,8	3,3	5,8	6,5	8,3	6,6
sierpecki	8,6	8,8	6,1	6,7	8,9	9,4
sochaczewski	6,3	5,2	6,9	6,0	6,8	6,2
sokołowski	2,7	2,2	3,8	5,5	8,9	5,9
szydłowiecki	1,5	1,6	2,8	2,1	0,8	2,3
warszawski	27,0	26,8	28,0	29,8	29,4	27,7
warszawski zach.	23,9	22,0	21,0	19,9	21,9	18,2
węgrowski	3,0	3,1	3,8	5,5	4,5	5,5
wołomiński	12,5	12,1	13,6	14,6	16,8	16,3
wyszowski	8,3	10,2	10,2	11,4	12,0	14,2
zwoleński	1,9	1,0	1,4	5,5	1,8	3,5
żuromiński	3,3	4,8	5,5	6,3	9,7	8,9
żyrardowski	12,5	10,6	13,2	12,3	14,1	13,1
woj. mazowieckie	12,7	13,3	14,6	16,0	16,8	16,7

2. Wyniki uczniów ze sprawdzianu w 2015 r. w powiatach województwa mazowieckiego i w dzielnicach Warszawy

	CZĘŚĆ PIERWSZA			
	Ogółem		Język polski	Matematyka
POWIAT	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Średni poziom wykonania (%)	Średni poziom wykonania (%)
białobrzeski	379	63,6	69,4	57,5
ciechanowski	923	63,1	70,2	55,6
garwoliński	1204	65,2	72,3	57,6
gostyniński	391	61,3	69,2	53,1
grodziski	934	70,6	76,5	64,3
grójce	872	67,3	73,2	61,0
kozienicki	587	64,8	71,1	58,1
legionowski	1096	72,9	78,1	67,2
lipski	293	64,0	72,1	55,4
łosicki	293	63,9	69,0	58,4
makowski	484	60,7	68,5	52,4
miński	1510	69,5	75,4	63,4
mławski	690	62,2	68,4	55,8
nowodworski	732	63,1	71,7	54,0
ostrołęcki	968	59,3	67,1	51,2
ostrowski	733	62,1	68,1	55,6
otwocki	1186	72,2	76,9	67,1
piaseczyński	1881	74,1	79,5	68,3
płocki	1027	64,8	71,2	58,0
płoński	960	62,1	69,2	54,6
pruszkowski	1444	73,5	78,3	68,3
przasnyski	570	63,3	70,9	55,4
przysuski	376	62,0	69,7	53,9
pułtuski	527	62,6	69,4	55,4
radomski	1568	64,2	70,6	57,5
siedlecki	798	61,2	68,2	53,9
sierpecki	593	60,5	67,5	53,1
sochaczewski	805	64,1	71,4	56,5
sokołowski	509	62,8	68,2	57,1
szydłowiecki	388	62,4	68,3	56,3
warszawski zachodni	978	72,0	78,7	64,9
węgrowski	687	65,5	71,4	59,4
wołomiński	2495	68,8	75,8	61,4
wyszkowski	762	64,4	72,3	56,1
zwoleński	373	63,8	70,2	57,0
żuromiński	439	62,6	66,5	58,6
żyrardowski	654	67,1	74,2	59,6
m. Ostrołęka	510	68,4	75,9	60,5
m. Płock	1051	71,8	76,9	66,4
m. Radom	1863	67,8	73,6	61,5
m. Siedlce	751	70,5	75,9	64,7
m. Warszawa	13857	77,8	81,8	73,4
dla województwa	49141	69,8	75,6	63,8

	CZĘŚĆ DRUGA							
	Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język francuski	
POWIAT	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)
białobrzeski	379	69,6						
ciechanowski	921	73,0	1	98,0	1	30,0		
garwoliński	1198	73,6			6	82,7		
gostyniński	391	73,4						
grodziski	934	83,4						
grójecki	872	77,7						
kozienicki	587	77,0						
legionowski	1095	83,7						
lipski	293	72,9						
łosicki	293	73,6						
makowski	463	68,6	21	52,0				
miński	1514	80,6						
mławski	661	69,9	29	61,7				
nowodworski	716	76,2	16	63,3				
ostrolęcki	947	70,6			21	78,8		
ostrowski	733	70,6						
otwocki	1127	82,8	58	66,6				
piaseczyński	1881	86,5						
płocki	999	71,7	29	73,6				
płoński	940	70,2	15	82,9	5	83,6		
pruszkowski	1444	84,8						
przasnyski	559	70,4			11	81,7		
przysuski	376	70,0						
pułtowski	527	73,2						
radomski	1549	73,9	19	63,8				
siedlecki	798	70,9						
sierpecki	561	67,7	32	58,9				
sochaczewski	741	75,6	64	69,6				
sokołowski	490	70,8	10	57,0	9	75,0		
szydłowiecki	388	73,3						
warszawski zachodni	977	83,5						
węgrowski	687	73,3						
wołomiński	2311	80,5	127	78,5			57	58,5
wyszkowski	762	74,8						
zwoleński	373	72,7						
żuromiński	439	70,2						
żyrardowski	628	77,1	26	83,4				
m. Ostrołęka	510	79,4						
m. Płock	1050	82,0						
m. Radom	1863	78,8						
m. Siedlce	752	82,3						
m. Warszawa	13703	89,0	87	90,9	6	55,2	53	90,2
dla województwa	48432	80,4	534	73,8	59	76,3	110	73,8

	CZĘŚĆ PIERWSZA			
	Ogółem		Język polski	Matematyka
DZIELNICA WARSZAWY	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Średni poziom wykonania (%)	Średni poziom wykonania (%)
Bemowo	829	80,5	83,9	76,8
Białołęka	1 173	79,5	82,5	76,2
Bielany	1 048	78,5	82,8	73,8
Mokotów	1 642	78,8	83,0	74,4
Ochota	506	78,2	80,1	76,1
Praga Południe	1 084	77,3	81,5	72,8
Praga Północ	493	64,3	71,8	56,5
Rembertów	230	73,3	80,0	66,2
Śródmieście	937	77,7	82,9	72,2
Targówek	969	76,0	79,8	71,9
Ursus	569	76,4	79,6	73,1
Ursynów	1 483	82,0	85,4	78,3
Wawer	813	79,0	82,7	75,0
Wesoła	307	79,1	84,9	72,8
Wilanów	238	75,9	82,2	69,3
Włochy	401	78,5	81,1	75,7
Wola	807	72,2	77,9	66,1
Żoliborz	328	79,3	81,8	76,7
dla Warszawy	13 857	77,8	81,8	73,4

	CZĘŚĆ DRUGA							
	Język angielski		Język niemiecki		Język rosyjski		Język francuski	
DZIELNICA WARSZAWY	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)	Liczba uczniów	Średni poziom wykonania (%)
Bemowo	820	90,9						
Białołęka	1 170	91,7	3	46,0				
Bielany	1 049	88,3						
Mokotów	1 642	90,6	1	100,0				
Ochota	506	89,9						
Praga Południe	1 082	88,6	2	79,0				
Praga Północ	486	79,3	4	78,5				
Rembertów	229	82,9					1	100,0
Śródmieście	898	88,4					39	87,3
Targówek	967	87,1	3	97,7				
Ursus	559	87,3	10	96,9				
Ursynów	1 432	92,4	51	92,4			1	100,0
Wawer	809	89,1	4	86,5				
Wesoła	307	90,5						
Wilanów	217	91,9	9	98,0			12	98,2
Włochy	399	90,0			2	75,0		
Wola	807	84,2						
Żoliborz	324	90,3			4	45,3		
dla Warszawy	13 703	89,0	87	90,9	6	55,2	53	90,2

3. Liczba laureatów konkursów przedmiotowych, którzy zostali zwolnieni z części pierwszej sprawdzianu, w powiatach województwa mazowieckiego i dzielnicach Warszawy

POWIAT	Liczba uczniów	Laureaci Konkursu Matematycznego	Laureaci Konkursu Polonistycznego	Laureaci Konkursu Przyrodniczego
gostyniński	1	1		
grodziski	3	3		
grójecki	2	2		
legionowski	3	3		
łosicki	1	1		
m.Ostrołęka	1	1		
m.Płock	11	10	1	
m.Radom	5	5		
m.Siedlce	2	2		
m.Warszawa	125	113	11	1
makowski	1		1	
miński	4	3	1	
mławski	2	1	1	
nowodworski	2	2		
ostrowski	1	1		
piaseczyński	10	9	1	
płocki	2	2		
płoński	1	1		
pruszkowski	7	6	1	
przasnyski	1		1	
pułtowski	1	1		
radomski	1		1	
sochaczewski	2	2		
sokołowski	1	1		
warszawski zachodni	3	3		
wołomiński	4	4		
wyszkowski	2	1	1	
zwolenński	2	2		

DZIELNICA WARSZAWY	Liczba laureatów	Laureaci Konkursu Matematycznego	Laureaci Konkursu Polonistycznego	Laureaci Konkursu Przyrodniczego
Bemowo	9	9		
Białołęka	8	8		
Bielany	5	4	1	
Mokotów	21	18	3	
Ochota	10	8	2	
Praga Południe	2	2		
Praga Północ	2	1	1	
Rembertów	1	1		
Śródmieście	7	7		
Targówek	9	9		
Ursus	7	7		
Ursynów	19	19		
Wawer	11	9	1	1
Wilanów	3	1	2	
Włochy	3	3		
Wola	5	5		
Żoliborz	3	2	1	